

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Fikir Sanat ve Edebiyat Dergisi

KAFKAOKUR*

İKİ AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ - SAYI 12 - YIL 2 - TEMMUZ-AĞUSTOS 2016 - 8 TL - 2. BASKI

*...ben edebiyattan ibaretim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

- 2 VEFA LİSESİ'NE TEŞEKKÜR
T1. KEMAL SUNAL ÖDÜLLERİ
- 4 Etkarını Sevdigim Kadın: Furuğ Ferruhzad
FEYZA ALTUN
- 12 Furuğ Ferruhzad
Sonsuz Gün Batımında, Anlatı
- 14 Açık Perde: Komşum Furuğ
ALİ BİRCAN TEKE, Öykü
- 16 Bir Gültekin Emre Röportajı
DİLEK ATLI, Söyleşi
- 20 Son Basamak
CENK ÇALIŞIR, Öykü
- 22 Düşler, Zindanlar ve Sonlar
NAZLI BAŞARAN, Anlatı
- 23 Ayrılık Zamanı
MURAT CEMAL, Şiir
- 24 İki Küçük Çay Tanesi
EZGİ AYVALI, Anlatı
- 26 Gaz Kokusu
DİDEM GÜNDÜZ ESEN, Öykü
- 28 BURAK, AYVERDİ, URGAN, CELAL
SÖZLER
- 30 Düşler Çemberinde Kırbaçlı Bir Kadın: Lou Andreas Salome
NERMİN SARIBAS, İnceleme
- 33 Bir Neriman Olamadım
GÜLDEN KUŞ, Anlatı
- 34 Hayat, çocuklarla güzelleşen bir bahçe...
SERVAN ALTIKANAT, Şiir
- 35 Sen Rengi
MERVE ÖZDOLAP, Şiir
- 36 Ceviz
ERAY YASİN IŞIK, Öykü
- 40 Sevince Güzel Sevenlerdeniz
ÖĞÜZ ASLAN, Şiir
- 41 Bitmemesi İçin Ara Verdiğimiz Kitaplara Benzeseydi Ya Her Şey
KAAN MURAT YANIK, Anlatı
- 42 Hatırladığından da Güzel
DİLEK TÜRKER, Anlatı
- 43 Yarım
ELİF İŞÇİ, Şiir
- 44 En Son Ne Yapıyordum Ben?
SALİH KIRLI, Öykü
- 46 Kendime Ait Bir Oda
ESRA PULAK, Aforizma
- 47 İtiraf
SELÇAN AYDIN, Anlatı
- 48 Yağmur Misali
ATILAY AŞKAROĞLU, Deneme
- 49 Sisifos'u mutlu hayal etmeye çalışıyorum
GİZEM DEMİREL, Anlatı
- 50 AŞKA DÜŞMEK
YUSUF ÇOPUR, Öykü
- 52 Cocuktum ya
S. NUR ERGÜN, Deneme
- 53 Aksan
GÖRKAN COŞKUN, Deneme
- 55 Kör Baykuş
Sedık Hidayet, Anlatı
- 56 Instagram
Sizden Gelenler
- 57 Son Şeyler
İçerik Adına

Yazılarınızı, çizimlerinizi ve çalışmalarınızı editor@kafkaokur.com adresinden bize ulaştırabilirsiniz.

www.kafkaokur.com // snapchat: kafkaokur

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

instagram: kafkaokur - facebook.com/kafkaokur - twitter: @kafkaokur - pinterest: kafkaokur - youtube: kafkaokur

KAFKA OKUR

Fikir Sanat ve Edebiyat Dergisi

Kafka - İki Aylık Edebiyat Dergisi
Sayı 12 - Temmuz - Ağustos 2016 - 8 TL

İmtiyaz Sahibi
Gökhan Demir

Yayın Yönetmeni
Gökhan Demir

Düzeltili
Fatih Cerrahoğlu

Kapak Resmi
Tülay Palaz

İllüstrasyonlar
Tülay Palaz
Songül Çolak
Filiz İrem Özbaş

İletişim
e-posta: editor@kafkaokur.com
telefon: +90 530 727 15 23

Yayın Türü
Yerel, Süreli Yayın

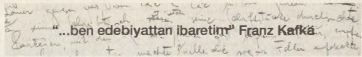
Adres
İkitelli O.S.B.
Aykosa San.Sit.
Dörtü B Blok No: B/111
Başakşehir, İstanbul

Baskı
Uniprint Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Ömerli Mah. Hadımköy-İstanbul
Cad. No:159, Arnavutköy, İstanbul
Tel: (212) 798 28 40
Matbaa Sertifikası No: 12196

Dağıtım
DPP 0212 622 22 22

©Her hakkı saklıdır
Bu dergide yer alan yazı, makale,
fotoğraf ve illüstrasyonlar elektronik
ortamlar da dahil olmak üzere yazılı
izin olmaksızın kullanılamaz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantev.org>

Effkarını Sevdığım Kadın

teyze altın sayfa 4

Onun oğluna duyduğu hasreti, oğlula sanatı arasında tercihyapmak zorunda bırakışını n acısı pekçok şiirinde ve yazısında görürüz. O bu hasretten dolayı hep hüznünlüydü vebu duygusunu hep bir tarafa bırakmak istedi, bu da içinde yanıp alev alandüşündüğünü söyleme arzusunutetikledikçetetikledi.

Açık Perde: Komşum Furuğ

ali bircan teke sayfa 14

Tüm gece, koltukta bağdaş kurup, yanaçık perdemın aralığında Furuğ'u izledim. Ona duyduğum his bir tür kendimi tanımlama hâliydi. Kimi zaman güçlü bir sevgi, kimi zaman da dönüştürölmeyanbir isyan tanımlıyordu bu duygulanmı. A şık hep yanı bağdaş otunlaşmayı bekleyen bir meyve gibiydi. Onu tanımlayabilme gayretim kendimi keşfetmemle son buluyordu. Daha fazla anlamalı, daha fazla bilmeliydim onu ve onadair her şeyi. Onun sahip olduğu tutkuyu kendime de bahsetmeliydim.

Bir Gültekin Emre Röportajı

dilek atlı sayfa 16

Furuğ'un şiirleri İran'da erotik bulunuyormuş örneğin... Kendi dünyasını anlatırkenFuruğ erotik bulunuyor. Yazması istenmiyor. HalbukiFuruğ bunuerotizmolsun diyeyapmıyor. Kışkırtmaküzere hiçbir şey yapmıyor. Varolan duygulanmı, kendindenyoıaçıkarak anlatıyor. İnsanlık hâli,kadınlıkhâli... Bir rekdam aracı olarak da kendini sunmuyor. Ana kapalı toplum bunu kabul etmiyor. Başına gelen bir trafikkazasıyla ödünyorlar. Onun şiirlerindekiözügürlük, Sylvia Plath'in şiirlerinde devar. Buda pek çokkadına yol gösterici olmuştur. Ayakta durmasına, güç kazanmasına, geleceğebaşına ışık olmuştur. Bu çok önemlibir şey. Türkiye'deörneğin Nilgün Marmara... Bakıldığı nı zda Furuğ'un, Sylvia'nınhavasını Nilgün Marmara'da sezsiniz.

Gaz Koku

didem gündüz esen sayfa 26

İkizinesöylediğin son sözler neydi? Odünçverdiğinbluzu terkokuştugu için yıkaması ya dayıkanması gerektiği mi, yoksa onun zaten hep ter kokuştugu mu? Babaninsesini duydun biranda. İkizini evdeyalnız bıraktığı için, iyi biranne olmadığı içinanene bağırıldığı ve ardından hızla kapanan kapının sesini. Babanın arkasından koşuponu durdurmayı istemiştin. Hızın kesildi. Taşadığın çanta ağırlaşmıştı. Omzunu kestiğini hissettin. Çantanın içindein mp3 çalançikanpmüziği açtın. Kulaklığında gelen Anathema'nın Lost Control parçasını söylemeye başladın. "Evet düşünüyorum. Ne kadar sürer yere çarpmam," Babanın banyosu nasıldı? İşte o an babana gitmeye karar verdin.

Lou Andreas Salome

nemin sarıbaş sayfa 30

Erkeklerin akıllıkadınlar peşinde olduğuna inanan Lou,aykırı yaşantısı ve ilişkilere farklı bakışı ile etrafındaki erkeklerin kadınlar hakkındaki tüm ezberini bozar. Ünlü filozof Paul Ree ile de yine o dönemde Meysenbug'unevinde tanışır. Hatta Nietzsche, Reeve Lou aynı evde yaşamaya başlarlar. Louiçin entelektüelbirlikteklircinselbirlikteklilerden daha önemlidir. Toplam 8 ay süren birlikte yaşama çabaları Lou'nun Nietzsche hakkında kitap yazmasına kadar varır(Nietzsche, Lou Salomé sayfa 161). Nietzschebu süreç için şunu söyler "Lou'utandıktan sonra Zerdüş için olgunlaştım". Paul Ree ileilişkileri Ree'nin "Nietzsche'nin ölümünden önce tanıştık" sözünden anlaşılır. Lou ve Nietzsche'nin kısa sürede evlenirler. Evliliği sırasında Nietzsche devam eder, sadece at gösleri nez.

11. KEMAL SUNAL ÖDÜLLERİ

Y I L I N D E R G İ S İ

VEFA LİSESİ | KAFKAOKUR

Pek çok ünlü kişi ve kuruluşun katılımıyla gerçekleşen ödül töreninde Kafka Okur Dergisi adına ödülü Yayın Yönetmenimiz Gökhan Demir aldı.

Bu yıl 11.si düzenlenen Kemal Sunal Ödülleri'nde Kafka Okur Dergisi Vefa Lisesi öğrencileri tarafından yılın en iyi dergisi seçildi. Kafka Okur Dergisi olarak tüm Vefa Lisesi gönüllülerine, yazarlarımız ve siz değerli okurlarımız adına teşekkür ederiz.

Bu vesile ile Kemal Sunal'ı bir kez daha saygı ve özlemle anıyoruz.

Kafka Okur Fikir Sanat ve Edebiyat Dergisi

Kuş ölü, sen uçuşu hatırla!

- FÜRUĞ FERRUHZAD -

EFKÂRINI SEVDİĞİM KADIN

Yazan: Feyza Altun

Füruğ Ferruhzad, tutkuyla sevdiğim tek kadın. Efkârını, çaresizliğini, hüznünü ve çikiş arayışını en sade biçimiyle dile getiren ve şiirini okuyanı alt üst eden İranlı şair. Bu yazıyı size Füruğ'u anlatmak üzere kaleme aldım. Yazıdan beklenen onun doğum ve ölüm tarihlerini yazmam, hangi dergilerde yazılmasını çıktığını veya hangi kitapları yazdığını belirterek, hangi akımı başlattığına dair bilgiler vermem. Bunları yapacağım elbette fakat kelimeleri ve şiirleri kızgın şiş gibi kalbimi delen bu kadını yazarken, yazıya sürekli olarak duygulanımı katacağımı bilmenizi isterim. Çünkü Füruğ bana ait, ben ve kendimden...

O, çoğu insanın sandığının aksine 1979 İran İslam Devrimi ile bağlantısı olan bir kadın değil. Çünkü 1935'te Tahran'da doğup çok genç yaşında 1967'de geçirdiği talihsiz bir trafik kazasında öldü.

Füruğ Ferruhzad'ın babası Albay Muhammed Ferruhzad Batı koruması ve güdümündeki Rıza Şah'ın ordusunda bir askerdi, ataerkilli toplumun acımasız kurallarını ve de ordunun otoritesini eve taşıyan çocuklarını zalim yaşam şartlarına hazırlamak isteyen bir asker. Füruğ kendi hayatından bahsederken evlerinde yumuşak battaniyeler olmasına rağmen babasının kendilerini askeri battaniyelerde uyutarak zor koşullara alıştırmak istediğini söyler. Ayrıca babası ile ilgili olarak şu anektodu aktarır: "Hatırlıyorum ki ilkokulda yaz tatillerinde ağabeylerimle evde oturup

eski ve kullanılmayan kitaplardan, okunmuş gazetelerden kese kağıdı yapıp kâğıt keşme keşme yapıp, babamın bize verdiği harçlıktan başka bu şekilde kazanan parayla da canımızın her istediğini almamıza izin verilirdi. Babam bize, 'Çalışmak ayıp değil, bileğinin gücüyle ekmeğini kazanan kişinin kendisinin efendisi olmaya ve başını dik tutmaya hakkı olduğunu' anlatmak istiyordu"

Annesi Turan Veziri Tebar ise gelenek ve töreye bağlı saf bir kadındır. Füruğ annesini "kötülükleri bilecek yetisi olmayan" bir kadın olarak betimiyor ve bir şiirinde ondan şöyle bahsediyordu:

"annenin tüm yaşamı
açık bir seccadedir
cehennem korkusu eşliğinde serili
anneher şeyin dibinde

her şeyin dibinde
bir günahın izi peşindedir

ve bahçeye bir bitkinin köprü bulmuş
sanıyor."

Füruğ'un ikinci kez ölümüne üzere altı kardeşi vardı. Kız kardeşi Turan Ferruhzad çevirmen, erkek kardeşi Feridun da şarkıcı olarak ismini duyurmuştu. Yine de her zaman allenin en tanınanı Füruğ olmuştur.

Füruğ Ferruhzad fazla duyuruluve hassas bir kadındı. Küçük yaşında dahi etrafında olup bitenlere karşı aşırı bir dikkati vardı. Bence onumutsuz eden en temel sebeplerden biri budur. Çünkü o hiçbir zaman etrafındaki insanlar kadar sığ olmadı. Onu yaradılışında bu yoktu. O ilgili, derin gözlemleri olan aynı zamanda bir yaratıcısı da bu yoktu. O kişisel hayatındaki sorunları en ince ayrıntısına kadar sorgulayan bir kadındı. Zaman geçtikçe yalnızlaşması na sebep olan bu özelliği aynı zamanda en kişisel şiirlerini yazmasını da sağlıyordu.

İlginç bir şekilde, Füruğ Ferruhzad'ın şiirleri, özellikle de "Kuş ölü, sen uçuşu hatırla!" şiiri, Türkiye'de büyük ilgi gördü. Bu şiir, Türkiye'de birçok kişi tarafından okunmuş ve sevilmiştir. Bu şiir, Türkiye'de birçok kişi tarafından okunmuş ve sevilmiştir.

Fürüğ'un evlerinde babasının çok geniş bir kütüphanesi vardı. Tüm çocukluğunu büyükbabasının anlattığı masallar ve eline geçirdiği kitaplar ile geçirdi. İlk okulda son derece hareketli ve atacan olan Fürüğ, ağaç tepelerinde dolanıyor, insanları gülümsetmeyi başarıyordu.

Ortaokulda yedinci sınıftayken Perviz Şapur'a âşık olmuştur. Kendisinden 15 yaşbüyükolan Şapur ileevlenmek istemesine alesi itiraz etmişse de Fürüğ açlık grevi yaparak evlilik kararında ısrar etmiştir. Ayrıca nikâhında "tören, takı gelinlik" istemediğini belirterek son derece sade bir şekilde dünya evine girmiştir... Evliliğine tek onay veren babası olmuştur. O da o sıraları ikinci bir kadın ile evlenmek istemesindendir. Bu evliliğe karşı çıkan kızlarını başından savmak için Fürüğ'u Şapur ile evlendirerek hiç değilse onu bir engel olmaktan çıkarmayı amaçlamıştır. Şapur ile olan bu evlilikten Fürüğ'un Kamyar adında bir oğlu olmuştur.

Ne var ki daha sonra Fürüğ, Perviz Şapur ile anlaşamamaya başladı. 1954'te boşandı. KanunlaroğlunuFürüğ'danaldığı gibi onu görmesini bile yasaklamıştır. Fürüğ bütün bir hayatını canının canı dediği oğlundan uzak geçirdi. Şapur'un özdeyişleri, karikatürleri ile aydın basınında "sanatçı" kimliği ile tanınıyor oluşu ve basın çalışanları ile yakın ilişkilerinden dolayı Fürüğ'un oğlunu bir daha hiç göremeyişi kimse tarafından konuşulmamıştır.

Bu boşanmanın temel nedeni de Fürüğ'un oğlunu doğurduktan sonra güzelleşmesi, kadınsılaşması ve bunun Şapur tarafından hazmedilemeyişi olarak da anlatılır. Hem aralarındaki yaş farkı hem de Fürüğ'un dikkatfalılığı aralarındaki uçurumu derinleştiriyordu. O hirçin,başına buyruk ve faklı bir duygı dünyasında yaşayan bir kadındı. Şapur isetekdüze yaşamı olan,mantıklı, hesabını kitabını bilen sürprizle sevmeyen sıradan bir adam idi.

Bu boşanma oğlunu ondan sonsuza dek aldı.

Bu ebedi ayrılığın sebebi şiiirdir. Bu nedenle Fürüğ'un şiiirinin ayrı bir önemi daha vardır. Bir annenin hasretinin, acısının ve bağına taş basışının simgesi, sebebi ve de sonucudur. Fürüğ'un yazdığı her kelimeninbenimaçımından böyle bir önemi vardır. Oğlunu daha az sevdiğinden değil ama buna mecbur edildiğinden ve bu mecburiyeti en asil şekilde yaşayışından dolayı...

Daha on altı yaşındayken âşık olduğu çocuğunu ondan almışlardı. O da bundan sonra kendisini koşulsuz sevmeye ve şiiiryazmayaadamıştı.

Fürüğ'un içimi acıtan en önemli yanı oğlunabeslediğibu duygulandır:

"Öğlene doğruoğlumu görmek için evden dışarı çıktım ama onu bulamadım. Bu görüşmeden korktum. Ama eve geri döndüğümde beklediğim gibi olmadı, onu masada, annem ve babamla birlikte yemek yerken gördüm. Küçük ve solgundum. Ellerile yüzümü okşadı ve ben vücuduma bir şeyin parça parça eridiğini hissettim. Daha sonra onun yanına oturdum. Niçin yemek yiyemediğimi bilmiyorum. Ellerimbuz kesmişti. Ellerimin uzun bir süreonun ellerine, yüzüne alına dokunamayacağı düşünmüşçe vücudumu tepeden tırnağa dizginiyenmeyen vahşî bir acı tirmalıyor gibiydi. Öğle yemeğinden sonra birlikte yatağa uzandık ben her zamanki gibi ona hikâye okudum. O duruma bile. Eğer ben gidersem kimonun saçlarını tarayacak? Kim ona güzel eibiseler diyecek? Kim ona fil, dumanlı araba ve üç tekerlekli bisklet resmi çizecek? Kim onu benim kadarsevecek, diye düşünüyordum."

Fürüğ,bütün hayatı boyuncaoğlu Kamyar'a hasret yaşamış ve ona hasret ölmüştür. Zaman zaman sinir krizleri geçirdiği ve uzunsüreevine kapalı kalarak aldığı arkadaşları tarafından aktarılmış bir mektubunda şöyle yazmıştı:

"Seni istiyorum ve biliyorum asla koynuma alamayacağım sen o aydın ve pırlı gökyüzüsün ben bu kafeste birtutsağım"

Fürüğünbiricik oğlu Kamyar Şapur'a it-haf ettiğışiiir:

"enküçükük marşın öpücük olduğu gün ve insanın insana kardeş evlerinkapısınıartık kapatmadıkları gün kilit söylenece dir ve yürek yaşamaya değer

tüm sözlerin anlamının sevgi olduğu gün son sözcük için sözpeşinde olmayasın diye tüm sözcüklerin melodisi yaşan olduğuğün son şiiir için uyak peşindeacı çekmeyesin diye tüm dudakların şarkı olduğu gün en küçük marş öpücük olsundiye senin geldiğin ve her zamanlığına geldiğin ve sevecenlik ve güzelliik beraber olduğu gün güvercinlerkimizemeyiden tane serpeceğiz ve ben o günü bekliyorum benim belki bile olmadığım günü"

Onun oğluna duyduğu hasret, oğlu ile sanatı arasında tercih yapmak zorunda bırakılışının acısı pek çok şiiirinde ve yazısında görülür. O bu hasretten dolayı hep hüznüliydü ve bu duygusunu hep bir tarafa bırakmak istedi, bu da içinde yanıp alev alan düşündüğünü söyleme arzusunutetikledikçetetetikledi.

1952 yılındaEsir adlı ilk şiiir kitabıyayınlandı. Bu sırada değırlerden birinde Fürüğ'un 1952 yılında yazdığı bir şiiir yayın-

lanınca aliele büyük bir gürültü koptu ve onun şiirlerinden rahatsız olmaya başladılar.

"büyük bir zevkle günahışledim.
ateş gibi sıcak bir kucakta,
kollar arasındagünah işledim
alevaleyvananhiçli öfkeli kollar."

1957'de Duvar, 1959'da İsyen adlı kitabı yayımlandı. Her iki kitabındaki şiirler incelendiğinde Fûrûğ'un şiirinin ve dilin geliştiğini ve kendini bulduğunu görürüz. Fûrûğ, İran şiirinde anlamı yitirmiş ama süreklilikte kare edilen kelimelerden uzak duruyor, hislerini ifade edebilecek şekilde kelimeleri gerçek anlamlarıyla kullanıyordu. Fûrûğ'un şiirinin en büyük etkisi bence burada yatmaktadır. Kelimeleri gerçek anlamında kullanarak okuyana birebir olarak zihninde canlandırma şansı tanır. Bu da şiiri okuyanın irkilmesine sebep olur. Örneğin;

"Kimdir şu başında aşktacı olan
Ve düşün giysileri içinde gürleyen kişi?
Ve ben öylesine doluyum ki
Namaz kıyırlar sesimin üzerinden
Mutlu cesetler
Üzgün cesetler
Düşünen suskun cesetler
İyi davranan şık giyen güzeliyen
cesetler
Belirli zamanların istasyonlarında
Ve geçici sıkıllann kuşuklu alanında
Ve başıboşluğun çürümüş meyvelerini
alma arzusunda...
Ah
Kavşaklarda olayları merakla bekleyen
nice insanlar var
Ve dur düşüklüğün insesi
Bir adamın ezilmesi
gerek gerekengereken bir anda
Zamanın tekerlekleri altında
Islak ağaçların yanındangeçen
adamın..." Çeviri: Feyza Altun

Fûrûğ Feruhzad Nima ve Şamlu'dan etkilmiş, özellikle Şamlu'nun şiirlerini okuduktan sonra Farsçanın dil olanaklarını ve yalırlarını ve özelliklerini keşfettiğini belirtmiştir.

Gerçekten de Fûrûğ'un yazdığı şiirlerin çevirileri bir yana, Farsçası okunduğunda çok daha etkileyici olduğunu söylemeliyim. Ben her zaman onun şiirlerini kendi dilinde okumaya özen gösteriyorum. Ona hayranlığımın en temel nedenlerinden bir tanesi de Farsçayı bunca güzel kullanabilmesidir.

Örneğin en sevdiğim şiirlerinden bir tanesi olan "Nagah Kon" adlı şiiri Farsça okunduğundainsani derinden etkileyen bir fonetiğe sahiptir

**"Hiçbir şey yoktu, duvar
saatinin tiktaklarından
başka hiçbir şey
Anladım, delicesine
sevmem
Gerekliydi, gerekliydi,
gerekliydi."**

Sonsuz Gün Baharında

Nagah konke gamderunedidem
Çegune ghatre ghatre ab mişevd
Çeguna sayeye siyahe serkeşem
Esiredeste aftabmişevd

Yani

Bak, gözlerimdeki gam
Nasıl damla damlayaş oluyor
Gözlerimin siyah gölgesi
Nasıl dagüneşinde esir oluyor"

Çeviri: Feyza Altun

Bu şiir tanınan bir İranlı şarkıcı olan Jale ve Fâzılî'nin şiirlerinden birimdir. Bu klasik hâline gelmiştir. Şarkı internete bulunabilir.

Ayrıca Fûrûğ'un şiirlerinin Türkçe çevirisi de beşle beşle, bunlardan en bilineni Vedat Sakman'ın eselendirdiği Yolum Yok olanak adlı kitabın Pencere şiiridir;

"Bir pencere, bakınuyun
Bir pencere, duymayın
Bir pencere, yeryüzünün yüreğine
ulaşantıptı bir kuyu gibi
Tekrarlananmavi şefkatinenginlerine
açılan.
Yalnızlığın küçücük kellerini
Cömert yıldızların verdiği gece bahışı
kokularıyla
Dolduran bir pencere
Belki de konuketmek için güneşi
Şamdan çiçeklerinin gurbetine
Bir pencere, yeter bana

Oyuncak bebeklerin ülkesinden
geliyorum ben
Bir resimli kitap bahçesinde
Kâğıt ağaçların gölgesi altında
Toprak yollarında geçip giden
Kur'an mevsiminden, kısırlık aşk ve
dâstak dâstaklerinin
Sırtlarında verimli okulların
Alınlarında soluk huzirlerinin büyüdüğü
yıllardan
Ve karatehtayı tış sürcüğünü yazar
yazmaz çocuklar
Ulu ağaçlardan sürgüncüklerin çiğlik çığlığa
kanat çırparak
Uçup gittikleri
O andan
Etohur bitkilerin köklerinden geliyorum
ben
Ve hâlâ başım
Dopdolu
Bir deftere toplu iğnelerle
Çakılan
O keleşin yabancı sesiyle
Asılınca güvenim adaletinkoptu
kopacak ipliyle
Ve bütün kente
Panirdayanışklarının yüreğine parça
parça edince onlar
Koyu renk mendilyle vasanın,
Çiğlikten
Aşkımın çocuğu gözlerini

Ve isteğiminacı şakaklarından
Fışkırdığından
Yaşamam artık
Hiçbir şey olmadığında, hiçbir şey
olmadığındadur saatinin
tiktaklarından başka
Anladım birden yolum yok yolum yok
yolum yok
Çılginca sevmekten başka

(Bazı çevirilerise Anladım birden
Çılginca sevmem
gerekliydi gerekliydi gerekliydi,
şeklinde, amayolum yok çevirisi
benim de daha çok hoşuma
gitmektedir.)

Bir pencere yeter bana birtek pencere
Bilinceve bakışa vesuskunluğa
İşteöylesine boyatmış ki ceviz fidanı
Anlata bilir artıkgenç yapraklarına tüm
bir duvan
Ve sor aynadan
Adını kurtancının
Ve işte senden daha yalnız değildi
Ayaklarının altındatitreyeneryüzü?
Yıkıntı elçiliğini, peygamberler
Kendileriyle birlikte getirmediler mi
çağımız?
Ve yankılan değil mi o kutsal metinlerin
Bu patlamalar art arda
Bu zehirli bulutlar?
Ey dost, ey kardeş, ey herkes!
Yazın tarihini gül soykırımının
Aya vardığınızda!

Düşler
Ne kadar safsalar o yükseklikte düşer
ölürler
Şimdi dört yapraklı bir yoncayı
kolluyorum ben
Eski düşüncelerin gömütünde boy
atmışyonca
Ve soruyorum saflığın ve bekleyişin
kefenindetoprak olan o kadın
gençliğim miydi benim?
Çıka bilecek miyim yeniden o merak
merdivenlerinden?
Merhaba diyebilecek miyim o iyi
Tan'n'ya çatladadolayan?
Seziyorum zaman geçip gitti artık

Seziyorum an, tarihin yapraklarından
benimpayımadığındır
Seziyorum aldatıcı bir aralıktır bu masa
saçlanımla o garip ve kederli
adamları arasında

Bir şey söyle bana
Teninin tüm sevgisinisana bağışlayan
insan
Neistiyordirikalmadıuygusundan
başka?
Bir şey söyle bana
Kıyısındaım pencerenin
Ve güneşle bağlantıda...

**"Ben insanların sanatı
kendi varlıklarını
açıklamak için
seçtiklerini
düşünüyorum."
Sonsuz Gün Batımında**

Füruğ'un şiirleri İranlıları korkuttu. Hâlâ
daha onun söylediklerinden korkanlar
vardır. Füruğ, cinselliği konuşan, yazı-
larında ve söylediklerinde çekinmeden
gerçek hislerini aktaran bir şairdi.
Özellikle İran gibi kapalı bir toplumda
yalnız bir kadının korusuzca konuşma-
sı insanları şaşırtıyordu. Hatta bir ke-
resinde arkasında konuşan insanları bir
dergiye yazdığı yazısında "ikiyüzlü" ilan
etmişti.

"kaçıyorum bu insanlardan
görüştü benimleolan
fakattikişme bir tane
etegiime bin bir yama yamayan"

Bir röportajında şair Kesraiy ile ilgili fikri
sorulduğuna aynen şöyle demiştir:
"Özür dilerim onu kesinlikle kabul et-
mem -ister hoşlansın ister hoşlan-
masın- ona diyecek bir sözüm yok,
eğer olsaydı -dili gevşek ve zayıf- sami-
mi bir söz olmazdı. Şiirlerinin biçimi çok
fazla dokunulmuş. Şiir onun için birfan-
tazidir, diğer bütün çalışmalarını gibi
Şiirinin ne kalbi, ne beyni ne de mutlu-
luğu var. Kendisi için böyle bir şeydir.
Bağırdığında da sanki şarkı okuyor gibi
oluyor."

Bu anlamda, Füruğ son derece açık
sözlü bir kadındır.

Bunca aşk şiiri yazan kadının aşk
hayatının çok fırtınalı olduğu düşünüle-
bilir. Bence onun ilhamı aşktan değil
kendi çelişkilerinden, oğluna duyduğu
hasretten, bunalımından ve iç çatışma-
larından kaynaklanıyordu.

Ben onun gerçek anlamda bir aşk iliş-
kisi yaşadığını düşünmüyorum veya en
azından o tutkulu aşkını doyadoyaya-
şaya bildiğini... O aşka âşık oluyor onun
hayal kırıklığını ilklerine kadar yaşıyordu

Bana göre hayatında gerçekten anlaştığı
ve ortak noktaları olan tek kişi İbra-
him Golestan'dır.

"İki kişinin ilişkisi hiç bir zaman tam
olamaz veya olgunlaştırılmaz özellikle
bu dönemde ama şiir benim için bir
dost gibiydi, ne zaman ona varsam rahat
bir şekilde onunla dertleşebiliyordum.
Beni olgunlaştıran bir eş gibiydi
Bazıları kendi eksikliklerini diğer insan-
lara sığınarak gideriyorlar, ama hiç bir
zaman telafi edemiyorlar."

Golestan da Füruğ'un eski kocası
Şapur ile aynı yaşta. Füruğ'un yine
kendisinden on beş yaş büyük birerkek
ile ilişki kurması aslında beni hiç şaşırt-
madı. Onu ancak kendinden yaşça büyü-
k olgun bir erkek anlayabilir ve sakin-
leşirebilir. Bu ilişki süresinde her şey

daha farklıydı çünkü Füruğ Şapur'la tanıştığı zamanki kadar küçük değildi, Anneydi, tecrübeli bir kadındı ve olgunlaşmıştı.

İki erkeği görünüşü olarak karşılaşırsanız ikisinin de karakteristik İranlı görünüşüne sahip olduğunu görürsünüz. Ancak bana göre Golestan'ın daha karizmatik bir görüntüsü vardır. Tabii bu erkeklerde Füruğ'u etkileyenin ne olduğu nuaslabilemeyiz

Füruğ, Yeniden Doğuş kitabını Golestan'a armağan etmiştir ve Golestan'ın Füruğ'un hayatındaki etkisi yadsınamayacak boyuttadır. Çünkü Füruğ'un sinema sektöründe ilerleyişini ciddi anlamda hızlandırmıştır. Golestan bugün İngiltere'de yaşamaktadır.

Füruğ, 1958'de film çekmek istemiş ve İbrahim ile, ona ait yapıım şirketinde tanışmıştır. ve Bu süreçte ilk filmi "Bir Ateş"i çekmiştir. Bu film 1961 yılında On İkinci Venedik Kısa ve Belgesel Filmler Festivali'nde birincilik ödülü almıştır.

Füruğ, "Su ve Ateş", "Ev Kararı", "Bir Gazetenin Hazırlanışı" filmlerini

çekmiştir. Ayrıca Golestan'ın Sadık Çubek'in "Deniz Neden Fırtınalıydı" adlı öyküsünden uyarladığı filmde de oynadı ama bu film yarım kaldı

Ev Kararı filminin oyuncuların Tebriz Bababağlı sanatoryumundaki cüzzamlılar ve Batı Alman Film Festivali'nde en iyi belgesel filmi ödülünü aldı. Filmin diyalogları Kur'an'dan ve Tevrat'tan alıntılanmıştır. Bu film bugün hâlâ internetten izlenebilir. 21 dakikalık bu film İbrahim Golestan'ın sesiytebaşlar. Film boyunca arka planda şiir okuyan ise Füruğ'dur.

Füruğ çekimler sırasında tanıştığı cüzzamlılar için şunları söylemiştir:

"Cüzzamlılar gördüğüm ilk gün çok kötü oldum. Korkunçtu. Cüzzamhanede bir insanın bütün duyguyu ve hususlarına sahip ama insanı çehreden mahrum bir grup insan yaşıyordu. Yüzünde sadece bir delik bulunan birini gördüm ve bu delikten konuşuyordu. Evet korkunçtu ama ben güvenlerini kazanmaya mecburdum. Bunlara iyi davranmamışlarıdır. Bunların pesine düşen herkes sadece ayıptır. Onların yüzüne ayna değildi. Bu için onlarla sofralarını oturdum, yarıları

ellerini tuttum, cüzzamın yediği ayak parmaklarına dokundum. Böylece cüzzamlıların güvenini kazandım. Onlarla vedalaştığım zaman bana dualar ettiler. O günden bu yana bir sene geçmesine rağmen bir grup insan bana hâlâ mektup yazıyor ve benden sağlık bakanlığına dilekçelerini vermeme ve cüzzamlıların pirincinden çaldıklarını, yemeklerinin ve hamamlarının olmadığını söylememi istiyorlar. Orada neredeyse bütün vücudu felçli olan bir adam gördüm, dudakları da cüzzamlydı, konuşabilmek için dudaklarını eliyle kaldırıyordu. Gözleri de kördü üstelik ve bütün bunlara rağmen beni her gördüğünde "Eşimi yanıma göndermeleri için daha kaç defa dilekçe yazmalıyım. Ben cüzzamlyım ama eşim sağlıklı ve benimle yaşamak istiyor..." diyordu. Cüzzamlı kadınlar da çok acayıptı. Bütün güzelliklerini kaybetmişler ama her gün rimel çekiyorlardı, cüzzamın yediği parmakların yüzüklerlerdolydu, kolye ve bileziklerini de takıyorlardı. Odaları ayna ve nazar boncuklarıyla doluydu. Evet, ne de olsa insanlar."

Füruğ, Ev Kararı filminin çekimi için yaşadığı cüzzamhaneyi göttiğinde orada cüzzamlı anne ve babasının ya-

"Ne acayip bir dünya. Aslakimseylebilir işim olmaz, ben böyle zararsız ve kendi hâlimde olunca herkes için merak konusu oluyorum. İnsanlara nasıl davranmam gerektiğini bilmiyorum. Ben utangaç bir insanım. Başkalarıyla bir sohbet konusunu açmak benim için büyük bir sorun, özellikle bu insanlar bana hiç ilginç gelmiyorlarsa, neyse geçelim."

Sonsuz Gün Batımında

nında yaşayan küçük Hüseyin'i gördü ve anne babasının dârzası ile onu evlat edindi. Tahran'a küçük Hüseyin ile dönmüştü. O aslında Hüseyin'i Kamyar'a benzediği için yanına almış ve onda oğluna duyduğu hasreti gidermeye çalışmıştı. Zaten kendisi de bu konuda şöyle demiştir:

"Kamî'nin üzüntüsü ve düşüncesi rahat bırakmıyordu. Beni öldürüyordu, beni içten içe kemiriyordu, Hüseyin gelince huzur buldum. Aslında bazen bu çocukta Kamî'yi görüyorum. Elini tuttuğumda veya saçlarını okşadığım zaman onun Hüseyin mi yoksa Kamî mi olduğunu hiç anlayamıyorum, hiçbir fark yok sadece oğlum olduğunu hissediyorum"

Füruğ Hüseyin'in eğitimine son derece özen göstermiştir ve Hüseyin Mansuri bugün Almanya'da yaşamaktadır. Annesinin şiirlerini Almanca'ya çevirmiş ve Füruğ'un şiirinin batı dünyaya tanınmasına büyük katkı sağlamıştır.

Bütün ömrü boyunca hasret kaldığı, Parviz Şapur tarafından büyüülen bir tanecik olan Kamyar ile ilgili yazmış ve okumak için İngiltere'ye yollanmış, buradaki hayatından sonra İran'a geri

dönmüştür. Bugün 65 yaşını geçkin şekilde İran'da parklarda gitar çalarak şapkasına birkaç bin tümen para atılmasını beklemektedir. Kendi söylediğine göre de Türkiye'ye iki kez gelmiş buradaki parklarda gitar çalmıştır.

Kendi yetiştirdiği çocuk Almanya'da refah içinde yaşarken, bütün ömrünü onu görememenin sancısı ile geçirdiği Kamyar ise sokakalarda gitar çalarak yaşamaktadır. Füruğ yaşasa acaba ne hissederdi...

Füruğ, sinema ile ilgili bilgisini derinleştirdikten sonra tiyatroya yöneldi. Sanatın her alanında başarılı, üretken ve yetenekliydi. Öyle ki Avrupa'da da yönetmenlere ve sanatçılara ilhamı oluyordu. 1965 sonbaharında UNESCO onun hayatıyla ilgili yarım saatlik bir film hazırladı. Bernardo Bertolucci de onunla ilgili on beş dakikalık bir film yaptı.

Füruğ Ferruhzad'ın en önemli özelliklerinden birisi kendisi, yazdıkları ve şiirleriyle ilgili üçüncü bir kişilik gibi yorum yapabilirdi. Kendi hatalarını, kusurlarını ve bir ille ilgili beşenmetlikleri süslenmiş bir derece süslü kanlı bir şekilde dile getiriyor ve kendisini inciciklemiş

eleştirebiliyordu. Füruğ'un hayatında yaşadığı acılar ve insanlarla yaşadığı sorunlarını kendisine karşı da sert bir tutum takınmaya itmişti. Çünkü o aslında içine kapanık ve çekingen bir kadındı. Sosyal veya girişken bir kadın değildi, birisiyle sohbe etmek onun için büyük bir meseleydi. Kendisi ile ilgili onu üzen sözler duyduğunda bunun hesabını sormaktansa boş vermeyi tercih ediyordu. Ne var ki bana göre boş verdiğini sandığı tüm meseleler Füruğ'u kendisine karşı zalimleştirmişti

Yazdığı şiirler son derece kadınsı ve kadıncaydı, ne var ki o kadınlıması sebebiyle meselelere "kadınca göz atmasının" normal olduğunu ama meseleyi insan olarak ele almak gerektiğini söylüyordu. Ona göre bir şiirin ya erkek ya da kadın olarak yazılması, şairi geliştirmekten alıkoymak anlatılmak istenenin de kısıtlayıcaktı. Kısacası o, bastırılmış kadınlığın sesini yükseltse de yazdıklarının genel insan sorunu olduğunu söylüyor ve böyle algılanmak istiyordu

Bana göre de Füruğ bu konuda haklıydı. Şiirlerinde vardığı kadınlık meseleleri ayrılmak üzere şiirlerinde

anlatıldığı çoğu duygusu ortakdır. Hayal kırıklığı, hüznü, ölüm, hasret, ihanet gibi duygular "insan" olarak hem kadını hem de erkeği anlatmakta ve her iki cinsin de ruhuna tesiretmektedir.

İnsanların Furuğ'yu kendilerine yakın hissetmelerinin nedenlerinden biri de İran müziğidir. Fars müziğinin insanı içine çeken hüznü ve kederini Furuğ da seviyor, eziyetten zevk aldığı itiraf ediyor. Ayrıca kendi hayatın başlangıç gelişme ve sonuç bölümlerini anlatmaya pek hevesli olmayışı ve bunu anlatıyor olmayı kaçma buluşu da insanların Furuğ'ya masum gözlerle bakmasını nedenidir. İreç Girgin'in kendisiyle yaptığı bir söyleşide "Hayat hakkında neler söylersiniz?" sorusuna verdiği şu cevap onun "özgeçmiş" meselesine bakışını özetlemektedir:

"Vallahi bu konuda konuşmak bence çok yorucu ve faydasız bir iş. Evet, şehirli veya köylü olsa dünyaya gelen her insanın bir doğum tarihinin olması, bir okula okuması bir gerçeklik, bir yığın çok sıradan olayın, mesela çocukken havuza düşmek, öğrenciyken kopya çekmek veya gençken aşık olup evlenmek gibi şeyler hayatta nihayetinde herkesin başına gelebilecek şeylerdir. Ama bu sorudan amaç benim şiirle ilgilenmem gibi insanın işiyle ilgili bir şeyin meseleyi açıklamak ise henüz sırası olmadığını söylemeliyim, çünkü ben şiir çalışmasına ciddi şekilde henüz yeni başlamışım."

Golestan'a armağan ettiği bu kitap 1964 yılında yayınlandı.

Pek çoğumuzun iyi şekilde bildiği "İnanılmaz Soğuk Mevsimin Başlangıcı" adlı kitabındaki şiirleri otuzu yaşlarında yazmıştır fakat bu kitap ölümünden sonra basılmıştır.

Furuğ'un hayatını ilk okuduğumda yine beni çok etkiledi. Ben de ilköğretim öğrencimizin aynı duyguları taşıyordum. Beni her za-

man bu dünyadan vaktinden önce ayrılmamı paranozasına sahip birisi olarak Furuğ'un "Düşündüğümde daha erken ölüp bütün işlerimin yanı sıra kalamadığından korkuyorum" dediğini okuduktan sonra ondan daha da etkilenmiştim.

13 Şubat 1967, Pazartesi günü Furuğ'un ölümü şöyle anlatılır:

"Stüdyoya gidiyordu. Furuğ çocukları ve kuşları sever onları tertemizler'derdi Sonunda da canını sevdiği çocukların yolunda verdi. O çocukları kadim dostuydu, okul aracının önüne kıvrıldığını görünce kaza yapmamak için sağa sürdü ve ana caddeden saptı. Dudaklarında sadece küçük bir tebessüm vardı, bu onun için yeterliydi. O, camlarının ardından neredeyse kendilerine çarpacak olan onun arabasına korkuyla bakan çocukları görüyordu. Araba caddeden savruldu ancak yine de çocukların aracına çarpmaktan kurtulamadı, kaportasına çarptı, çok da şiddetli bir kaza değildi. Buna rağmen şiddetli bir şekilde fren bastığı için Furuğ'un başı cipin ön camına çarptı ve burnu ortadan parçaladı, öyle şiddetli bir darbeye ki otomobilin kapısı hemen açıldı ve Furuğ ile arabanın arkasında oturmakta olan Gülistan Stüdyosu'nun çalışanı dışarı fırladı. O anda Furuğ'un başı arabanın kapısına vurdu ve sol kulağı ayrılmış gibi feci şekilde zarar gördü. Sonra başı kaldırma çarptı ve kafası yarıldı. Onu hastaneye götürdüler ama ne yazık ki artık işte geçmişti."

Furuğ ölmüştü.

Şiiri ölümü ile farklı bir şekilde büründü. Sanki yazdıkları ve ölüme olan saplantı- sıerken öleceğini bileceğindendi.

O soğuk Şubat ayında Furuğ'un kefeni kansız bedenini mezarı indirilmesini kamerası kaydedilmişti. Ben bunu izlerken ben de gözlerimi gözlerimle silmiyordum. Ellerim kefenin altında bir-

leştirilmişti. Sanki kefeni yırtacak ve o puslu sesiyle konuşmaya başlayacaktı. Mezarı işini bitirdiğinde Furuğ artık tamamen aramızdan ayrılmış ve cansız bedeni toprak ile kaplanmıştı. Bugün Zahirî'de Dövle Mezarlığı'nda ebedi yuvasındadır.

Oğlu Kami'ye hasret ölmüştü. Perviz Şapur umarın biraz da olsa Furuğ'a bu eziyeti çektiği için vicdan azabı duymuştu.

Furuğ öleli tam 49 yıl olmuş. Golestan ve oğlu Şapur bugün hâlâ hayatta. Dünyada hâlâ ona dokunmuş kişiler var. Elbette onun ışığından yoksunlar, ama hayatlarının bir döneminde onu görmüş olmaları bile içimi titretiyor. Onlar ulaşma, dolayısıyla Furuğ'a ulaşma arzusu beni içten içe kemiriyor.

Ve bu benim
Yalnız kadın
Soğuk mevsimin başlangıcında
Toprağa bulanmış varlığını anımsayan
başlangıcında
Ve sade ümitsizlik ve gökyüzünün
hüznü Ve bu çimentolu ellerin
güçsüzlüğü

Zaman geçti
Zaman geçti ve saat dört kez kaldı
Dört kez kaldı
Bugün Dey' ayının ilk günü ("Dey İran takviminin onuncu ayı)
Mevsimlerin sırrını biliyor um ben
Ve anlıyor anlınsözünü..
Mezarda yatıyor kurtarıcı
Ve toprak, kabul edici olan toprak
Huzurun bir işaretidir.
Zaman geçti ve saat dört kez kaldı
Rüzgar esiyor sokakta
Rüzgar esiyor sokakta
Ve ben çiçeklerin çiçekleşmesini
düşünüyorum
İncesaplı kansız goncaları
Ve bu veremli yorgun zamanı
Ve bir adam geçiyor ıslak ağaçların
Uzadın kıvrımlarının meşalesi

Ölü yılanlar gıblı, boğazınıniki yanından
Yukarıya doğru sürünmüş
Ve onun ters şakaklarında o kanlı heceyi, Tekrarlıyor;
-Merhaba
-Merhaba.
Ve benççeklerinçiftleşmesinidüşünüyorum
Soğuk mevsimin eşliğinde
Aynaların matem meclisinde
Vesotuk renkli tecrü belerinyaslı meclisinde
Ve sessizliğin bilgisiyleyüklü gün batımında
Öylece
Sa bırı,
Ağır
Ve derbeder birine
Nasıl vur emri verile bilir?
Adamanasılcanlıolmadığıve hiç bir zaman
yaşamadığı söylene bilir?

Rüzgar esiyor sokakta
Birerköşeye çekilmişkargalar
Dönüp dolaşıyorlar tembelliğin yaşlı bahçelerinde
Ve ne kadarda alçak bir boyuvar
Merdivenin!

Onlar bir kal bin bütünsaflığını
Beraberlerinde götürdüfermasallar sarayına
Veşimdi artık
Artık nasıl dansa kalkacak insan
Veçocukluğunun saçlarını
Nasıl dökerek akan sulara
Ve sonunda koparıp kokladığı elmayı
Nasilezecek ayağınınaltında?

Füruğ Ferruhzad

Sonsuz Gün Batımında

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Keşke bir güvercin olsaydım,
bu dünya sevmek için çok
küçük.

Açık Perde: Komşum Furuğ

ALİ BİRCANTEKE

Bu koltukta ne kadar zamandır oturduğumu bilmiyorum. Bir çift minderin tam ortasında bağdaş kurmuşken, karşı apartmanın dairelerini gören pencerenin perdesini çekebildiğim kadar ihtiyat sahibiydim. Henüz çekemediğim kadar da yok-sundum. Çünkü pencere uzun, perde kısa... Dışarıyı en net gördüğüm ve yoksunluğumdan yanı kapatamadığım bu küçük çerçeve, karşıdaki komşu dairenin, sokağı farklı yönleriyle görebilen penceresi kadar cesur değildi. Fakat en az onun kadar gerçek olduğunu söyleyebilirim. İşte tüm günümü, perdelerini şimdiye kadar hiç kapalı görmediğim bu pencereye bakarak geçiriyorum. Bunun yanı sıra iyi bir komşu olabilmenin gerekliliğini bildiğimi zannediyordum. Onu, karşıdaki güzel esmer kadını, utandırmak istemediğim için perdelerini asla tamamiyle açmazdım. Yalnız başına bir kadın O... Furuğ... Haberli olmadam onu izlerken pencereden, daima zarif ve yüce bir ruhu olduğunu düşünmüştüm. Hep daha fazla, daha da fazla tanımak istediysem de hiçbir zaman onun kadar açamazdım perdelerimi bir süre önce sinek kadar.

Bir gün onu, eve giderken her zaman döndüğüm sokağın köşe başında manavda gördüm. Bir süre yerimden kımıldayamadım. Kendimi çıncıplak hissettim. O an her neredeysem ve her ne düşünüyorsam, yani her ne kim olduğuma dair ne varsa beynimin içinde, hepsi beni terk etti. Bu onu aynı sokak üzerindeki gördüğümü. Alışverişini tamamlamak üzere olduğunu sezdim. Düşünmeden yanına koştum, telaşla... Müşteri gibi davranmaya çalıştım. O sebzemeye torbalarını sonkeş yerden kaldırıncı, manav, içeride kasanın bulunduğu camlı küçük odadaydı. Manavın orada olmasının fırsat bileerek önündeki kasadan bir tane elma alıp Furuğ'ya döndüm. Henüz ağzımdan tek sözcük bile çıkmamıştı ki kafamın içinde bastırılmadığım bir isyan başladı. —Bu acizce gösterir seni. —Daha iyisini bulamıyorum. —Ne yapacaksın emelaya? —Sadecesoru soracağım, hiçbirşey kaybetmem ... —Elmayı yerine bırak ve hemen uzaklaş!

"Bu elma..." dedim, "fiyatı...", sanırım elmanın kilosunun ne kadar olduğunu sormaya çalıştım. "Bilmiyorum..." dedi. Bu, Furuğ'un banakurduğu ilk tek kelimelediğiydi. —Sadece "bilmiyorum" diyor. —Bilmiyorsa hissediyor demektir. —İşte acizce olan ... —Onu tanıımıyorsun bile. —Sen de... —Tanıyacağım!

"Pahalıymış" dedim. Bir an, iç sesimin daha önceki söylediğine kulak verip elimdeki elmayı yerine bıraktım. Ama yanından uzaklaşarak çok uzaklara gitti. —Sadece "bilmiyorum" diyor. —Bilmiyorsa hissediyor demektir. —İşte acizce olan ... —Onu tanıımıyorsun bile. —Sen de... —Tanıyacağım!

riniz fazla... Şeye yardım edebilir miyim?" diye sordum, konuşmayı yenisöken bir çocuk gibi. Gözlerimin içine bakıpsadecegüldü... Güldü ve elimdeki poşetlerin yansınyere bıraktı. Bu, Furuğ'un bana ilk gülümsemesiydi. —Sadece güldü... —İşşşt! Gayetiyli gidiyorum.

Bıraktığı poşetleri yerden kaldırdım. Yürümeye başladık. Apartmanlarımızın olduğu sokağa döndük. Sokağın başından sonuna kadar dik bir yokuş bulunuyor. Yokuşu çıkana kadar tek sözcük dahi çıkmadı ağzından. Bende, sadece kafamın içinde hissettiğim kargaşa vardı. Apartmanların önüne gelince, "ben de burada oturuyorum" dedim ve sol kolumun üzerindeki apartmanı gösterdim. Bir şey söylemeden gülümsedi. Elimdeki poşetleri aldı. Arkasını döndü ve apartmana girmeye seydirdi. Neden ve nasıl yaptığını bilmiyorum birden arkasından "neden konuşmuyorsunuz?" diye bağırdı. Kendi söyledime şaşırarak kafamı öne eğdim. Durduğum ve döndüğünü hissettim. "Utangacım" dedi, "konuşabilecek bir şeyler bulmakta zorlanıyorum... Neyse..." Bu, Furuğ'un bana kendisiyle ilgili söyledikliği itirafı.

Tüm gece, koltukta bağdaş kurup yanı açık perdemizin aralığında Furuğ'u izledim. Ona duyduğum his bir tür kendimi tamamlama hâliydi. Kimi zaman güçlü bir sevgi, kimi zaman da döngü olmayan bir isyan tamamlıyordu bu duyguları. Aşk hep yanı başımda olgunlaşmayı bekleyen bir meyve gibiydi. Onu tanımlayabilme gayretim kendimi keşfetmemle son buluyordu. Daha fazla anlamak, daha fazla bilmeliydim onu ve ona dair her şeyi. Onun sahip olduğu tutkuyu kendime de bahşetmeliydim. İnsanın kendine yapabileceği daha iyi ne olabilir ki? Kafamdaki ses... Furuğ'u tanıdıkça bunun biransız olduğunu anlıyordum.

Sonraları Furuğ ile görüşmenin yollarını buldum. İsmi ni de bu sıralar öğrendim. Her fırsatta bir araya geldik. Bir kafe de, bir parkta, deniz kenarında bir bankta, bazen de perdelerini tam kapatamadığım bu oturma odasında... Hatta birkaç kez onun evinde buluştuk. Çoğu kez, ben konuşmadığımda bile beni anladığını düşünüyordum. Çünkü ben de onu anlıyordum ve onu anlamam kendimi en iyi anlatabileceğim yoldu. Onunla ilişkimi ilerlettikçe, içimde özgürlüğe açılan yeni kapılar olduğunu hissediyordum. Kafamdaki sesler azalmıştı. Kimi zaman hırçınlaşan kımızamada buruklaşan bir umuttu bu.

Yaşama dair ilginç düşünceleri vardı. Bir keresinde, benim de yaşadığım gibi, "Benim için her şeyi yapmaya hazır hislerimi tamamladığını hatırlıyorum. Mutluluğu, herkesin saldırdığı

genel geçer bir istek olmadığını, sadece yaşam sırasındaki bir eylemden memnun olmakla özdeş olduğunu söylemişti. Evet... Bu, hayata tüm gücüyle alacaklı gibi saldıran insanların mutsuzluğuydu.

Bir keresinde de siyah bir evdensöz etmişti. Cüzzamlı hastaların yaşadığı birev... "Cüzzamlıların tecrit edildiği yerler artık yok" dedim. Oysa çok sonra, yanıldığımı anladım. Anlattıklarını şimdi düşününce, ben ve benim gibi olanlar bugünün cüzzamlılarıydı. Evlerde kendi kendilerini tecrit etmeye yarayan, kiminin benimki gibiyarı açık, kiminin isetamamen kapabilen perdeleri var. Kimi de cüzzamlı akıllarını ve düşüncelelerini tecrit altındatutuyor.

Evine davet edildiğim bir gece onların bitenin farkına vardım. Şarap eşliğinde sohbet ediyorduk. Neden sonra yanımdan ayrıldı. Bir süre odada gezinmeye başladım. Köşedeki masanın üzerinde bazı kağıtlar duruyordu. Birine yazılmış bir mektup olduğunu anladım. Okumaya başladım. Mektubun bir yerindeki cümleler, hâlâ aklımda duruyor.

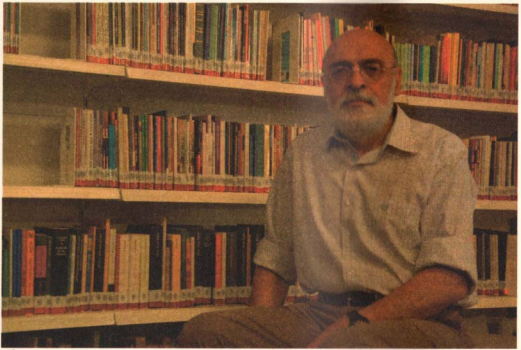
"...Ölüp yeniden dirilmeyi isterdim. İnsanların bu kadar zalim olmadığını, adiliklerini unuttuklarını ve kimseninevinin etrafına duvar örmediğini görmek isterdim... Duvarlara ve sınırlara teslim olmak tabiata aykındır..."

Bu dizelerin söylendiği kişiyi kışkırdım.

O gece evegittiğimde, çift minderli koltuğumda bağdaş kurunca, kendimden ölesiye utanmıştım. Ancak bana ait olmayan bir mektubu okuduğum için değildi duyduğum utanç. Açmaktan her an korktuğum perdelerim içind. .. O gece evimdeki tüm perdeleri söktüm vezun süre bu odaya giremedim.

Şimdi yine burada oturuyorum. Bu koltukta, bir çift minderin üzerinde bağdaş kurmuş, karşıdaki boş daireye bakıyorum. Ve çoğu zaman... Fıruğ'u düşünüyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Gurbetliği en iyi şairler anlatır sanki. Bir de umuda sanlarak mücadele etmeyi. Onların mısralarında bir dönemin tüm yükünü hissedersiniz. O şairlerden biri tam karşımda duruyor: Gültekin Emre... Anılarını anlatıyor bana. Örneğin, bir masa düşünün ki İlhan Erdost, Hasan Hüseyin Korkmazgil, Gültekin Emre bir arada. Derken Ankara yıllarındaki başka bir anıya geçiyor. Zaman onun şiirlerindeki gibi bizimle alışverişte. Şimdi ben tüm bu zaman parçaları tek tek toplayıp bir masaya koyuyorum. Masanın bir köşesinde Gültekin Emre, bir köşesinde ben... Bir şiir kütüphanesindeyiz. Türkiye'nin ilk ve tek şiir kütüphanesi... Nilüfer Belediyesi Nâzım Hikmet Kültüründeki şiir kütüphanesinin de Gültekin Emre ile başlıyoruz sohbeti.

1980 yılında gittiği Berlin'de halen yaşamını sürdüren ama hiç-bir zaman Türk edebiyatından kopmayan, üretmeye devam eden şair Gültekin Emre ile şiir evreni, anıları, mısralarında kendini gösteren belirleyicileri, intihar şairleri ve Ankara yılları üzerine bir sohbet gerçekleştirdik. 'Şiir tutkununun bazı şairlerin mahallesinde dolaşması gerekiyor' diyen şairimiz birdönemin şahitliğinde bizi aydınlatıyor.

Röportaj: Dilan Ö.

"Şiir tutkununun şairlerin mahallesinde dolaşması gerekiyor."

Gültekin Emre

Söyleşimize Nilüfer Belediyesi Şiir Kütüphanesinden başlayalmıstıyorum. Çünkü siz de bu şiir kütüphanesinin kuruluşunda yer aldınız. Bir de şunu fark ettim ki Kardeşim Gurbet kitabınızın arkasında "Bu kitap, 'Şiir Kütüphanesi' adını taşımalıydı" diye bir cümle var. Böyle de hoş bir tesadüf söz konusu. Buradan yola çıkarak bir kentin, bir ilkenin şiir kütüphanesini sahip olması kültür sanat hayatına ne kazandırır, şiir dünyasına neler kazandırır?

Şiir kütüphanesinin oluşum fikri gündeme gelince bunu hemen su yüzüne çıkarmadan bir alt yapı çalışması yaptık. Uzun bir süre neler yapılabilir diye düşündük. Sadece bir örnek var, o da Londra'da. Ben Berlin'de yaşıyorum, Berlin'de bir örnek yok. Türkiye'de de bir örneği yok. Bu çekirdek nasılsa büyür diye düşünmeye başlayınca bir sürü şey çıktı ıba ortaya. Liste-ye bakın, "Şiir kütüphanesi" dediğimizde ne çıkarır mı, ayıkla-namaz mı?... Tüm bunları harmanlayarak alt yapı çalışması

Öldükten kaç gün sonra kısılr sesim
Kaç gün daha uzar sakalları, siyaha elveda.
GültekinEmre

yaptık. Bu kazı çalışmalarıdan sonra yavaş yavaş doğuma doğru yaklaştı şiir kütüphanesi. 31 Mart 2012 tarihinde Bursa Nâzım Hikmet Kültüründe Türkiye'nin ilk ve tek şiir kütüphanesi kuruldu böylece. İyi de oldu. İlerleyen dönemde sadece kütüphaneye okuru içinde değil, üniversiteler için bir arşiv çalışması da içeriyor kütüphane aynı zamanda. Bu kütüphane bir şairin tüm külliyatını toplamak hatta el yazılarını toplamak, onunla ilgili yazışmalarını, mektuplarını ve fotoğraflarını da toplamak gibi geniş açılı bir perspektifle yola çıktı. Bu açıdan bir ilk... Yüzeysel bir şiir kütüphanesi hiç olmadı. Özen gösterilerek çok derinlikli, çok amaçlı bir kütüphane olmasını gözettilik. Giderek eksiklerini de kapatacak arkadaşlar var burada. Nilüfer Belediyesi Şiir Kütüphanesi bugüne kadar yaptığı etkinliklerle de birçok şairi davet etti. Şiir severlerle buluşturarak yeni kitapları tanıttı. Şairlerin mektuplarını, yazılarını sergiledi

“OKURUNU YİTİRMEKTE OLAN BİR TÜR...”

Kitabımın arkasında yeralan cümleye gelececek olursak okuduğum, beni etkileyen şiir kitapları üzerine yazmayı seviyorum. Yazarak düşünmeye alışkınım bu açıdan. Yazdıklarım 5 ciltte yayımlandı. En sonuncusu Kardeşim Gurbet. Şair, şiir, dize, imge, kitap, yeni kitap bağlamında bir şiir kütüphanesi oluştu gerçekten. Örneğin içinde Fazıl Hüsni Dağlarca ile ilgili geniş bir araştırma var. Denemeler var. Şiir kitaplarıyla arkadaşlığım yazarak devam ediyor haler. Çünkü günümüzde şiire bakış biliyorsunuz ki diğer edebiyat dallarından daha geride. Şiir, neredeyse okunuyor yitirmekte olan bir tür.

Halen böyle mi sizce? Bakın kütüphaneler kuruyor, duvarlara şiir dizeleri yazılıyor veya sosyal medyada şiirler şairleriyle yayılıyor.

Ortama göre, şaire göre değişiyor. Zamana göre de değişiyor. Ama giderek yayınevleri şiir kitaplarını daha az yaymıyor. İkincisi, kitabevleri şiir kitaplarını raflarına koymak istemiyor. Vitrinlere koymuyorlar, istemiyorlar. Şiir, şair ve kitap ilişkisini böyle bir ortam içersinde derinlemesine sürdüren çok az insan kaldı. Çoğu genç şairler, reklam aracı olarak şiiri kullanıyor. Çok kötü bir piyasa da oluştu; parayla kitap basma gibi hızla çoğalan ve enflasyona dönüşen bir piyasa oluştu. Bir zamanlar şiir yıllıkları vardı. Bunu Mehmet Fuat başlattı Yeni Dergi'de. Diğer bazıları da vardı. Sonra yok oldu. Sonra hepsi yok oldu. Artık şiir yazıyordur baştan baştan yaygın değil. Enflasyona gerek yok.

Şiir tutkununu genç arkadaşlar eski şairleri keşfediyorlar. Ama yeni şairler de var. Yeni derken şu an orta yaşlarda olan, Türk şiirine katkı sağlamayı sürdüren şairler. Pekli şiir sevdalısı özline ettiğiniz bu enflasyonda kaybolmamak için nasıl seçici olabilirsiniz?

İşleri kolay değil bir kere. Geçmişten günümüze gelen Türk şiirini eleştirmeden baştan aşağı okuması gerekiyor şiir tutkununların. Hemen birilerini eleme, yok sayma hastalığına kapılıyorlar. Halbuki baştan hepsini bir kere okumak ve sonra da birkaç şairi ele almak gerekiyor. Şiir yazıyorsanız, ele aldığınız şair gibi yazmak yerine ondan alacağınız imge, dize yapısı, kullandığı sözcükler, teknik, bütünlük, şiirle dünyaya bakış, hayata ve insana bakış gibi konuları belirleyerek kendi şiirinize ufuk açmanız gerekiyor. Bunun için de günümüzün şairlerini inceleyeceksiniz, geçmiş şairleri de elbette... Artık toplu şiirler yaymıyor nasılsa. Ayrıca şiir dergilerinin, edebiyat dergilerinin hastası olmak gerekiyor. Böylece kendi kanalınız oluşmaya başlayacak şiir evreninde. Başka şiirli kend göbeğin kesemeyesiniz. Kestiğiniz göbeğinizi de türünün mahallesine gönmeniz gerekiyor. Hani bebeğin göbeğini nereye gömerseniz öyle bir insan olurmuş derlerya.

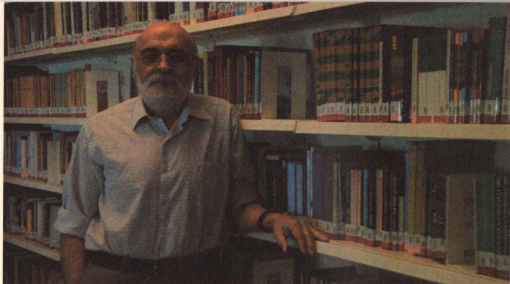
Ancak bu iş için, heves için yapıyorsa, ben parlayayım da beni başka şairler ilgilendirmes deniliyorsa, yok olmayam kumsunuzdur. Çünkü bu camia insanı çabuk eler. Neden şiir yazdığını bilmeyen şairin şansı yoktur. Şiir yazarın amacını bilmeyen şair olamaz. Şairin şunu düşüncesini gerek: Ben neden şiir yazıyorum? Bunun içinde Behçet Necatigil'e, Turgut Uyar'a, Edip Cansever'e, İlhan Berk'e, Nâzım Hikmet'e bakmak gerekiyor. Çünkü bir dize veya bir şiir günlerce meşgul ediyor okuyan insanı. Hayatı bir dizeye sıkıştırmış: 'Kırkıştustos' diyor Edip Cansever. Düşünün, 'Kırkıştustos' sadece ağustos ayının kırilığı anlamına gelmiyordur tabii ki bir şeyi imgeleyiyor. Neyi imgeleyiyor? Bunun arkasında yatan nedir? Bunları düşünmek gerekiyor. Bu nedenle şiir tutkununun bazı şairlerin mahallesinde dolaşması gerekiyor banagöre.

“AŞK SÖZCÜĞÜ PLASTİK ÇİÇEKLERE DÖNÜŞÜYOR...”

Ülkü Tamer birsöyleşisinde, Turgut Uyar'ın 'Şiirinizde aşk kullanırsanız edebiyatınız yoksa o değerli birşey olmaz' dediğinden söz etmişti.

Bu doğru. Bakın şiir kitaplarının adları 'aşk' kelimesinden geçmiyor. Hissetmiyorsunuz o aşkı. Ama Turgut Uyar'ın şiirlerine baktığınızda 'aşk' sözcüğü o kadar az kullanılmıştır ki... Ama o dizedeki, şiirdeki aşkı imgelemlerle hissedebiliyorsunuz. Bedensel, ruhsal aşkı. Diğertürlü 'aşk' sözcüğü plastik çiçeklere dönüşüyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Şiirlerinizde kendini gösteren mekân ve zaman kavramları siz yaşamınızda nasıl ve ne kadare etkiliyor?

1980 yılının şubat ayında ilk kitabım olan 'Kurşun Bir Siperde' yayımlandığında ben yurtdışına çıkmak üzereydim. O kitapta yer alan şiirler Türkiye'nin 1970'li yıllarında yazılmış şiirlerdi. O dönemdeki Türkiye'nin kaos ve korku ortamını yansıtıyorlardı. Hem gelişen baskı hareketine karşı bir tavır vardı, hem de gencecik bir şairin içinde bulunduğu Ankara ortamının, kendi çevresinin havası da var. Türkiye Yazıları dergisinde yayımlandı ilk şiirim. Bu dergi, Fazıl Say'ın babası Ahmet Say'ın çıkardığı bir dergiydi. Cemal Süreya'nın bir dönem yazıp ayrıldığı, genç arkadaşlar Ahmet Telli, Metin Altok, Veysel Çolak, Oğuzhan Akay ve benim yazı kurulunda yer aldığımız bir dergiydi. O mekânın içerisinde şiirimizi karşılıklı denetleme mekanizması oluşturdu. Ben yurtdışına gidince isim zorlaştı tabii. Hiçbir zaman kopukluğum olmadı Türk edebiyatından. Her gün beni saran, kucaklayan, beni şiire boğan ortamdan birdenbire gurbete gittim. Başka bir dil, ortam, mekân, mimari, tarih ve yaşam biçimi... Bocaladım tabii. Şiirimi kurtmaya çalışırken bir bocalama dönemi geçirdim. İkinci kitabım 'Bizsiz Gibi' bu nedenle 3 yıl sonra yayımlandı. Orada da çevreyi tanıma şiirleri vardı örneğin. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra erkek nüfusunun azaldığı, kadınların yalnız kaldığı bir Berlin'de köpeğiyle yaşayan yaşlı kadınların dünyasına girmeye çalıştım şiirlerimde. Türk işçilerinin dünyasına girmeye de çalıştım. Aynı zamanda kendi dünyama girip gurbetlik duygusunu çevreye yayarak yaşamaya, şiire dökmeye gayret ettim. Derken 1997 yılında yayımlanan 'Siyaha Elveda' kitabımda kendi şiirimle gurbetlik duygusunu

Siyaha Elveda benim en sevdiğim Gültelim Emre kitabıdır. Pekin edirdi kendi şiirinizi bulmak ile kastettiğiniz?

Yine gurbetlik duygusu var o kitabımda da ama kendimedendüğümü hissettim. Sözülmüş, izlenim anlatmaktan daha uzak, bocalayan bir ruh yok artık orada. 'Aşk ve Minyatürler' adlı, 'Siyaha Elveda'dan önceki şiir kitabımda bir geçiş, bir bocalama vardır. Ama sonrasında bugüne kadar gelen bir rahatlatma dönemim oldu. Ona paralel olarak şiir yazdım, araştırmaları da yapınca kendini buldum. Bunun yanı sıra, '300 Yılda Türkler Berlin'de' adlı bir kitap kaleme aldım. Bu da o dönemdeki bomba etkisi yaptı. Çünkü herkes Türklerin 1963'ten sonra Berlin'de varlık gösterdiğini sanıyordu. Ardında da 'Türk Edebiyatında Berlin' ve 'Berlin Şiiri' adlı kitaplarım geldi zaten. Yani, hangi mekândaysanız o mekân belirleyici oluyor. Ya da hangi zamandaysanız o zaman belirleyici oluyor. Mekân kaypak olmasa da zaman kaypak. Sizi alıp başka yerlere götürüyor zaman. Yaşadığımız zaman ve mekân geçmişle arasında sürekli bir alışveriş yaşanır. Bu görülmezama böyledir.

"Füruğ, KENDİ DÜNYASINI ANLATTI..."

Bir de 'Kadın Öykülerinde Avrupa' adlı kitabınız var. Az öncede değiniz gibi savaş sonrasında belini doğrultmaya çalışan Berlin'de yaşayan kadınlar, Türkiye'den işçi olarak Almanya'ya gitmiş ve orada çalışarak kadının rolünü üstlenmiş kadınlar... Tam bu noktada bu sayıda Kafkaokur'un kapağında yer alan Füruğ Feruhzad'a değinmek istiyorum. O da bir dönem Avrupa'da yaşamış ve gurbetlik duygusunu şiirleriyle yaşamış. O da şöyle diyor:

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://fantezy.org>

gurbetlikduygusuyla kadın olmadurumunu siz nasıl değerlendirdiniz?

Benim Avrupa'ya gittiğim yıllardan önce Almanya bölünmüştü... Daha çok Doğu Berlin'e yerleşen Türklerin kadınları kırsal topraklardan gelince ve yeni iş alanlarında çalışınca birçok gelenek yok oldu. Çevre baskısından kurtulan insanlar para kazanma ve varolma kaygısına düştüler. Kırsalda salk olan bir kadın kendi ayakları üzerinde durabilirdi. Fabrikada çalıştı, anladı, meslek edindi, Almanca öğrendi... Birey oldu, kendine geldi. Avrupa'daki hayat ona çok şey öğretti. Yazarlar, şairler, sanatçılar için de böyle. Furuğ ise bidden çok daha farkı bir toplumdandır geliyor. Belki geleneklerimiz alt düzeyde birbirine yakın İranla ama siyasi baskı ve kadının İran'daki konumu o dönemde daha da baskı altındaydı. Hele ki aşktan, cinsellikten, özgürlükten söz etmek daha sıkıntı yaratıcıydı.

Furuğ'un şiirleri İran'da erotik bulunuyormuş örneğin...

Kendi dünyasını anlatırken Furuğ erotik bulunuyor. Yazması istenmiyor. Halbuki Furuğ bunu erotizm olsun diye yapmıyor. Kışkırtmak üzere hiçbir şey yapmıyor. Var olan duygularını, kendinden yola çıkarak anlatıyor. İnsanlık hâli, kadınlık hâli... Bir reklam aracı olarak da kendini sunmuyor. Ama kapalı toplum bunu kabul etmiyor. Başına gelen bir trafik kazasıyla öldürüyorlar. Onun şiirlerindeki özgürlük, Sylvia Plath'ın şiirlerinde de var. Bu da pek çok kadınyol gösterici olmuştur. Ayakta durmasın, güç kazanmasın, geleceğe bakışına ışık olmuştur. Bu çok önemli bir şey. Türkiye'de örneğin Nilgün Marmara... Baktığınız da Furuğ'un, Sylvia'nın havasını Nilgün Marmara'da sezersiniz.

Nilgün Marmara deyince hemen akla gelen intihar şiirleri oluyor. Kaanince örneğin birdiğeri aklagelen isim. Evet, Furuğ Ferruhza'dın öldürüldüğü söyleniyor, intihar etmedi ama Sylvia Plath intihar etti. Buradan bakınca, şairin kendi yaşamına son vermesi şiir evreninde nasıl ele alınmalıdır?

Bu konuda kitaplar, araştırmalar, derlemeler var. İntihardan şiirlerle ilgili seçimler de yapıldı. Bunlar incelendiğinde insanlık hâliyle şiirlik hâlinin birlikte bir yolda yürüdüğünde birisinin öne geçtiğini görüyoruz. Tıkanma başlıyor. Bunun ruhsal bir tıkanma olduğunu düşünüyorum. Yoksa insan kendi canına nasıl kıyabilir ki? Ya şiirinden kaynaklanan bir tıkanma da hayatından, günlük yaşamından kaynaklanan bir tıkanma... Devam edemeyeceği bir hayatın ızdırına dayanamama diye düşünüyorum. Kaan Ince, Nilgün Marmara, Beşir Fuat gibi şairleri düşündüğüm diyorum ki zamanla aslında iyi şiirlere doğru giderken belki şiirama yapamadıkları için da çevrenin asıl mazduvarla örülü olduğunu düşündükleri için böyle bir yola gittiler. (Siz de şiir yazmıyorsunuz... Eski şiir yazmıyormak istemiyorum tabii ki ama şiirin geleceğini göremeyen

şairler, bir yerde hayat ile bağıni kesiyor, geride bıraktığı şiirleriyle aklarda kalma düşüncesi hâkim oluyor sanırım.

Sizin yayıncılık hayatındaki çalışmalarınıza değinelim ve İhan Erdost'tan söz edelim. Zira İhan Erdost birçok kişi için olduğu gibi benim için de son dercedegeri bir emekçiymiş. Biz arkadaşlarımız İhan Erdost'uanlatır mısınız?

Ankara'da yaşadığım yıllarda Rusça'dan kitap çevirileri yapıyordum. İhan Erdost, arkadaşım, dostum ve birlikte çalışıyorduk. 7 Kasım 1980, onun ölüm yıldönümüdür. Daha doğrusu öldürölme... Acı bir gündü. Berlin'de onun öldürüldüğü haberini aldım ve sabahakadarağladım. Birlikte 6 ay çalıştık. O dönem Sol Yayınları, Ankara'nın Kızılörümek Sokakındaydı ve büyük bir yayıneviydi. Şair arkadaşım Oğuzhan Akay ve ben o dönem tahşihçi, düzeltmen olarak -bugün editör deniliyor- olarak çalıştık İhanlarla birlikte. Onur Yayınları hazırlıyordu İhan. Onların çıkardığı Ülke Dergisinde çeviriler yayımlıydı, araştırmalar yaptım. Aklımda bir fotoğraf var. Berlin'e gitme me birkaç gün kala Ankara'da Sakarya Caddesinde İhan Erdost, şair Hasan Hüseyin Korkmazgil ve ben aynı masada oturuyoruz. Gündemden falan konuşuyoruz. 1980 Şubatı... Yurtdışına çıkma fikrimi ilk kez o gün onlara söyledim. Hasan Ağabey, 'Yahu gidilir mi?' dedi. İhan ise 'Gitsin, gitsin' diye destek verdi. Berlin'e gittikten aylar sonra onun öldürüldüğü duyunca çok üzölüldüm ve onun şiir yazdım. Bu şiirim toplu şiirler kitabımda yer alırdı

Türkiye'nin en hararetli, en önemli günlerinde öyle bir edebiyat damarı vardı ki... Sizler, Ankara'da hep birlikteydiniz. Kafka okurokurları için o günlerde sizi etkileyen bir bir anı, bir duyu paylaşıcak olursanız...

O günler dediğimiz aslında o kadar çok ki... Ve iyi ki de o günler oldu yaşamımda. Bana hatırladıkça yaşama sevinci verdi o günler. Çok sevdiğim arkadaşım, dostlarıım oldu. Ama hiç unutamadığım Ankara anılarımdan biri şair Enver Gökçe ile ilgilirdi. Ankara'da Seyranbağlarında bir bakımevinde kalıyordum. Ahmet Say ile bir gün ziyaretime gittik. Türkiye Yazları dergisi için bir şiir almak istedik kemsinden. Gittiğimizde kapısını aralayarak karşıladı bizi. İçeri davet etmedi. Sadece araladığı kapının arkasından kara gözölükleriyle bize baktı. 'Abi' diye konuşurdu herkesle. İyiolmadığını şiir yazmadığını söyledi. Ayağından irinler akıyordu. Hastaydı. Ben bu hâlini günlerce aklımdan çıkaramadım. Sonra onu köyüne, Çit Köyü'ne götdürdüler; köylüler baktı. Kapı aralıındaki Enver Gökçe benim için unutulmaz bir anıydı.

İnteraktif PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

CENK ÇALIŞIR

Diğer tüm uyuşturucu bağımlıları gibi Mert'in de yaşını bir bakışta bimenin imkanı yoktu. Çıkkı elmacık kemikleri, çok-muş avurtları, göz çukurlarında geri çekilmiş bilye karası göz-leri ile otuz, otuzbeş yaş arasındagösteriyordu. Kollarındaki mor kuyularda boğulan Mert, gerçekte yirmi üçünü henüz bitirmişti. Sanyaçalan beyaz teni, tırnak uçlarındaki kinklar ile zavallı görünüyor, hatırladığı kavgalardan kılma kink ön di-şi ile şakağındaki bıçak yarası, bu acınası yüze sertlik katıyor-du.

Uyuşturucunun yoksunluğu yavaş yavaş içini kemirmeye başladıgındababalığının yolunu tuttu

Mal bulması gerektiğinden, veresiye işlemlediğinden, mecbu-riyetten.

Nefes almakta zorlanıyor. Mutsuz. Parça parça kopuyor, içine dökülüyor. Nabızı düzensiz. Fikirlerini toplayamıyor. Odaklanı-bildiği tek şey şırıngayı koluna saplayabilmek. Bunun dışında bir düşünceyi on beş saniyeden dahafazlaaklında tutamıyor. Şırınga hercümelenin ortasında kendisine yer açıyor. Buna bir son vermesi, sakinleşmesi gerektiğini biliyor. Karanlığaçekili-yor.Yoklukkrizi çokyakın. En kısıasürede para bulması lazım

Beş dakika önce küfürettiği Tannsinayalvararak çalıyor zili. "Tanrım ne olur babalık evdeolsun. İyi değilim. Çok bekleye-mem. Lütfen Tanrım evdeolsun.Lütfen. Yalvarırım."

Babalık her zamanki hâli ile açıyorkapısı. Mertyadırgamıyor seksenli yılların Yeşilçam f ilmlerindeki jölelişaç, fular, robdö-şambrevderi terliği

BabalıköndeMert arkada giriyorarsalona.

Şık olduğunu sanıyor s"ktiminin salağı. Komik olduğunu far-kindadeğil. "Gelotur şöyle" demeyecek. "Karnın aç mı?" diye de sormayacak. "Okul bitti mi?" Ağışlayacağı konuya girişin ilk cümlesi olacak. Yanıtını beklemeden "biste ne olacaksan-den adam olma" diyecek. "Annenin hatırası olmasa" diye başlayan uzun birnutuk.Sankionuçok hatırası varmış gibi annemde.

Salim Bey abajurun altındaki berjer koltuğa brakyıyor ken-disini. Pencerenin ötesinden büyük birtankergeçiyor. Acelesi yok. Sulara bırakığı iz hemen kapanıyor.

"Bitti mi okul? Ne zaman başlayırsın? Biste ne olacak? Saattensonra?" Kim ne yapın sen gibibirini?Şu hâlinebak.

Saçına sakalına bir bak. Ben senin yaşıdayken GAP proje-sinin mühendis ekibindeydim. Kaç evrakında benim imzam var. Sen ne yaptın?Yıllardır felsefe okuyorsun. Çok lazımıış gibi. Öyle kuru kuru fikirle değişmiyor dünya. Masa başında oturmakla, mum ışığında şarap içip, şilr okumakla olmuyor o işler. Önce çalışacaksın. Ekmeğini kazanacak vatana millete hayırlı bir adam olacaksın. Ondan sonra yaptığın işlerle vata-nına hizmet edeceksin. O zaman değiştirersin dünyayı. Bizim yaptığımız baraj kaç kişiye ekmek kapısı oldu, kaç kişinin tarlasına su getir...

Barajını s"keyim. Bak bak şu oturuşa bak. Sanırsın koca barajı tek başına yaptı. Kasıntı dangalak. Abinin kansı, kokos yengen. Semra'nın papatya çetesinde olmasa nah girerdin GAP'a.

"...her zaman söyledim yine söylüyorum. Benim oğlum ola-madın. Bana yakışmadın. Annenin hatırası olmasa seni bir dakika tutmam ben evde."

Mert odaklanmakta zorlanıyor olsa da bir şey kaçırmadığının farkında. Babalığı Salim Bey'in nutuklarının içeriği ve sırasının hiç değişmediğinden emin.

"Ben çok söyledim zamanında rahmetliye senden adam ol-mayacağını ama anlatamadım. O zamanlar sözümü dinlesey-di ne o üzüldürdü ne de sen şimdide..."

Ne olurdu a'na koyayım ha ne olurdu? Senin gibi pembe fuların mı olurdu?Annem senin yanında gün yüzümü gördü? Hakkında çıkan dedikoduları bastırmak için annemle evlen-diğini bilmiyor muyum? Kart ibnenin teki olduğunu, tombul ki-çini tokatlasınlar diye para verdiğini bilmeyen kaldı mı?Önüne yatmadığın adam kaldı mı lan koca şehirde? S"kkı ibne! Bir daha annemi kanştırırsan...

"...zaten efendim yıllardır felsefe okuyan birisine ne haddimize hayat öğretmek ama hayatdenilen şeyasındabir yığın basa-maktan oluşur. Doğduğunda en alt basamaktasındır. Ayağa kalkmayı başanp yürüdüğünde ikinci basamağa çıkmışsındır. Ne de olsa insanlık tarihi insanın ayağa kalkması ile başlar. Sonrakı basamak konuşabilme ve anlayabilme basamağıdır. Kullanamamak ayrı bir mesele tabi. Üçüncü basamak yazı evresidir ki bu çok önemli bir basamaktır. Herkesle tanışıp herkesi dinleyemeyiz değil mi efendim? Yüzyıllar önce yaşa-sa basamaklar aynıydı. İnsanlar aynıydı. Bu mülthiş bir iktisimdir. Tanrı da dünyadaki varlığını anıslandırmak

üzere yazının sunduklarını okuyabilecekken seksle ya da aşkla tanışırısın. İkisi her zaman aynı basamakta olmadığı gibi sıralan da farklı olabilir. Bu seni yetiştiklerin basamağına taşıır. Sonraki basamak eline ekmeğini aldığıın gündür. Bu basamağınaçıkımsolabilisenhayatavekendine bakışındağışecek aslında ama neereeee? Siz efendim okulu bitirelim elimiz ekmek tutsun derdinde değışinsiz ki? Size bakan bir enayi var nasılsa. Rahmetli annenin hatrına bugüne kadar katlandım. Ama artık yok. Beş senedir okuyorsun. Annene verdiğim sözü fazlaı ile tuttum. Sen mezun olmadıysan o serin sorunun musluk artık kurudu."

Mert alt dudağıını ısınp, ayağıını sallamaya başladı. Babalığının yüzüne bakıp, 'bu son' diyecekti. Bir daha kendisinden bir şeyistemeceğıine dair yeminler edecek, parayı almadangit-meyecekti. Gerekirse yalvaracak, ağlayacak, laftan anlamaz-sa şantajlayacaktı.

Babalığının yüzüne baktı. Salim Bey'in yüzünün olması gereken yerde, jöleli saçlar ile pembe fuları arasında kocaman bir siyah leke vardı. Mert kontrolünü kaybediyordu

Bütün dikkatini toplayıp babalığının yüzünü görmeye çalışır-ken, siyah leke anlatıyordu. "Fırında kilos yüz kırk liraolan lagosbalığı var. Büfedeki en ucuzviskinin şişesi yediyüz lira. Purlarının tanesi yüz dolar. Bunları tadabilmen için hak et-miş olman gerek. Bu lezzetler herkese göre değil. Ne kadar yükselge çıkarsan o kadar nadir ve kaliteli, dolayışıylapahali hazları tadarsın. Bunun için çalışmış, kazanmış, biriktirmiş ve değerlendirmiş olanlarbasamağıındaolmalısın."

Siyah yüzü taşıyan robdöşambır giymiş vücut ayağı kalktı. Deriterilikitombul ayaklar birkaç adım attıktan sonradurdu.

"Ha bu arada şu ihtiyar ölü de mirasa konarım diye de hiç heveslenme. Bu evi, Kuşadasındaki yazlığı, Maslaktaki büro ile Şişideki dükkanları Mehmetçik Vakfı'na bağışladım. Bankadaki nakiti de. Ben öldükten sonra tek kuruş alamaya-cakısın. Şimdi tıraş olup, hazırlanmam gerek. Akşama misa-firim gelecek. Banyodan çıktığımda gitmiş olmanı ve seni bir daha görmemeyi istiyorum. Hayatın basamaklı yollarında sana başarılar dileyeceğim. Artıkne kadartırmanabilirsın."

Salim Bey arkasını dönüp kısa koridora yönelmeden önce Mert'in yüzüne tiksiniyle baktı. Bağırsakları dışarı fırlamış, ezilmiş bir fareyi yemek tabağında görmüş gibiydi. Ya taba-ğındaki kismuk ya da sümükmüş gibi.

Hiçbir zaman sevmediğı Mert ile yollarını ayırmış olmaktan duyduğu mutlulukla girdi banyoya. Aynadaki yüzü beğendi. Kendisi ile gururlanmıştı. Bir gece bu kadar yaşlı ve yorgun bu anı beklemiş, Mert'i ağışığı etmiş. Hayatın basamakları

söyleminde çocuğun nutku tutulmuş, ağzını açıp tek kelime edememişti

Salim Bey avucundaki tıraş köpüğünü yanağına sürerken gece geçireceğı ateşli dakikaları düşünüyordu. Yeni tanıştığı esmer yakışıklı ile gireceğı pozisyonları, ilk gece seks oyun-caklarını çıkartmasınınnasıl karşılanacağını hesaplıyordu.

Banyonun kapısı aniden açıldığında, Mert'in öfkesi taşmış yüzünü bir an için aynada gördü. Başını çevirmeye fırsat bula-madan Mert'in kemikli eli ensesini kavrayıp yüzünü aynaya bastırdı. Yanağı aynanın serinliğini hissettğinde boğazından bir sıcaklık yükseldi. Kırmızı birçizgiönce aynada, SalimBey düşerken lavaboda ve en sonunda banyonun zemin karoların-da yayılmayabaşladı. Salim Bey, iki eli ile boğazındaki kesiğı kapatmayaçalışıyor, kendi kanıyılaıslanıyordu.

Mert pantolonunu indirip çamaşırını sıyırdı. Klozete oturup gömleğinin üstcebindeki paketten bir sigaraçaktı. Tuvaletini yaparken ilk dumanı üfledi. Babalığının yüzünü şimdi net ola-rak görüyordu. Salim Bey'in yüzündeki acı ifadesine benzer mimiklerlekeindi.

Mert, ikinci dumanı ciğerlerine gönderdiğinde "Doğduğunda ilk basamaktasındır. Bu en yukarıdaki basamaktır. Sonra düş-meye başlarsın" dedi.

Babalığının ayakları istemsizce titredi. Boğazından hırıltılı bir nefes yükseldi. "Ayağı kalkma zıvalıklarını s'ktir et. İnsan ayağı kalkmaz. Düşer. Olduğı yerde batır. İnsan olmanın erdemi ayakta kalarak mutlu olmak değil, gömölerek utan-maktadır çünkü. İnsan yükseldikçe değil, gömüldükçe insan-dır. Ne kadar aşağı inebilirse o kadaracı çeker. Açlık, sefalet, cehalet, gelir dağılımı, sosyal devlet, kapitalizm, modem köle, toplantı masalarında zaman yönetimi yalanıyla çalışan genç-lik, kravatlı sahte ciddiyet, yalan düzen, bunların hepsi bir basamak. Anladıkça düşersin. Hayat düşmektir."

Salim Bey'in boğazından çıkan hırıltılar yavaşlıyor. Banyo ze-mininden yükselen kan kokusu, Mert'in sigarasından yayılan nikotinkokusuyla birleşiyor.

"Ha bu arada" diyor Mert, "Ne yersen ye! Hepimizin sıçtığı aynı bok."

-Bitti-

Bir düş gördüm.
Kara bir zindan.
Zindanı ikiye ayıran bir duvar.
Ortasında duvarın eskitahtabir kapı
Kapının aralıkları sanki gönlümün sızları
Ah sızılmanın içine giriyorgönlümün yanmış tarafı,
tutuşuyor elimde sevdanın dle düşmüş her sözü.
"Gün ağaracak, günahların temize çekilecek" diyorum
-Günler geçiyor, ben bir kara zindandayım.
Geceler bitiyor, ben hâlâ zindandayım.-
Hangi günü işlemiş isekikimizde buraya koymuşlar.
Biz burada unutulmuşlar, yok olmuşlar
birbirimizden bir haber aynı acıya gebe.
Yerleri silmek için eğildiğimde gözümde değil gözün kapının
arasından.
İçimde yanmanın bin bir hâl, yeniden doğuşun davulları
çalıyor.
Senin uzun ince parmaklarının ucundan süzülüyor bir iki su
damlası silindiğim karataşa.
tıp.
tıp.
tıp.
Sesikulağımadüğün ahâligibi geliyor.
Ah özlediğim, ah ömrümün yaban mersini
Ah kurak kurak toprakların filizi, ah sevdanın vücut bulmuş
hâl.
Seni seviyorum, seni gördüm, seni gördüm, seni gördüm,
Seni seviyorum.

Elini yüzüne sür, göğsünde büyüt kuşlarını.
Kanat çırpın içimde kirliğin ucunu,
Korkma!
Davamız hâlâ bitmedi
Zindan küçülüyor.
Nefes almaktazorlanıyoruz.
"Çıkacağız buz zindandan sarı söz veriyorum" diye
fısıldıyorum kapının arasında
Senin ellerin titrek, gözlerinde yine inancını kaybetmiş çocuk
hüznü var.
Sen hep böyleydin, inanmaya güçlük çeken ama inanmaya
sevdalı.
Günlerce sanayüreceğimiz zara sokaklardan, yetişeceğimiz
son vapurlardan bahsediyorum.
İnancını ellerimdeki nasırlarla besliyor, büyütüyorum.
Gün geliyor, zindan iki adımı düşüyor.
Dayanacak gücümüz kalmamış, avuçlarımız tenli.
Elimdeseni sarp sarmalayacak tek bir söz yok, dayak yemiş
gibi yorgunuz.
Tahta kapı gözümden sonu gelmez kule gibi büyüyor.
Sanki içimden biri konuşsa, öbürü kahrolacak
Sanki biri kurtulsa, öbürü ömrünü bu zindanda yaşayacak
Öyle bir hâl ki; susarak ağlayacak gençliğimiz
Ah zindanların sessizliği,
ah yalnızlıkların sensizliği...
Duvarın arkasından gelen adım sesleri,
duvarın arkasından gelen adım sesleri,
Zindanım, hazin sonum, benim sonum...

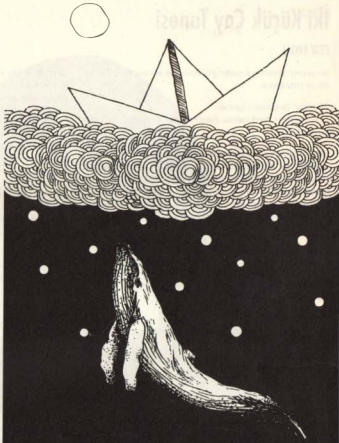
Ayrılık Zamanı

MURATCEMAL

Neye dokunsam ayrılıyor
Sevgiler, acılar, dünyalar
Sınırlı bir zaman bu.

Bir ormanda bir ağaç ölüyor
Kayın mı köknar mı, soruyor
Bir ağaç öldü diyorum
Sınırlarını kolluyor.
Bir itham, iftira, tez ve antitez
Siyaset meydanı
Birileri ve öbürleri ve diğerleri
Herkes ölüsüne merbut
Çürümüşlük sükûta gizli
Riyakâr, kavgalı, öfkeli
Sevimsiz bir zaman bu.

İnsanlık telaşı bir yalan
Tüm duyarlıkları uyuşturan
Çocuksuz bir zaman bu.

Eren Caner Polat

EZGİAYVALI

Bir yerlere yetişmeye çalışırgibi alelaceleanlatıyorlardı geçen bir yılı birbirlerine.

"Tanımı!" dedi kadın içinden,

"Zamanıbirazdur duramazmısırı? Lütfen. Birazdaha bakayım bu gözlere."

İkisi de biliyorduzamanın durmayacağını. Öyle ki, çaysipariş ederken bile garsona hızlı olmasını söylemek zorundakaldılar. Gün ortası yoğunluğunda kaçamak yapılan kısa bir şekerleme gibiydibu tesadüf. Sanki uyuyorlardı, rüyalarındageçmiş görüyorlardı ve birazdan masaya biri gelip uyandıracaktı onları. Gülümsüyor, yağanyağmuru izliyor, geçen güzel günleri hatırlamaya çalışıyorlardı

Kanıyorlardı.

Yan masaya islanmış iki sevgili oturdu. Adamın göğsüne bir ateşparçası oturdu. Kadın parmaklarıyla yanaklarını kontrol etti gözyaşı varmı diye,yoktu

"İyiyim" diyordu adam,

"İzmir'e yerleştim, bir ofistuttumıştebiliyoursundur. İşlerimde yoluna girdi Çok iyiyim."

Dişlerini sıkıyordu kadın,

"Mutluyum" diyordu o da,

"Bıraktım bütün koşturmacayı, evlendim işte biliyoursundur. İyileştim ben artık Çok mutluyum."

Sonrabir ara, katilinin akıbetinisorargibi,

"Peki yao?" diyesordukadın

Adam durdu, utandı. Bardağın içindeyüzencay tanelerine baktı. Belki bir şeyler söylemeyeeltenenecekti o sıramasada çalan telefon çaytanelerini dağıtmasaydı. Her şey uğılduyordu artık kulaklarında,nafileydi, sustukaldı.

Kadın kocasından gelen mesajı açarken farkında olmadan toparlandı.

'Gecikeceğim' yazıyordu mesajda,

'Bir saatsonragelirim. Sen ye.'

Dün akşamki tartışmanın soğukluğundaydı hâlâ ekrandaki kelimeler. Bunu o an yalnızca kadınlanladı, dün akşamı anımsadı, geçmişteki her şeyi bir anı gibi gördü.

bardağı, kınlankalbini. Masadaki suçlayıcisessizliğiadam böldü yine nihayetinde,

"Eşinyanılanılamasın,ben kalkayım."

Dediğinyaptı. Toparlandı, kalktı.

"Bu arada, ne iyoldu karşılaşmamız."

Telefonuçantasına koydu,derin bir iç çekti,

"Beninedenterkettin?"diyesordukadın İçinden mi söyledi, haykırdı mı yoksa garson dahil,yan masadakiler dahil, çay taneleri dahil kimse asla emin olmadı.

Adam sokağın köşesini döner dönmez kaldırımındibine çöktü kaldı.

"Sadeceseni sevdim" dedi

Bunu söylerken kimseduymasınıdiye yüzünü montunun arasına sakladı.

"Gidelim" dedikadın

koşar adımbindiği taksinin şoförüne.

"Onu da sevdim"dedi sonra kendikendine.

Taksici hiçbirşey sormadan mendil uzattı.

Cama vuran yağmur damlaları, yağmura kanşan gözyaşları, masada yarım çay bardakları...

Şimdikişisinde hatrında aynıanı canlanıyor, ikisideaynıgünü hatırlıyorlardı

Geçen sene bir cumartesi sabahı; aynı kadınla aynı adam Kadıköy sahilidesıkıca sanılmışlarbirbirlerine Şimdi olduğu gibi sessizceağlıyorlar.

Kadın soruyor, "Beni seviyor musun?"

"Seviyorum, hem nasıl."diyoradam, daha sıkı sarıyor kollarını kadına

Kadın tekrar soruyor,

"Benidiyorum, seviyor musun?"

"Evet"diyoradam,

"Çok seviyorum ama"

Kadınlafını kesiyor,

"Söylelütfen, beni mi seviyorsun?"

Adamın kolan gevşiyor, yüzü yeredüşüyor,

"Onu da seviyorum" diyor,

"Anla."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Gaz Kokusu

DİDEM GÜNDÜZ ESEN

Banyodasin. Her tarafı kesif bir gaz kokusu sarmış. Nefes almakta zorlanıyordun. Perdenin arkasından su sesi geliyor. Ellerini yüzüne götürmek ve kaçır kurtulmak istiyorsun ama bir şey sana engel oluyor. Küvetin içindeki en sevdiğin bluz, gök mavisi üzerinde beyaz puanlı. Elleri çamaşırlarımızı yıkadığımız küçük plastik kovanın içinde, bluz ellerini tutuyor. Onu yakımsı. Başını küvetin kenarından kaldıramamış, vazgeçmesine bırakmış kendini. Yüzüne bakıyorsun. Bu o değil, sensin. Yüzündeki tüm sinirler gevşemiş, rahatlamış, Tüm acılar silinmiş.

Bir siren sesi ile aniden uyanıyorsun. Her yerin ter içinde. Saçların, banyodan yeni çıkmış gibi nemli. Annenin mırıldandığı şarkıyı duyduğunda sinirle yataktan kalkıyorsun. Nasıl bu kadar sakın kalabildiğini, hiçbir şey yokmuş gibi davranabildiğini anlayamıyorsun. Banyoya girerken küvete bakmamaya çalışıyorsun ama rüyada gördüğün banyo bu değildi zaten. Elini yüzünü yıkarken annenin sesini duymamak için kapıyı sertçe kapatıyorsun. Son günlerde bütün kapıları kapadığın gibi.

Kahvaltı masasında kardeşinin tam karşısına annenle göze gelmemeye çalışarak oturuyorsun. Sen vazgeçmiş olsan bile annen senden vazgeçmiş değil. Yanağından öpmeye çalışırken defalarca yaptığın gibi başını çevirip ondan kaçırıyorsun. Her şeyin suçlusun o. Belki baban gibi senin de bu evden kurtulman gerektiğini düşünüyorsun ama yapamayacağını biliyorsun. Hızla kahvaltını bitirip üstünü değiştirmek için odana dönüyorsun. Annenden kaçarak iki haftadır ykamasına müsaade etmediğin gömleğini arıyorsun ama yok. Allah kahretsin yine bulmuş. Söylemekten bıktın ama o bıkmadı. Hiç yılmıyor. Kızıyor, bağırıyor. Kıyafetlerini yıkamaması gerektiğini kaç kez söylediğin halde hiç dinlemiyor. Oysa sen yıkamak istiyorsun. Gerçi yıkasan ne olur? Şofbeni değiştirdiler işte. Dolaptan temiz bir tişörtçekip üzerine giyiyorsun. Saçın başın dermadığılık ama zaten senin buna aldırıcılığı yok. Altına kotunu giyip çantayı omzuna atıyorsun. Bir şey yapman lazım, mutfağa doğru yürüyüp kahve fincanını eline alıyorsun. Annenin sana baktığını anlayana kadar fincan ağzında bekliyor ve baktığı an içindeki kahverin yansını tişörtün üzerine boca ediyorsun. Yüzünde keyifli bir gülümseme, artık kıskanabilirsin. Annenin arkandan koştuğunu, seslendiğini duyuyor, kapıyı kapattıktan sonra göremesen bile ağladığını biliyorsun

den, çaresizliğinden, her şeyden. Kızgın, bağırın, suçlasın istiyorsun. Oysa yaptığın her şey seni sınırlandırmaktan başka bir işe yaramıyor. Keşke yapması gerekeni yapsa, bir yapabilse

Bugün tatil. Hande ile buluşmak için daha çok zamanın var. Moda'yadoğru yürümeye karar veriyorsun. İnsanlar sanabakıyor ama hiçbirini görmüyorsun. Önünde yürüyen iki kız ilgini çekiyor. Kolkola girmişler, gülüşüyorlar. Uzunsaçlı olanı, kısa saçlı olanının söylediği bir şeye sinirleniyor. Birden kolundan çıkıyor ve tam karşısına duruyor. Ne söylediğini duyamıyorsun ama kısa saçlı olanının yüzünü suçluluk kaplıyor birden bire. "Koşup öyle demek istemedi," diye bağırarak geliyor içinden ama artık çok geç. Gittişler bile. Bir çınar ağacına dayanıp ayakta duruyor. Gözüp yeniden bakıyorsun. Bir kedi yaşıyor yanına. Yüzünü sana dikmiş bakıyor. Yardım ister gibi sen de onabakıyorsun. "Acaba bu kedi kaçyaşındadır," diye düşünüyorsun? O olabilir mi? Yoksa neden gelsin tanımadığı birinin yanına. Tam elini uzatacaksen, ayağının tam arkasındaki yansı yenmiş dönerli ekmeği görüyorsun, hemen uzaklaşıyorsun oradan. Vitrinlere bakan insanları izliyorsun. Ne çok severdin vitrinlere bakmayı, yeni bir şeyler almayı. Üstelik çok da titizdin. Her sabah banyo yapmadan, deodorantını sıkmadan, saçını taramadan asla sokağa çıkmazdın. Kıyafetlerini öyle temiz kullanırdın ki annen bile şaşırırdı. Ona hep seni örnek gösterirdi. Okulun en çalışkan, en güzel kıızı, evin en düzenlikızı; duygusuz, alıksalık yaşayan hodbin biriydi işte. Bilirdin görülenin senin göstermek istediklerinden ibaret olduğunu. Onun övgüye ihtiyacı yoktu zaten

İlerideki kalabalık dikkatini çekiyor. Yaklaşıyorsun. Yer eserilmiş naylonun üzerinde dizilmiş ikinci el kitaplardan Rapunzel dikkatini çekiyor. İster istemez ellerin saçlarına gidiyor. Artık kısacık. Oysa çocukken hep Rapunzel gibi olmak istemiştin, Pamuk Prenses'e özenmiştin. O ise Rapunzel'in saçlarını kesmeyi, yaşlı cadının elmasını çalıp kaçmayı hayal etmişti.

Doğallığı, içten gelen gülüşü, giydiği her paçavranın ona yakışması, dağınıklığı, kendini kasmadan yaşaması sana hep farklı gelmişti. Seri savaş verirken o akışına bırakmış gibiydi her şeyi

Çay bahçesine gelip en son onunla oturduğun masayafarkından olmadan yöneldiğinde oraya oturmak istediğini inanırdın. İstediğini oturmadan söyleyirdi. Yaşlı bir kadın ve kucığında bebekle genç bir kadın senber ediyordu. Anne kız olduklarını düşünüldü. Kadının kızına ve torununa kızgın

Filiz İrem Özbaş

gözlerle baktığını, kızın ağlayarak bir şeyler anlattığını izledin uzunu bir süre veya hayal ettin. Anneni düşündün. Suçladın yine

Telefonunu çıkardın, Hande'nin numarasını çevirdin, vazgeçtin. Mesaj yazmaya karar verdin. "Annemle konuşmam lazım, Çok üzgünüm gelemeyeceğim," mesajı gönderdikten sonra aceleyle kalktın. Kardeşini hafta sonu için babanın aldığını biliyordun. Derin bir nefes çektin, nefesin kesilmeden yürümek istedin,

onun zaten hep ter koktuğu mu? Babanın sesini duydun bir anda. İkizini evde yalnız bıraktığı için, iyi bir anne olmadığı için annene bağırarak ve ardından hızla kapanan kapının sesini. Babanın arkasından koşup onu durdurmayı istemiştin. Hızın kesildi, Taşadığın çanta ağırlaşmıştı. Omzunu kestiğini hissettin. Çantanın içinden mp3 çaları çıkarıp müziği açtın. Kulaklığından gelen Anathema'nın Lost Control parçasını söylemeye başladın. "Evet düşünüyorum. Ne kadar sürer yere çarpmam," Babanın banyosu nasıldı? İşte o an babana gitmeye karar verdin.

İkizine söyledin, "Çok üzgünüm gelemeyeceğim," mesajı yazdın, kokuştun kokuttuğu için yıkaması veya yıkanması gerektiği mi, yoksa

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yan belime kadar karanlığa sarkıyorum,
gürültüyle düşüp parçalanmaya başlıyorum.

Denizin yüzünü buruşturan rüzgarın, derin
sulara hükmü geçmez.

Bunca felâket, bunca zulüm, bunca
haksızlıkla dolu bir dünyada köpekler gibi
mutsuz olmanın kolaylığını bildiğim için,
mutsuzluklarıyla övünenlere fena halde
bozulurum. Mutsuz olmak bir marifet değildir.
Çektiğin acıları gözler önüne sermemek,
büyük kişisel mutlulukların peşinden koşmak
ayıbından vazgeçip, küçük mutluluklara
sığınmak, onlarla yetinmektir asıl marifet.

"İnsan inançsız yaşayamaz."
Ben yıllardır kimseye inanmadan yaşamıştım.

BURAK AYVERDİ URGAN CELAL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

"Ben ağaçların soyundamım.
Ve bu 'bayat' havayı solumak
kederlendiriyor beni.

Ölen bir kuş,
uçuşu unutmamayı öğütledi bana."

Füruğ Ferruhzad

Düşler Çemberinde Kırbacı Bir Kadın: Lou Andreas Salome

NERMİN SARIBAŞ

"Kesinlikle ken di hayatımı yaşayabilirim. Ve ne olursa olsun bunu yapacağım. Böyle davranarak hiçbir ilkeyi temsil etmiyorum ama çokdaha güzel, benim içimde olan bir şeyi, tamamen yaşamın sıcaklığı olan, neşe dolu ve kaçıp gitmeye çalışan bir şeyi temsil ediyorum."

(Lou, Özgür Bir Kadının Öyküsü, s. 27)

Salomé...Bir çoğunuzun adını ilk kez duyduğu, Kurt Wolff'un "Almanca konuşulan topraklarda 150 yıldır hiçbir kadın on un kadar güçlü ve dolaysız bir eki yaratmamıştır." dediği, günlükleri, mektupları ve eserleri birçok araştırmaya konu olan Lou Andreas Salomé ile Irwin YALOM'un "Nietzsche Ağ-ladığında" adlı eseriyetaniştirm

Lou Salomé, Nietzsche, Freud, Rilke gibi birçok efsane isme esin kaynağı olan, filozofu, yazarı, şairi hatta din adanını yalnızca güzelliği ile değil, özgür, cesur, zeki, sıra dışı ve özgürlük tutkusunu bir kamçı gibi kullanarak baştan çıkaran bir Tan-rıca...

Yetişkinliğinde olduğu gibi çocukluğunda da kuralları vegele-nekler ile ilgili olmayan başıruku Lou 12 Şubat 1861 tarihinde St. Petersburg'da doğar. Sefarad bir Rus generalin kızıdır. Beş erkek kardeşi ve babası onun üzerine titir. "Sizin geçiş dediğiniz şey nedir? Eğer bunun arkasında onun için bu dün yadaki en harika şeyiyanı i özgürlüğü terk etmek gibibir art amaç varsa, o zaman ben hep geçişe saplanıp kalmak istiyorum çünkü vazgeçmiyorum." Bunları yazdığında henüz 20'li yaşlarının başında olan Lou ne istediğini o yaşlarda bile açıkça söyler: Tamamen özgür olmak ve yeni olana doğru ilerlemek. Annesinin ve toplumun kendisine dayattığı kadın imgesinden çok uzaktır.

Başkalarından farklı olmanın zorluğunu her zaman tüm benli-ğinde taşıır. Düşünmeye, üretmeye ve yazmaya yazgılı bir yü-rektir onunki. Bu tutkusunu besleyecek, ona bilmediği dünya-ların kapısını aralayacak birini bulması pek zor olmaz. Bu, neredeyse hastalıklı denenecek kadar olgun ve narin kız, papaz Heinrich Gillot'a tutkuyla bağlanır. Gillot onun için; dinlertarihi, felsefe, metafiziğin yanı sıra Kant, Leibniz, Rousseau, Voltaire, Spinoza, Kierkegaard ve Dostoyevski'ye uzanan yoldur. 17 yaşındaki bir kız o çağlarda ancak hayranlık duyabil-ir. Fakat Lou, o yaşta, neye hayran olabileceğini bilebilecek kadarkeskin zekâdır. Gillot'un entelektüel cazibesi, ailesinin itirazlarına baskın gelir. İki yıllığına Zürich'e giderek Felsefe, Teoloji ve Sanat eğitilir.

St. Petersburg'adöndükten sonra sık sık hastalanan Lou, 21 yaşındayken daha ılıman iklimle sahip olduğu için Roma'ya annesinin yakın arkadaşları Yazar Malwida Von Meysenbug'un yanına götürülür. Yalnız yaşayan, devrimci ve aydın bir yazar olan Malwida, Salomé için özgür bir hayat sürmenin erkekler gibi kadınların da hakkı olduğunu simgeleyen bir figürdür. Malwida, aynı zamanda Nietzsche ve ailesi ile de kuvvetli bağlar içerisinde. Lou, Meysenbug aracılığıyla tanıştığı Ni-etzsche'nin aklını başından alır. Hatta aralarındaki ilişki Ni-etzsche'nin Salomé'ye evlilik teklif etmesine kadar varır. Salomé bu teklifi reddedince ilişkiler sonlanır. Daha sonra Nietzsche reddedilmenin acısıyla Lou hakkında "Bu kuru, kirlî, kötü kokan maymuncuk, yalancı memeleriyle bir felaket" gibi yorumlar yazar. Nietzsche her şeyi rağmen, Lou'nun bir gün iyi bir yazar olacağını düşünür. Lou, 24 yaşında, "Tanrı ile Sava-şım" adlı ilk romanını yazar.

Erkeklerin aklılı kadınlar peşinde olduğuna inanan Lou, yakın yaşantısı ve ilişkilere farklı bakışı ile etrafındaki erkeklerin kadınlar hakkındaki tüm ezberini bozar. Ünlü filozof Paul Ree ile de yine o dönemde Meysenbug'un evinde tanışır. Hatta Nietzsche, Ree ve Lou aynı evde yaşamaya başlarlar. Lou için entelektüel birlikteliler cinsel birlikteliklerden daha önemlidir. Toplam 8 ay süren birlikte yaşama çabaları Lou'nun Nietzsche hakkında kitap yazmasına kadar varır (Nietzsche, Lou Salomé sayfa 161). Nietzsche bu süreç için şunu söyler "Lou'yu tanıdıktan sonra Zerdüş için olgunlaştım." Paul Ree ile ilişkileri Ree'nin Lou'ya evlilik teklifiyle sonlanır. Bu ayrılıktan sonra Carl Andreas'la yakınlaşır ve kısa sürede evlenirler. Evliliği sırasında flörtlerine devam eder, sadakat göstermez.

Lou Salomé'nin en önemli ve bilinen eseri "Erotik" kadın ve erkek arasındaki aşk üzerine yazılan dört makaleden oluşur. Bu eserde aşk, sadakat ve evlilikle ilgili düşüncelerini açıklar. Ona göre aşk kendi ölümlüne çabalar. Sadakati reddeder. Salome için sadakat, özgürlüğü engelleyerek aşkın kendisini yoketmesine neden olur. Evliliğin sevginin katili olduğunu, evli eşlerin birbirleri için önemsiz olduğunu düşünür. Arkadaş-lığın sevgi ve cinsellikle dönmeyen çabaları. Sadakatı reddeder. Gerektiğini düşünür. Ona göre "Bedensel tutkudan ruhsal sempatiye giden yol yoktur ama ikinciden birinciye gidilebilir." Hayatına giren hiçbir erkek cinsel birliktelik yaşamaz. Ta ki Rilke ile karşılaşana kadar.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Lou Andreas Salome

Rainer Maria Rilke

Hayatının aşkı Rilke ile 12 Mayıs 1897'de Münih'te karşılaşır. Lou için aşk "Yalnızca direnme ve suçluluk duygularından arınmakla kalmamış, dünyayı mükemmel duruma getiren kutsanmış bir şey bulmaya benzer." Rilke Lou'nun kapısına gitmekten sakınıyor ama onunla bir yerde karşılaşmayı -denize bir mektup atar gibi şans eseri karşılaşmayı- ve ona karşı çaresizliğini simgeleyen bir avuç gülü ona vermeyi umuyordu:

"Evsiz, solgun çocuklarla birliktymişçesine seni anıyorum ve sen benim güllerime anne olacaksın."

(Salomé Yaşamı ve Yapıtları, s. 158)

Kendisinden 15 yaş küçük olmasına rağmen 21 yaşındaki Rilke ile ilk ilişkisini yaşar Salomé. Tek gerçekliği dediği Rilke'nin, ani sessizlik ve doğallıkla gelen içtenliğine âşık olur. Rilke için Salomé bir rehber, sığınacak liman, anne ve hayranlık duyulacak bir figürdür. Onun öz güveni Rilke'yi adeta büyüler. *"Senin bu yönüne ne kadar hayranım bilemezsin, aşkım: Her şeye böyle kayıtsızca güvenmen, korku nedir bilmeyen bu sevecenliğin."* (Salomé Yaşamı ve Yapıtları, s. 160)

Salomé her zaman Rilke'ye yol gösterici olur. Öyle ki Rilke, daha erkeksi ve dahagüçlü görünmek için Lou'nun önerisiyle Reneolana'dır Rainer Maria Rilke'den önce Rilke'ye adanmış bir so-

suzağı bulmuş gibidir. Onu yüceltir, onun önünde diz çöker. Lou da onun istediğini esirgmeden verir: Rilke Salomé'nin karşısında keleklerin etrafında dönen bir pervane gibidir artık. O ulaşılmaz kadına olan aşkını şu satırlarla dile getirir:

"Uzun yıllar sonra birgün benim için ne olduğunu tamolarak anlayacaksın. Susuz kalmış bir insan için dağ kaynağın in n e olduğunu... Berrak kaynağım ben im! San a teşekkür etmeyi ne kadar istiyorum ne gökyüzü ne güneş... Senin sınırlarına ve basit halde gelen güneş ışını, ruhunun parlak dalgasında bin kat berrak ve parlak oluyor. Benim berrak kaynağım, dün yayı senden görmek istiyordum çünkü o zaman yalnızca seni i, seni i, seni görüyordum."

(8 Haziran 1897 tarihli mektup, Salomé Yaşamı ve Yapıtları, s. 160)

Lou'ya göre ikisi de birbirine sıradan âşıklardan ve evlilerden daha yakındılar. Çünkü birbirini tamamlamaya çalışan iki yanılmak yerine birer bütündüler.

*"Ah yalnızca san a döndüğümde
Yüzüm görünmez ama büyür
Send e ve karanlıkta yolun a devam eder
Sonsuzca, sen in korunan kalbinin içine"*

(Salomé Yaşamı ve Yapıtları, s. 162)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

"Benim işaretim ve habercim ol

Ve yaşamımı şenliğe dönüştür"

Rilke'den Salomé'sal(Salomé Yaşamı ve Yapıları, s. 157)

"Kiyamete kadar olmak, düşünmek, yaşamak

Tut benimsiksi kollarında!

Vercek başka bir mutluluğun yoksa

Acılarınıverbana.."

Lou'danRilke'ye

Lou en güzel şirlerini hayatınnaşkı Rilke için yazar:

"Sengit

Ben bir geceninsiyahında saklayacağım saçlarını

Yüreğim,titrekellerininarasında atacak

Biraz ıslak biraz da kırmızı

Küçük bir umut türküsü dolayacağım dilime eskiden kalma

Bıraktığın yanını yüzdüreceğim derin denizlerimde

Gözlerimde sonbakışın kalacak çaresiz ve üzgün

.....

Sen git

Biliyorsun

Geelmesende

Bekleyeceğim..."

Lou'nun kendisi Rilke için yaz mevsimi anlamına geliyordu.

Lou'yaşadızelilerlehitap eder:

"Sen benim haziranım, bin tane yolu olan

Üzerinde hiçbir öncünün yürümediği"

(Temmuz 1897, Salomé'Yaşamı ve Yapıları, s. 161)

Dört yıl süren ilişkileri boyunca özgür ruhlu Lou için Rilke artık yük olmaya başlar ve ilişkilerinin kaçınılmaz sonunu bir mektupta şu şekilde dile getirir: "Çevremdeki her şey ısıltılı ve huzurlu olduğuna ve yaşam meyvesi olgunlaşıp tatlandığına göre, her iklimin de kesinlikle sevdiği bir anı batabırsan gör evi veriyor. Bu anı, Wolfrauthausen'de senin annen gibi olmamdır. Bu nedenle izin verdir eğer anne olarak, birkaç yıl önce uzun bir tartışmanın ardından Zemek'e karşı üstlendiğim görevi söyleyeyim. Yaşlanmam arasındaki farka karşın, Wolfrauthausen'den beri büyümeye devam etmek zorundayım. büyümeliyim, büyümeliyim ta ki vedalaştığımız zamana sana o kadar mutlu söyledikleri şeye ulaşana kadar ev etti uhuş gelebilir, ama bu şey, benim gençliğim! Çünkü ancak şimdi gencim, ama şimdi başkalarının on sekiz yaşında olduğu gibi: Tamamen kendim olabiliyim."

(Salomé'Yaşamı ve Yapıları, s. 187-188)

Lou büyümeye devam ederken Rilke ile olan dostluğu da devam eder. Ne Rilke son nefesini verirken Lou'yu anmadan edecek nede Lou onu düşünmekten vazgeçecektir.

"Eğer sonraları bir gün kendini kötü hissedersen, en kötü saat için ikimizin bir yuvası olduğunu unutma."

(Salomé'Yaşamı ve Yapıları, s. 190)

"Sen bütün kuşku ların tam karşıtındır; dokunduğın, uzandığın ve gördüğün her şeyin var olduğuna tanıklık edersin. Dünya bulutlu görünüşünden sıyrıldı, zavallı ilk şirlerimin belirli özelliği olan o birlikte akış ve çözülüşten kurtuldu; nesneler doğdular, yavaş yavaş ve güçlkle öğrendim her şeyin ne denli yalın olduğunu; ve olgunlaştım, yalın şeyler söylemeyi öğrendim. Bütün bunlar, kendimi şekilsizlik içinde yitirme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğum bir sırada seni tanımak mutluluğuna erdiğim için oldu."

Rainer Maria Rilke

Rilke'ye göre Lou "her şeye kayıtsızca güvenen ve korku nedir bilmeyen bir sevecen "olan sıra dışı biridir. Zekası, doğallığı ve entelektüel birikimiyle Freud'u da derinden etkiler Salomé. Narsizm konusundaustasından dahacesur tanımlamalarda bulunur ve hayranlık uyandırır. Freud'un desteğiyle de yazarak, düşünürlik kimliğinden apayrı psikanalist olarak yeni yaşamına devam eder.

1937 yılında Göttingen'deki son zamanlarında "düşüncelerimi serbest bıraksam, aldım kimseyi bulmaz. Tüm bu olup bitenden sonra, en iyisi ölmek." dediği rivayet edilir. 76. yaş gününden birkaç gün önce uykusunda ölen Lou Salomé'nin ardından Freud "ona duyduğum aşkı ve hayranlığı söylemiş olmayı dilerdim" itfrafında bulunur. "Onun yanına yaklaşan herkes, varlığını samimiyetinden ve uyumundan çok güçlü bir biçimde etkilenirdi; kadınlara özgü zaaf ların hiçbirinin hatta insani zaaf ların bile çoğunun onda bulunmadığını, yaşamı boyunca bunları aşmış olduğunu fark ederdi..."

Salomé... Nietzsche'nin evlilik teklifini geri çeviren, büyük Alman lirik şairi Rilke'nin ömür boyu unutamadığı aşkı, Freud'un hayranlığını gizlemediği Lou Andreas Salomé 15 roman, birçok felsefi ve psikolojik eser yazmış, ahlak kurallarını umursamamış, dilediği gibi yaşamış, kadın ve erkek rollerini sorgulamış, kadın cinselliği üzerine yazmış, 50 yaşından sonra da psikanalize ilgi duyarak psikanalist olmuş ilk kadın... Hayranlık duyulması özgür bir kadın...

"Ve insanlar karşılıklı nefretleri içinde

Yatarken aynı yatakta yanyana:

Akar, akar yalnızlık imaklarca."

(Rilke'den, çev: Behçet Necatigil)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bir Neriman Olamadım

GÜLDEN KUŞ

"Gözlerin niye su topluyor?" dedim bir gün.

Onu tanıdıktan sonra ne yaptıysam, o beni sevsin diye yaptım. Dilim döndüğünce söyledığım şarkılar gibiydi çünkü o. Bazen de ezbere bilip tekrar tekrar söyledğim. Bu iki hâl, onun beni sevmeye şiddetine göre şekil değiştiriyordu çoğu kez. Az sevmek dünyanın en rahatsız hislerinden biridir. Öyle anlarda iç sıkıntısından hiçbir yere sığmaz insan. Döner yatar, çıkar gider, susar izler, susar dinler. Bende tam tersine işliyor her şey. Diline kadargider; "Bugün beni neden dahaaz seviyorsun?" diye sorardım.

Cümlesine "Çünkü sen bugün" diye başlayamazdık. Yaşadığı kadar iyi anlatamıyor işte insan, o da anlatamıyordu. Sevmeyi tarafımı törpüleyeceğimden de değil ama yine de bilmek isterdim. Bazen bilmek iyidir. Gitmenize sebep gösterebileceğiniz şık bir bahanedir. Yoksa öylece çekip gidemiyorduk insan.

"Beni sevmeye" deseydi bir şeyler düşünebilirdim aslında. "Bir kere o cümleyi kurarken gözlerinin de öyle bakması lâzım gelir, ama seninkiler şuraya kıvılmayı istemiş gibi bakıyor" derdim. O konuşmadı, ben de dinlemedim. Biliyordum, başka türlü söz kilometrelerce yol yürümüşüz gibi nefes nefese bırakacak bizi.

Bazen de kötüdür bilmek, "Ben bahsettiğin gibi değilim ama" çelişisini yaşarsınız. O da bunu bildiğinden belki, hiçbir şey söyleyemez, yarım gülerdi. Bakardı sulu sulu. Sayın ki gidip sildim o su birikintisini, o yeniden yapıyordu ki... Yarım gülmek fenadır. Karnı tam doymamış bir çocuk ağlamaklı durur ya, öyle yarım bir gülüşte onunki. Ben ne zaman öyle gülen birini görsen? Aldıp ellerimle seki seki yarmak isterim dudaklarına.

Kim öğretti ki böyle yarım gülmeyi? Oysa, sevmenin daha insanı, daha çekilebilir hâli de öğretilmeliydi bize. Böylesi beni yoruyor, onu boğuyor, biliyorum.

"Gözlerin niye su topluyor?" dedim bir gün

"Uyuyuncageçer" deyip yineyanmı güldü. Az seviyordu. Eksik değil bak, az. Sevmenin şımanıklığı varken, insan daha azıyla yetinemiyor. Bir gün, sadece buna üzülebilirim sanırım; daha aza.

O yükte, bile bile gidip göğsüne kafamı yerleştirdim. Uygun yeri bulmak zor oldu ama. Kolay mı yarım gülen bir adamın az seven bir kalbine başını yaslamak? Bunun taşı var, toprağı var. Biraz tavşan, biraz kuş, biraz da köpek yapmaya çalıştım parmaklarımla, sonra hayallerimden bahsettim. Çünkü bir hayalden bahsetmek için en şahane yer bir adamın göğsüdür. Filmlerde de hep öyle yapıyorlar mı? Adam başını göğsüne yaslamış kadının saçlarını okşayıp "Gidelim Neriman, gidelim buralardan." demiyor mu? Türk filmi kıvamında bir cevap beklemedim tabi ki. Sadece bir iki cümle ile hayallerime el versin, onları çoğaltsın istedim.

Sonra, gözlerimi dikip bakınca çirkin göründüğümü bildiğim halde söyledim aklımdan geçen; "Senden bi tane daha imal etsem ya ben. O zaman yarım gülen bir sen daha olur, iki yarım bir tam eder. İyi düşündüm değil mi?"

Varsayalım ki güldü, yineyanmı.

Bazen, hiç beklemediğim bir anda geliveren ve gitmek bilmevenimsafir gibiydi o gülüm.

Bu da yarım bitsin o vakit

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

SERVAN ALTIKANAT

Susuz kaldık hayat denen 'acı' çölünde,
Bitapve sessiz,
Beyhude kavgaların, didişmelerin, ölümlerin, patlamaların kol
gezdiği bir mahallede,
Gözlerini, heryeni sabahın ışıklarına bedbahtaçan,
Prangayavurulmuş 'sakinler'gibiyiz.
Soruyorum kendi kendime:
İyi de biz, mutsuz olmak için mi düştük
anne rahmine?
Acıyla sevişmek için mi, geldikdünyaya?
Kapkarakbulutların altında oflayıp puflamak için mi,
Vurulup, patlayıp ölmek için mi kentlerde, dağlarda,
Gaz ve cop yemek için mi polis amcaldan,...
Niçin?
Sokak eylemlerinde kaybettiğimiz gözlerimizi, bacaklarımızı,
kollarımızı,
güzel günlerimizi...
Kim bulup bize geri getirecek?
Kim saracak, ruhlarımızda açıldan yaraları?
Evlatsız kalanaların, babaların,
Babasız, anasız kalan çocukların,
İçlerindeki dipsizboşluğu, kim, nasıl dolduracak?
Kimseden çıt yok.
Muazzam bir sessizlik...
Üzülüyorum.

İçimde, dizginlenemez bir isyan,
Kavgam var benim, vicdanı taat'ün etmişlerle,
Dertliyim, dokunmayın bana
Değmeyintenime,
Uçurtmaçağındaki çocuklar kurşunla tanışıp intikal ederken
ebediyete,
Patlar kensilahr,
'Çana kıymak' olmuşsa çözüm formülü,
Ağtılar, olmuşsa bu toplumun millî marşı,
Bir avuç kömür için bir ömür verirken, yüzleri
kömür karasınaboyanan madenciler,
Akarkendamları,
Yanmazken ocakları kimi evlerin,

Adaletsizlik, olmuşsa 'hayat' gökdeleninin temeli,
Nasıl gülsün bu yüz,
Nasıl uyuursun deliksiz, he, nasıl?
Hem acılara duyarlı olup, hem de 'yaşamak' güle oynaya,
Zor be azizim,

Geceninissız karanlığında,
YenikapıTerminali'nin önü,
Caddelambasından yansıyan loş bir ışık,
O ışıkladers çalşıp
Aynı zamanda minik tezgahıyla mendil satıcılığı yapan,
Küçük bir çocuk.
Yadayazın kavrucu sıcağında, yol kenarlarında, gelene
geçene "abi, almaz mısın?" diye seslenerek su satan,
Dilenen boynu bükük kadınların kucağında mebhut ve
masum gözlerle etrafınabakınan,
Çocuklar...
Yine soruyorum kendime:
Oyuncakları nerede onların?

Aşığım ben çocuğa.
Vurmayın, kızmayın, bağırmayın aşkımabenim,
Yaşakmasın gözlerinden onun
Senin elversede yüreğin,
Bir pamuk şeker alacak parası olmadığı için
bir park köşesinde ağlayan çocuğun sesine,
Yahut vurulmasın çocukların sokak ortasında,
Benimel vermiyoruz izim.
En büyük zenginliği çocuk ve çocuksesi, bu dünyanın.
Sırf bu ses vardiye,
Sırf onlar şarkı söylüyor diye,
Temessük edeceksindallarına hayatın

Hayat, çocuklarla güzelleşen bir bahçe.
İçerisinde 'sevgi' çiçeklerle kiken
Çocuk...
Gecemizin güneşi,
Güneş kadar sıcak

MERVEÖZDOLAP

mymoodypictures

Kefeni bile siyahçünkü,

Çünkü görünmese renklerdehaiyi.

İçim,dışımı öyleseviilecek renkdeğil,

Değil mi?

Ölse de renkler, atıyor içimde kırmızı

Gün doğumu - batımı ayrımını yapamıyor gibi

Buralarsadecesenin gezdiğinkiyılarşimdi,

Senliyollar,siyahtan senrenginedönüyor,

Bütün renkler ölüyor koyunda

Birben,birsen rengi

Kalıyoruz,

Gezintiyechiktiğinde

Kıylara vuran dalga;sen sesi

Ben ortasında oturmuşada'minissiz,

Gözümdekan sen seli

Her zerresi sanaait;

-Birkismiçimdeeduruyor-

Tam da ordasin, damialardan yansımışsen kuşağında,

Aynaya bakmadan kendini görememek gibi

Bana bak ordasin

Tamkırnıyar,

Gün doğumu - batımı ayrımını yapamıyor gibi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

ERAYYASIN IŞIK

"Bahaddinnabıyon yeğenim" diye bağırdısiyah kasketli adam.

"Cevizdikiyom dayı"dedi Bahaddin toprağa damlayananterini kolu ile silerek.

"Yanış yere dikiyon, orada ceviz olurmu?"

"Niye olmasın Dayı?"

"Kim sulayacak onları?"

"Ben sularım dayı. Ben olmasam da Allah 3 5 damla yağınır heralde..."

"Uğraşıyon ama boşa... Olmaz burada ceviz. Hadı kolay gelsin" dedive sepetli motorunun üstünde ayağadikilip marş pedalına basarak onu çalıştırdı, sepetli motorunun varlığı ile bizeattığıcaka egzozun etrafayaydığı duman dağılana kadar devam etti. Ben ise bulduğum bu boşluğu fırsata çevirerek elimde tuttuğum suyu uzattım,

"Baba... Gerçekten buradacevizolmaz mı?"

Cevabı biraz önce duymuştum tekrar dinlemek için şimdiki babamın kana kana suyu içmesini bekliyordum. Bu sırada etrafımıza baktığımda siyah kasketli adamın haklılığı beni korkutuyordu. Göze alabildiğince uzanan sarı ovalann arasındatek bir ağaç görünmüyordu.

"Niye olmasın oğlum,olur" dedi

"Peki ne zaman cevizleriniyeriz?"

"Acele etmek yok.Eğeriği bakılırsa 10 yıl sonra ilk cevizi yeriz."

Bunu duyar duymaz şaşkına dönmüştüm. 8 yaşında bir çocukum ve o yaşına kadar yaşadıklarının ağırlığını omuzlarımda taşıyordum. 'Aaa ne kadar akıllı, uslu, aferin!' dedikleri ben; aslında yaşadığım o sekiz koca yılda hayattan o kadar bezmişim ki, uslu değil yorgundum. Şimdi babamın bu açıklaması benidehşetedişmüştü

"10 yıl mı? Yuhhh o kadarbeklenir mi?"

"Beklenir oğlum. Eğer ödül istiyorsan emek vermelisin."

Yine başlıyordum. Bu kez fiyatta asama geçmişti. Elimde kalan son Babaiğin ona sunduğu sorumluluk, onu samimi olmaktan

uzaklaştırıyordu. Bence de burada ceviz olmazdı. Yani bir cevizin yetiştirme süresi kadar hayat tecrübem olmasa da etrafında bir tek ağaç yoktu. Her şeye rağmen uslu çocukum ve dediklerini dinlermiş gibi yaptım. Elimden geldiğince ona inanmış gibi görünmeye çalıştım. Şimdi az önce diktiği fidanın üstünde zıplıyordu. Bir an kazmayı ayağına vurduğunu düşünsem de sonradan toprağı sıkıştırmak için bu baskıyı yaptığını anladım. Komik adamdı babam. Baba gibi davranmış anılar hariç, genelde o da çocuk gibiydi.

"Peki suyu nerden getireceğiz?" Çabuk öğreniyordum. Öğrendiklerimi de hemen sorguluyordum. Biraz önce siyah kasketli den aldığım tüyo babamı bir an düşündürdü. Ama bunu ilk defa o an düşünüyör olması saçmaydı. Her zaman onun bir planı olurdu.

"Köyden getireceğiz."

"Nasıl?"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Şimdi siyah kasketli adamın üzerinde yarattığı kasvet dağılmıştı. Bu ceviz olacaktı. Babam olur diyorsa olurdu. O siyah kasketli de kim oluyordu. Altı üstü sepetli bir motoru vardı.

'Aslında benim de bir fikrim var' dedim. 'Sepetli bir motoru muzolsa hergün onunla gelir cevizleri sulardık.'

Kasketliden alacağım son fikrelseyordım da bu olacaktı

'İyi de kim kulanacak onu?'

10 yılını bir çetin cevize adayan adam motor kullanmaktan acizdi. Arabayı da çok iyi kullandığı söylenemezdi. Ama ehliyet sınavına evde oklava ve tencere kapağı ile hazırlanıp girdiğini düşünürsek ayağımızı yerden kesiyordu işte şoförlüğü.

'Pekisen infikrin ne?' diye sordum.

Söylemedi. Söylenemezdi. Şimdi söylerse sürprizi kaçacaktı ve belki debeni buraya getirmek o kadar kolay olmayacaktı. Havesini ve inancımı taze tutmak için sürekli planlı yapıyordu. Ama beni asıl mutlu eden onunla geçirdiğim zamandı. Babalığının altında sakladığı adamı tanımak hoşuma gidiyordu.. 'Peki neden buraya diktik cevizleri?' diye sordum. Gülümsekti.. Bunun bir anlamı olmalıydı.

'Lan Bahaddin' diye bir ses duydu. Kafasını kaldırdığında henüz sesin sahibini görememişti. Koyunlan korumakla görevli çoban köpekleri sese Bahaddin'den daha çok tepki gösterdiler.

'Kimsin köpekler bağlıda değil' diye bağırды sesingeldiyiyöne

'Benim lan benim!'

Bahaddin bu açıklayıcı cümleyi beyinde süzdü. Kendisine 'Ben' diye hitap eden o kadar çokkişi tanımişti ki, acaba hangisiydi?

Biraz sonramışe dallarının arasından çıkanın amcasının oğlu olduğunu anladı.

'Hayırdır Aydın? Seni mi yolladırlardavara?'

'Beni yolladırlara... Senin okul başlaştı.'

Bahaddin bir süre düşündü. Okul ya! Karnesini bavalundan çıkarıp övgüleri alamadan eline sopa, sırtına aba verilmiş, yaylaya koyunların başına gönderilmişti. Bu onun için ödül sayılırdı. Annesi sadece 'sınıfını geçtin mi?' diye sormuştu Karnesindeki. Otlardan, döşem birinci olduğundan, sene sonu tiyatrosu gösterisi için en iyi ödülün kendisine verildiğini duyduğundan bombalardan, sağlı sollu gözlerinin önünde ölen

abilerinden bahsetmediği gibi... Sınıfını geçmesi, kocası hapiste 6 çocukla ayakta kalmaya çalışan bu kadını, yeterince gururlandırmıştı. Zaten, ne karnesindeki notları okuyabilecek eğitimi, ne de bir hediye alacak maddi imkanı vardı. Ödül olarak onu tarla işlerinde kurtarmış, yaylaya koyunların başına göndermişti. Gurbette yatakhanelerde aylar geçirmiş bünye, koyunlarla birlikte özgürce yaylada dolaşıyordu şimdi. Ne kadar adı koyunlara kitap okuyan adama çışsa da, kaval çalmayıp beceremezdi. O da kitap okurdu onlara. Evde gelen azıklan arasında arada bir bu kitaplar da konulur, siyasi bulunanlar ise koyunları da anarşist yapar korkusu ile gönderilmezdi. Birlikçi olarak köyün imama gösterilen kitaplar anlatılınca yenileri ile değiştirilirdi. Bahaddin için bu kitaplar çok değerliydi. İçeriklerinden çok Okulun kütüphanesinden emanet aldığı kitapları onlar ve okul başladığında teslim edecekti. Şimdi o gün gelmiş, zaman kavramından uzak geçirdiği bu tatlı günleri sona ermişti. Apar topar azık çantasından emanet kitabın alıp köyde doğru yola çıktı

Annesi çantasının içine yemesi için hazırladığı yolluk yerleştirenken o ders kitaplarını takım elbiseleri hazırlıyordu... Şimdi çıkarsa akşama Ankara'da olacaktı. Merdiven altına sakladığı ayakkabılarını çıkardı. Kardeşleri giymesin diye saklamıştı oraya. Koca seneyi atlatları bu eski ayakkabıların parasız yatılı olduğu için okulu vermişti. Fakat ergenlik merdiven altından durduğu gibi durmuyordu maalesef. Bahaddin ayakkabıya ayağını soktuğu an topuğunun dışında kaldığını gördü. Kocayaz özürgen lastik ayakkabının içinde büyüyüp gelişen ayak, şimdi bu kunduraya sığmıyordu. Annesi normal şartlarda o ayakkabıyı yaş sırasına göre öyle bir pay ederdi ki henüz doğmamış olan erkek kardeşinin bile ayağına bu ayakkabı değerdi. Ama şu an Bahaddin'in bu ayakkabıyı giymekten başka şans yoktu. Zira annesinin de ona yeni bir ayakkabı alacak parası... Ne kadar zorlasalar da ayakkabı iyiden iyiye ayağını sıkıyordu. Annesi sadece 'Giderken çaydan yitür. Suyagırınca açılır' diyebilirdi

Açılmayacağını o da biliyordu. Ama başka çözümü de, çaresi de yoktu. Bahaddin köy yolunu ayağını sıkarak kunduralar ile yürürken dönüşün kez köyüne baktı. Köyün son görüldüğü yeri burası. Karnesini alıp okuldan özlemle döndüğünde de ilk buradan hasretle bakardı baba topraklarına. Kaç sefer oturup ailesi ve köyüne bakacak bir ağaç gölgesi aradı bu arazide. Şimdi çocukluğunda aradığı gölgeyi kendisi yaratıyordu.

Yerde yuvarladığımız variller benim için çok yaratıcı olmamıştı. En yakın çeşme yaklaşık bir kilometre uzaktaydı.

Arkadaşlarım tatil köylerinde, yüzme havuzunda deve güreşi yaparken ben köyde kaldığım için bu zevki yaşamıyordum

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

"Yorulduysan bırak" dedi babam.

"Havasıcak yoksa ben yorulmadım."

"Ben yoruldum gel bana yardım et" dedi. Şimdi ikimiz onun parlak fikrini yuvarıyorduk. Böylece her gün su taşımamıza gerek kalmayacaktı

"Bu kadar su onlara bir ay yeter değil mi?" dedim

"Bir turdaha yaparsakyeter" diye cevapladı. "Amaikinci turda senin gelmene gerek yok. Hava sıcak sen havuza gir." dedi Birden yumuk gözlerimaçıldı.

"Havuz mu?"

"Evet. Varilleri doldurduğumuz yerde vardı görmedin mi?"

Böyle bir şeyi görmemiş olmam beni şaşırtmıştı. Bir an önce dönüp bombalama olarak havuza atlayıp sulanını dışarıya taşırmak istiyordum. Ama en azından bu turu tamamlayıp havuzu hak etmeliydim. Arkadaşlarım anlatırken duymuştum. Büyük havuzların girişleri paralı olurmuş. Giriş parasını hak etmek için şimdi daha gayretli itiliyordumvariller. Getirdiğimiz suyu fidanlarla kavuşturduktan sonra havuza girme vakti gelmişti. Boş variller önümde konserve kutusu gibi yuvarlanırken ben onların arkasında koşuyordum. Çeşmenin yanına geldiğimizde babama havuzu sormamak için kendimi zor tutuyordum, çok hevesli görünmemekle beraber merakımı gizlemekte zorlanıyordum. Babam bir taraftan yeni postayı doldururken bana da havuzu gösterdi

"Hadî bakalım sen şimdi burada havuz sefası yapıyorsun."

Sefa sürmemi beklediği yer çeşmenin önündeki su yalağıydı. Uzunlamasına beş metre kadarvardı ve tek seferde kırk büyükbaş hayvan su içebiliyordu. Hijyenik sorgulama kısmına kalmadan hayallerim yıkılmıştı zaten

"Buradaninekler su içiyor"dedim.

"İçsinler.Senin girdiğini görmezlerseyine içerler."

"Ben girmem buraya" dedim. Dudaklarımı bükmem fırsat kalmadan o elbiseleri ile suyun içinedalmıştı. Ben şaşkınlıkla olanları izlerken o yüzüne dökülensaçlarını eli ile düzeltti. "Babaelbiselerin ıslandı" dedim. "Birşey olmaz. Ben gıdıp gelene kadaronlar kurur. Amasen kıyafetlerinlegirme hasta olursun, sonra annenden papara yeriz" dedi.

İtirafedeyim su ile ilk kavuşmahariç, çok da yüzülesi bir yer değildi. Birkaç eşekbikişme deki suyu içti. Kurumuş karnı gırtlama babamı beklemeye başladı.

Bu variller içimizi nispeten kolaylaştırmıştı. On beşgünde bir sular taşınıyor, haftada iki kezsulama yetiyordu. Ama babamın fikirleri hiç bitmedi. Birkaç varillisi seferden sonra, hortum ile bu çileli taşıma işleminden kurtulduk. Çeşmeye çektiğimiz hat ile ben suyun başında, babam sonunda, belli bir mesafeyi hortumlar yardımı ile aşmıştık. Ta ki köyün ilerigelenleri tarafından bu ceviz-çeşme boru hattına saldırı düzenlenene kadar.

Hortumun ucu çeşme yakınlarında keşfedilmiş, köyün ortak suyunu çalıyoruz gerekçesi ile su yolumuz kesiliyordu. Tam bunların fâilini ararken jandarmanın fiderinin yanında olduğunu fark ettik. Bir suçumuz olmasa da korkar adımlarla yanlarına yaklaştık. Ben güvenli mesafe ile babamı güvenilir kılan mesafeyi ayarlayıp adımlarımı yavaşlattım. "Buyrun komutanım" dedi babam. "Sizin mi bu ağaçlar?!" Bu her ne kadar bir soru cümlesi gibi görünse de, içinde yeterince emir barındırıyordu. "Biz emanetçiyiz. Ölünce yanımıza götürülecek hâlimiz yok" dedi babam. Bu espri havayı biraz yumuşatmıştı.

"Hakkınızda Kenevir yetiştiriyor diyeihbar var."

"Benceviz diyeektim. İhbaredenherhalde anlıyor bu işten Çağrın bir baksın bu kenevir mi ceviz mi diye?"

Komutanbirazdahayumuşamıştı

"İlk başta biz de öyle sandık... Hortumla köyden buraya hat çekmişsiniz.

"Varilleriyuvarlamak zoruluyor" dedim. İlk defasohbetekâtılmıştım. Üstelik o yaşlarda kenevir ekmenin neden suç olduğunu da biliyordum.

Şimdi takip mesafesini komutan azaltıyordu. Yanıma yaklaşıırken "Bu cevizler olunca bize de yedirecek misin delikanlı." dedi. "10 yıl sonraunutmazsanız gelin." dedim. "Ben 10 yıl kalamam ki burada... İki senesonratayın olurgiderim."

"Ölsün komutanım belki de sizden sonra tayinciye nasip olur" dedi babam. Hava daha da yumuşamıştı. Bizi eve kadar götürdüler. Yol boyunca kuyu vurulmasında tut da tanker almaya kadar fikirler verildi. Babam hepsine de olumlu yaklaştığından hangisi bir sonraki planımız olacaktı bilemiyordum.

Birkaç ay sonra bir eşeğimizolmuştu. Artık su bidonlarını eşeğe yükleyip öyle taşımaya başladık. Bu sırada babamın parlak fikirleri artarak devam ediyordu. Yeni projemiz "eşek arabası" yapmaktı. Basit bir tekerlek sisteminin üzerine varillerin sığabileceği kapaları monte edip eşeğin de bizim de yükümüzü taşıyabilecekti.

Bu proje aşama aşama tam iki yıl sürdü. Basit tekerlek sistemi ismi kadar basit olmayıp eşekle arabanın buluşacağı hamut tasarlamak ve uygulamak epey zaman almıştı. Müthiş projesi tamamlandığında eşek hasret kaldığı arabasına kavuşamadın ruhunu teslim etti. Başarılı bir deneme sürüşünü bile gerçekleştiremedin ölümlü seçen eşek onu bu yolda yalnız bırakan ilk kişi değildi. Artık babamın cevzileri bir ütopyaya dönüşüyor sürekli ürettiği proje ile dalga konusu oluyordu. Huzursuzluklar ev içine de yansımaya başladı. Her hafta sonu annem aynı ceviz fidelerinin yanında piknik yapmaktan sıkılmıştı. Babam abime de araba sürdükten başka tekliflerle gelmiyordu. Ben elimden geldiği kadar dırmeye çalışsamda hormonların buna izin vermiyordu. Lise yıllarımda artık hikâyeleri ilginçliğini kaybetmiş, statüsü kahramanlıktan, beni anlamayan geri kafalı ebeveyne dönüşmüştü. Babarölünü çok üstelediğinde yıllarca yaşadığım bu derslerin yorgunluğunu beni artık asileştiriyordu. Fikirleri de çok parlak gelmeye başlamıştı. Bunu ona hissettirmek için elimden geleni yaptım. Her ne kadar artık yanında olup onunla eşek arabası projesinin son adımına katılmasam da ona saha dışından destek oluyordum. Annemin huzursuzluğunu abimin isyanını; 'En azından kahvesi yok, kuman yok! Bırakın gitsin top rakla deşarj olsun' diye yumuşatmaya çalışıyordum...

O ise eve geldiğinde sürekli eşek arabasının son hâlden arak eşeksiz de çeki demiri ile arabanın arkasına monte edilebileceğinden bahsediyordu. Son olarak traktör aldı. Onun bile römorku ile yetinmeyip hâlâ yeni projeler geliştirerek hevesini tazeletiyordu.

Üniversiteyi kazanıp otobüsle Çankırı'dan ayrılırken ayağımda yeni ayakkabılar vardı. Şehir ışıklarını kaybetmeden dönüp son bir kez baktım. Sene sonu döndüğümde bu noktadan tekrar bakacaktım. O an büyüdüğümü hissettim. Arkamda birlerini bırakarak ilk defa uzaklara gidiyordum. Özgürlüğün kokusu burnumdan adrenalin olarak geçiyor, her kilometrede kalbim biraz daha hızlı çarpıyordu. İlk defa kendi kaderimi tayin edebileceğim bir fırsat önümdedir duruyordu.

İstanbul'un karmaşasına, öğrenciliğin sefaletine alışmam zor olmadı. İnsan bu su misali bulunduğu kabın şekline hemen alışıyor. Ama ilk çalkantıda ağılayıp suyu dışarı taşımak istemiyordum. Sorduklarında iyi olduğumu söylüyor buna önce kendimi sonra onları inandırıyor. Onlar da benden maddimane videsteklerini hiç esirgemediler. Arasına otobüsle yolladıkları erzak kolileri benimle birlikte çok arkadaşımın hayatını kurtardı. Ama sadece karımı doyurabildiğim günlere şükrederek yaşamak bana yetmeyecekti. Hayallerimin peşinde koşmalydım. Bu şehre bu kaosa o yüzden gelmiştim. Ya kaderimin bana çizdiği yolda ihtivaçlarını gidermek için molarlar kullanıyordum. Ya da kışın kışın Kütüphane yolculuğun rotasını kendim belirleyecektim. Kuzunun Kurtuye-

diği, çiğ süt emmişlerin arasında çakalların kol gezdiği bu şehirde bu sevdanın peşinde koşmak, bunu yaparken iyi görünmek... Böyle yaşamaya ne kadargüçüm yetecekti. Yine siyah kasketli bir adam çıkıp 'Olmaz o iş' derse ihergüneyeni birparlak fikir nasıl bulacaktım?

Bunları düşünürken telefonum çaldı. Üç defa çalana kadar açmıyordum. Zira yetişemezsem geri dönecek kontörüm yoktu. Arayan babamdı nedensiz içim rahatladı. Bir kez daha çalmasına izin verdim. O benim açmam beklerdi. İyi olduğuma alışmış olacaktı ki, nasılsın nasıl gidiyor gibi 'adet-tendir' soruları çabuk aşılmıştı. Sadede gelip otobüse yeni bir paket verdiğinden bahsetti. Kargodan haberi olmasına rağmen bir sigara parasına bunu çözdükten onun hoşuna gidiyor, ben de hevesli kaçmasın diye otogardan eve kadar süren çileli yoldan ona bahsetmiyordum. Otobüsün Harem'e giriş saatini, plakasını aldıktan sonratelefonu kapattım.

Akbilin aktarma süresini kaçırmamak için hemen Harem otobüsüne bindim. Otogara geldiğimde beni illa bir yere göndermekte ısrar eden değnekçilerden kurtulup yazihaneye ulaştım. Şimdi gelecek kolyi düşünüyordum. Annem bu sefer ne istediğini sormamıştı. Belli ki yakın zamanda günölmuş, kalan pastaları yolluyordu. Otobüsün gelmesine saatlerolmasına rağmen yazihaneden çıkmadım. Sakini yazihanede ki letçiler otobüs gelir gelmez benim kolimi patlatacak, annemin patatesli böreklerini hiç edecek gibi gelmişti. Beklemeyi sürdürdüm. Bekledikçe acıkıyor, acıktıkça annemin pastalarını kuruluyordum. Otobüs geldiğinde hemen bagaj kısmına yöneldim. Muavine paketim olduğunu söyledim. Valizleri teslim edene kadar beklememi söyledi. Biri kolimi alıp gidecek diye akımlı çıkıyordum. Fakat yolcular dağıldığında muavine göz göze geldik. 'Benim paketim olacak' dedim. 'İsim' dedi. Annemin kızlık soy ismine kadar söyledim. 'Seninki içerde kardeş.' dedi. Şimdi daha da meraklanmışım ki muavine elimde bir telefon kutusu tutuşturdu. İlçeye bantlanmış bir A1018 paketi... Şaşkınlığımla üzerimden attıktan sonra doğum tarihimi hatırlamaya çalıştım. Acaba bugün doğum günüm ve babam hediye olarak bir telefon mu almıştı? Bant dışımla kısıp kutuyu parçalarcasına açtım. Beklediğim gibi içinden ne annemin böreği ne de hediye bir telefon çıktı... İçinde sadece bircevizvealtındaşu notvardı.

'Benimle birlikte inandığın için sağ ol oğlum.

İlk cevizi mizöldü...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

OĞUZASLAN

Bir Kadıköy sabahına uyanmışım,
İçimde saatlerce sesini duymanın mutluluğu var.
Günaydın sigaramın dumanı karışıyor
Gökyüzündeki marti silüetlerine
Alışmışım yan başımda olmama
Saymadığım hasretlerim
Birikti sana.

Günler geçmiyor
Sayar oldum dakikaları
Özlemek biz egöredeğil
Yanımda olmalısın.

Çıkmalyız şimdi adalar vapuruna,
Bisikletlerimizi eylemeliyiz
İlk gölgeliğınaltına.
Birdenize çıkmalyım
Bir sana
Hanginiz daha güzel?

Bir Turgut Uyar dizesi okumalyız
Nefes bile almadan
Bir mavi takımlık aklımıza
O an
Göge bakmaya karar vermeliyiz
Ayuçlarınmızıslanmalı sevgiden
Şarap içmeden güzelleşmeli
Tüm gördüklerimiz.
Kuş sesleri aşındırmalı kulağımızı
Kıvırcık saçların dolaşmalı boynumda
Son vapurun komasıyla bile
Kalkmak gelmemeli içimizden.

Biliyorum,
Zamanlarımız örtülecek bir gün
Vekalamayacak başımızgeçenlere
Sonsuz bir mutluluğaaşacağız kollarımızı
Sevince güzel sevenlerdeniz

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranterey.org>

KAAN MURAT YANIK

*“Kitaplar
her şeyi
yavaşlatabilir,
iyileştirebilir,
durultabilir.”*

Haddini aşan bir gerçeklik ile muhatap hâlindeyiz. Lekeler içinde kaldık. Lekeler o kadar büyük ki, bizi kapsadığını bile anlamıyoruz. Yahut bir şeyleri anladıkça, akli melekelerimizi kaybedecek kadar anlıyoruz ve bu da bizi çağın yabanilerine dönüştürüyor ama her halükarda içimizden dışarı sızan bir boşluk var. Her şeye alışıyoruz. Aştıkça çürüyoruz

Bunları bana düşündüren şey, bu boşluğun etrafımdaki her şeyi bir gün yutacağı, elimden alacağı isterisinden kaynaklanıyor olabilir. Her ne kadar dünya ile aramda çok ciddi bir husumet olsa da hâlâ buraya katlanmam için nedenlerim var, -bunlar nesli tükenmek üzere olup koruma altına alınan nedenler genellikle.- Üstelik... Hayata geç kalmışlık hissi uyandıran o kadar çok şey var ki... Bu datuhaf...

Her neyse okumak ve yazmak eylemleri dışında bu boşluğa mukavemet gösterebileceğimi sanmıyorum. Modern zamanların hiç durmadan uzayan gökdelenlerinden ve dahi birbirine benzemenin ötesine geçip maskeleri bile düşüş olan insanlarından korkuyorum en başta. Hiçbir şey bilmedikleri halde her şeyi biliyormuş gibi konuşanlardan korkuyorum. Hayatlarını herhang bir şey için pazarlayanlar, her şeyi diledikleri gibi pazarlayanlar, her şeyi diledikleri gibi pazarlayanlar korkuyorum. Bu yüzden bu aralar daha çok sanlıyo-

rum kitaplara. Belki de kendimden başka bir çıkış olmadığının, teselli bulmak için sığındığım kitaplardan öğreniyorum. Evet, zihnimde yavruyolan sonra da beynimin dik yokuşlarındanaşığı yuvarlanan özdüşüncelerim de beni korkutuyor. Bu hız, bu keşmekeş beni korkutuyor. Her şeyin biraz yavaşlaması gerekiyor; zamanın, teknolojinin, metroların, kadınların, erkeklerin, acıların, kamatıkların para sayacılarının, istismanın, hamburgerden fırlayan ketçabin...

Yegâne çare kitaplar mı peki? Bu da soru mu şimdi, elbette! Kitaplar her şeyi yavaşlatabilir, iyileştirebilir, durultabilir. Vakti zamanında, bir yazımda psikiyatrların reçetelerine ilaçlarla beraber kitap tavsiyesi de yazmalarını gerektiğini söylemiştim. Mesela; '1 Prozac- 1 Sabahattin Ali' gibi. Şimdi bu delilik çağında daha fazlasını yapmak gerekiyor sanırım; ne bileyim Dostoyevski'nin kitaplarından paragrafları şehrin dört bir yanına asmak veya Oğuz Atay karakterlerinden birkaçını Tak-sim'de bir aşağı bir yukarı sırtımızda taşımak gibi. Biliyor musunuz eskiden Anadolu'da depresyona 'Gönül Yorgunluğu' denirmiş. Gönül yorgun olduğuna inanılan kişiye iyileşmesi için kitap okunmuş. Öyle işte... Hem kitap okumanın zararları da pek az. Eğer okuyan kişi okuduğu kitabı okuduğu mecburen yaşamaya devam ediyorsun

Hatırladığından da Güzel

DİLEK TÜRKER

Kapıyı kapattı. Odadaki yüklük o kadar tanıdıktı ki ona bakınca bütün ağırlığından kurtuldu. Çok sıcaktı. Balkona çıkıp ipe asılı çamaşırların altındaki kuytu serinlikte durdu bir süre. Yandaki masanın üstünde naneler seriliydi, ortada büyük mavi leğen ve köşede aceleyle çıkartılmış annesinin çiçekli terlikleri. Balkonun demirliklerine dayadı alnını, bu soğuklukuyi için

Aşağıda cuma pazarı kuruluydu. Çocukken böyle yaz günlerinde babasıyla bir sabah bir de akşamları giderlerdi pazara; ilki öte beri, ikincisi yalnızca karpuzalmak için.

Bir süre insanları izledikten sonra içeri geçti. Duvarda asılı siyah beyaz düğün fotoğrafına takıldı göz. Aynaya baktısonra,annesine benziyordu; ama ondan daha ihtiyar bir yaşıydı sanki. Çok yorgundu. Yatağın üzerinegüzellece katlanıp konulan pijamaları giydi. Neredeyse kendisiyle yaşıt piketi açıp, bir ağacın kovuğuna sığınır gibi uzandı. Derin uykuya dalmadan önce temiz nevresimleri kıkladı.

O içeride uyurken, insanlar toplanmaya başlamıştı. Önce anneanesi, sonra teyzeleri ve dayısı geldi, en son çok sevdiği kuzeni ile onun haylaz oğlu. Kadınlar mutfakta yemek yapmaya giriştiler. Annesi dün geceden yaptığı listeye hep yenilerini ekliyor, kızının sevdiği tılyemekler sofrada olsun istiyordu.

Hazırlıklar devam ederken herkes bir sırrı paylaşmanın suskunluğu içindeydi. Biri diğerine "Nasılsın?" diye sorarsa ipin ucu kaçacak, hepsibirden çözülecekti.

O sırada radyoda bir şarkı çalmayabaşladı. Efkarlandılar. İşe ara verip sigara yaktılar. Sessizlik, sonsuz bir kuyuya döndürüyordu zamanı;gittikçebüyüyen keder bir iç çekişle savusuyordu. Şarkının birinci cümlelerinden biri havayideğiştirilmek için, "Haluk nerede?" diye sordu.

Salondaydı Haluk. Adını duyunca irkildi. Gözü büfenin camlı dolabındaki rakı şişesine takıldı. Yutkundu. Mutfaktaki kadınlara görünmeden, sessizce yeğeninin odasına girdi, uyurken usulca izledi onu. Belki küçük bir tavşan alırdı ona diye düşündü ya da iki muhabbet kuşu. Elinde olsa içmezdi hatta. Her şeye yeniden başlamak istedi,yüzünü yıkamak için banyoyagitti.

Akşam olmak üzereydi. Yemekler hazırlanmış, sofranın kurulma vakti gelmişti. Az önce büyük annenin tombul kollarıyla oynayan çocuk ortalıkta yoktu. Kadınlar yokluğunu fark ettiğinde, içeriden sesi geliyordu. Panikleyanına koştular. Küçük çocuk karşısında dikilen kıza, "Sen kimsin?" diye soruyordu. Bu soruyla sarsılan Defne, yüzündeki yastıkiziylekapı eşiğinde duruyordu. Hapsegirdiğinde henüz yeni doğmuş olan bu çocuğu karşısında görünce daha fazla tutamadı kendini. Bir adım atsa yere yığılacakmış gibi geldi. Hafızasını yoklamaya korktu, kimolduğunukendiside bilmiyordu.

Yüzünü kaldırdığında yıllar sonra ilk kez anneanesini gördü, onun fil bacaklarına benzettiği kalın bileklerini. Büyük memelerini sarıyalayan pazen geceliği ve başındaki tülbentiyle her şeyin atlatılacağını söylüyordu. Evi şehriye çorbası kokusularınca, balkonda kurutulannaneleri hatırladı. Tabaklar dolusu çorba içse iyi olacak, yeniden güç bulacaktı yaşamaya. Annesiyle göz göze geldi, en az kendisi kadar onunda ihtiyarlığını farketti.

O sırada banyoda çok büyük bir gürültü koptu. Kadınlar başlarını o yana çevirdiklerinde bir süredir ortalarda gözükmeyen Haluk can havliyle banyodan çıktı, kadınlara dönüp "Bu çamaşır makinası yürüyor ya!" dedi telaşla Defne eşikten ilk kez adım atıp şaşkınlıktan ne yapacağını bilemeyen dayısına sıkıca sarıldı. Yıllar sonra her şey hatırladığından da güzeldi.

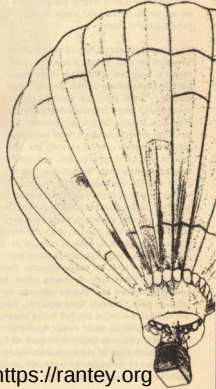
Ücretsiz PDF Kitap Arsi - <https://ranteey.org>

Yarım

ELİF İŞÇİ

denizinkıyısıvar
aklımda yüzün
sormadığım sorular cebimde
oturuyoruz köşedeki masada
dalgalara çeviriyorum kafamı
aklım dağılır belki diye
yüreğim dağılıyor onun yerine
sarılıp beraber uyumamızdan saatler öncesi
bir masa var oturuyoruz işte, yan yana ama
sahile doğruyuz
birbirimize yanlışız
hepsinden habersiz rüzgar var hafif hafif
hepsinin farkında bir de ben var ağır ağır
sağında kalıyorsun elin arada elimde
burunlarımızın süzülür önümüzü gördüğün her

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

En Son Ne Yapıyordum Ben?

SALİH KIRLI

Havuç ekmek. Çok severim. Günde dokuz ekmeğe dirseği dolusu havuç ekmeğe yerim. Ortasını yiyemem ekmeğin. Hele içini yilipli dışını bırakandan nefret ederim. Sabah dört dirseğe, öğlen üç dirseğe, akşam iki dirseğe havuç doldurur yerim. Hayır, böyle çiğ çiğ yemem. Havucu marketten alırım; her gün üç tane havuç. Pazardan alamam, manavdan da. Çünkü o muşmula suratlılar, "Yarım kiloya tamamlayalım." derler. İstemem. Neden kiloyla değil de üç tane mi? Hayır, hayır takıntılı bir herif değilim, alışkanlık da değil bu. Ben alışverişini günlük yapan bir adamım! 50 gram şeker, 14 gram tuz. Günde 14 gramdan fazlası zararlımş zaten. Her gün eve giderken üç havuç, beş ekmeğe... Ekmeklerin dirseklerini keserim, ortalarını köşedeki büfeye satırım. Günlük 2 tane sosıs, 5 dilim de sucuk alırım karşılığında. Her gün 1 tane dirsek artar, onu da 100 mililitre et suyuna doğrar, kapının önüne koyarım. Eşref de onu yer. Bir gün ekmeğin ortasını doğrayıp koydum önüne, yemedi garibim. Alışmış

Neyse nerede kalmıştım, heh tarif veriyorum. Havucu marketten alırım her gün, 3 tane. Kasiyer kız bana o kadar gıcık oluyor ki, artık beni gördüğünde diğer kasaya yönlamak için her gün başka bahane bulmak zorunda kalıyor. "Kassa kapalı efendim." "Sayım yapıyorum efendim." "Feriltil sigara saatim hadi geeeel." Bazen önündeki müşteriyi oyuluyor zavallı. Sırf diğer kasa boşalsın da ona geçeyim diye. Bir keresinde onu yakaladım, kızcağız kendini o kadar şartlandırmış ki, beni gördüğünde tarantula görmüş gibi sineği gibi gözlerini açtı. Tam ağlamını sarıp onun avlayacağını, yeni aldığı şeyleri uzatacağımı ki şöyle dedi; "Süheylaaaaa, ben fena oldum fazla pedin var mı?" diye bağırdı. Sırf ben onun kasasından geçemeyeyim diye rezil olmaya razıydı. Yine atlattı beni. Ama ben başadım, başka bir gün kendimi unutturup onu ağıma düşürdüm. Bir gün rutin alışverişini yapıp kasadan geçtikten sonra tekrargirdim markete. Kasanın etrafındaki reyonlarda gizlerle gizlene volta atıyordum. Diğer iki kasiyerin yemeğe çıkmasını bekliyordum, az önce kasadan geçenler duymuştum. Çıkacaklardı. Bizim lanet tek başına kalacaktı. Şarküteriden 140 gram Trakya kaşarı aldım ve pusuya yattım, Elmdaki kaşar onun gözünde beni canlı bomba yapıyordu. Sonunda beklediğim an geldi. Önündeki fişleri diziyordu. Yaklaştım, hızlandırdım ve bam diye önüne koydum Trakya kaşarını. Gözlerinde Hindistan'a geldiğini sanan Kristof Kolomb'un sevincli vardı. Ama herif Hindistan'da değildi ki, zaten kız da hiç tahmin ettigim gibi panik falan da olmadı. Kolomb Hindistan'da değildi ama yepyeni bir keşif etmiş gibi. "Himla! Bu kitap taraklar maderler önce onun, sonra insanlığın kaderini etkiledi. Ney-

se. Kasiyer kız hiç kaçmaya çalışmadı, panik, nefret, korku, hiçbirisi olmadı. "Sekiz yetmiş beş." dedi kasanın altından poşet çıkartarak. "Bozuk yok mu?" dedi. "25 kuruş sonra verisin, her gün geliyorsun ne de olsa." dedi. Poşete kilitlemişim. Eve gelirken kaşarın en az 40 gramını yemişim. Dirseksiz.

Nerede kalmıştım? Evet, dünyanın Kristof Kolomb'u olan ben, dünyanın en leziz yemeği olan havuç-ekmeği anlatıyordum. Marketten üç tane havucu alırım. Önce bir güzel yıkarım. Buraların şebeke suyu iğrençtir. Yağmur yağdığında çatırızın bir ucundaki gider borusunu takip edin. Boruyla beraber aşağıya inin. Suyun toprakla bulunduğu yere bir tane düdüklü tencere koyun. Ama kaynayınca ötenlerden değil, dolunca ötenlerden. Koyamazsınız, çünkü bulamazsınız. Bunu ben yaptım. O 30 yıllık kiremitlerin üstünden, yosun tutmuş borulardan geçen, kuş boklarıyla dans ederek aşağıya inen suyu alın ve şebeke suyuyla yan yana koyup test edin. Yağmur suyunu arada satıyorum bile. Bu testten sonra gidip filtre aldım en yakın nalburdan. Nalbur minibüsle 20, yürüyerek 11 dakika mesafede. Trafik yüzünden. Ama ben bulunduğum semti seviyorum. Trafik, aşık olduğunuz kızın yaptığı iğrençesprî gibi. Zoraki de olsa güliyorum buna. Dedim ya semtimi çok seviyorum. Ulaşım kötü evet ama kiralar ucuz, güzel kızlar da var.

Biliyorum en son ykamada kaldım. Yıkadıktan sonra ince ince doğruyorum havuçları çabuk pişinlerdiye. Sonra tencereye haşlıyorum. Bu tencereyi de Floransa'dan aldım. Sırf en yakınarkadaşım Seyfi'ye "Nasilbuldun? Floransa'danaldım." diyebilmek için. Çünkü o bunu hep yapar. Sahip olduğu ne varsa hepsiyle bu şekilde gururlanır. Töz bezi bile olsa "Nasil buldun? La Paz'dan getirttim." Evine gidinceterlik uzatır "Çok rahat değil mi? Moritanya'da bir köyden aldım. 5 yaşında kızlarelillerle örüyorlar bunu." der. Bence Seyfi tam bir deli. Onunla geçirdiğim her dakika normalliği için tanrıya dua ediyordum. Hani insan düşünemeyen bir hayvandır derler ya, bence delirebilen tek hayvandır. Siz hiç deliren başka bir hayvan gördünüz mü? Hiçbir an kovana bal getirdiğinde bir diğer arıya "Çekil kenara çekil. Ben bu balı taaa Amerika Birleşik Devletleri'nin doğusundaki Maryland eyaletine bağlı Baltimore'da bulunan bir ksilofon çiçeğinden aldım." deyip kendi balını kutsallaştırdığını gördünüz mü? Görmediniz. Peki hiç hayvan tımarhanesi gördünüz mü? Görmediniz. Hayvan hastanesi var ama tımarhanesi yok. Şimdi oradan hayvan psikoloğün varlığını soruyorum. Ne psikologa giden hayvan deli midir? İnsanlar da güler. Anlatınız, babanızın görece deli mu-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

Eren Caner Polat

melesi mi yapıyorsunuz? Siz geri mi kaldınız? Yapmayın Allah aşkına. Delirmek insana mahsustur.

En son ne yaptığımı? Hah, hasıdık taşınarak meclis arası
sinadolduruyorum. Hah, hasıdık taşınarak meclis arası

nını ihmal etmemek için dirsek başına 14 bölü 9'dan 1555
gram atıyorum. Bu kadar. Pek iyi anlatamadım ama neyse afi-
yet olsun. Ben bi Eşref'e bakayım. Son dirseği kepekli ek-
mekten vermiştin. Bakalım yemiş mi?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranterey.org>

Ne vakit yere sıkı bastım, o vakit yerden yükseldim.
Hayal ettiklerimi gerçekleştirebilmek için ihtiyacım olan
tek şey, kendime ait bir odaydı, kalbim'di.

Kendime Ait Bir Oda

ESRA POLAK

- Korkuların kalbinden büyük mü?
- Hayatkorur.
- "Sahici olana varım" dedi.
- Sen olmayınca ben olamam ki..
- Hangi layna göstereceksana yüzünü?
- Özlediğime yaklaştıkça özlemimi salarım.
- Mevsim yaz; hadi gel maviye doyalım.
- Ve günün birinde kapından içeri biri girer ve bundan böyle sen sadece o sevsinistersin
- Gün güneşi,yaz çiçeği,kalp cıvıltısıdırseveda...
- Baktığın yerden göremezsın beni; bakmadığın yerdeyim ben.
- Gözlerin kapalı ikengördüğün düşleri gözlerin açıkken gerçekleştirmen içindi hayat.
- "Zor," dedi.. Bilemez d ki, aralarındaki mesafe bir nefes kadardı...
- Tek kanatla bırakma beni!
- Güneşi görüyorsam evdeyim.
- Nereye gidersen git,kendine doğru koşuyorsun altında...
- Sen bilir, seni bulmaçine ne senin, ben kimim ben?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantev.org>

Gösterişi sevmedim hiç.

Kimserin Facebook duvarına 'doğum günün kutlu olsun' yazamıyorum mesela. Arayıp sesini duymak veya sadece onun görebileceği bir mesaj atmak daha samimi geliyor bana.

Önünde kocaman marka yazan kıyafetleri giymiyorum. Kıyafetlerine göre insanlara değer biçenler için de uygun değilim bu yüzden.

Çok yetenekli insanlar tanıdım bu hayatta. Bunun havasını bir başkasına atmadım da.

Elimi kurulumak için kâğıt havludan tek parça alırım mesela. Fazlası zarar, fazlası gereksiz, fazlası artistlik gibi geliyor bana. Bir tane yetiyor sonuçta.

Bildiklerime kıyasla, bilmediklerimin sohbetini yaparım muhabbet ortamında. Öğrenmek, öğretmekten daha şifirli geliyor bana.

Vücudumdaki her parçayı bir parça olarak düşünmem, her parçayı bir başkasının onayına ihtiyaç duymam bu konuda.

Yeni tanıştığım insanlarla dolu masada, en sessizi ben olurum çoğunlukta. İşimi söylemem, yaşamı söylemem sorulmadıkça.

Yıllardır yazarak geçimini sağlamama rağmen 'yazarım' demekte bile zorlanıyorum hâlâ.

Ama bir şey var ki, sus dedikçe daha çok bağırın çocuk gibi içimden taştan. Yollarda koşup haykırmak,

Tanidik tanımadık herkese anlatmak istiyorum bütün heyecanıyla.

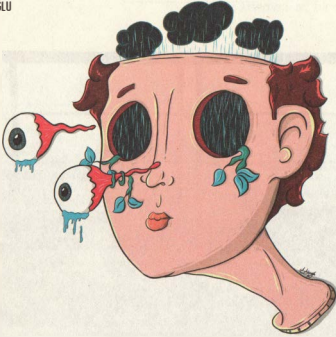
Ellerim titriyor, gözlerim doluyor hayal kurdukça.

Hayatımın en büyük gösterisi, gösterişi olacak bir sirk çadırı var midemde. Saçlarıma düşen beyazlara inat, gözlerime yıldızlar kamp kurdu adeta.

Sesim kısılana dek anlatmak istiyorum tüm dünyaya.

Sana itiraf etmekte zorlandığım ne varsa...

ATILAY AŞKAROĞLU

Atılâya Aşkaroğlu

Saf bedenler gördüm şaraplarla ıslanan. Kalkahalar doldurdu
ağızları... Kimileri sessiz kalmayı seçti.

Anlatanlar susmadı... Dinleyenler hiç anlatamadı. Boş
cümleler ardına geçmesi istendi kimilerinin. Birçoğu renkli
görünmeyi seçti.

Yağmurlar atfedildi kurutoprağa... Aradakalan günahkârlar
günahlarıyla ıslandı. Derin düşüncelere daldı yağmurdan
kaçamayanlar, sığınanlar ise yalnızlıklarında ıslandı

Saf bedenler gördüm yalanlarla ıslanan. Sigaranın sarılığı
sardı dişleri... Kimileri kalmayı seçti, kimileri hiç olmamayı...

Anlam derinliği arandı boş laflarda. Kelimeler her şeylerini
alarak göçüp gitti. Ne kalansağılardı, ne de onlara sahip
olan...

Birileri yaşadı, yaşadıkça doldu. Anlatanlara yağmurdan,
sessiz kalanlara ise onlara birer bulut misali... Kimileri bir adım

dahileri atmaya çalışırken yalnız bulduk kendisini, insanlık;
insanlığı çürümüş bir toplum...

Anlatanlar veremeye yaşı gözlerin izahını. Sessizler ise çoktan
susmuştur.

Bir sıralık kutu vardır, her iki insandada. Anlatanlar kutunun
sadece dışını süsler, sessizler ise kutunun yalnızca
içini... Birileri girer sınırdan, kutunun yanına gelir; O birilerine
yakutunundışı kafi yada açmasını bilene içi...

Saf bedenleri gör; "Gitt" demiyorlarsa kalmanı istediklerinden
değil. Hem gitmek; söylenmeden önce olursa anlamını
taşır. Yani birileri kovulur, birileri ise sadece gider.

Gitmek, gidene zor gelir. Birisi kalırsa eğer, birdiğeri hiç
gelmemiştir!

İçilen şarap, sadece hayalleri ıslatır; yağmur misali...

Sisifos'u mutlu hayal etmeye calisiyorum

GİZEM DEMİREL

Bundan çok,oldukçaçok yıllarönce buradançok uzaklarda yaşamış biri,Antik Yunan'dakikahramanımız, sıkıdurun bu birtanrıdeğil, sıradan birinsan. Sisifos... Kendisi mitolojide tanrılar tarafından lanetlenen ilkölümlü. Homeros'agöreçok akılliveçok kurnaz. Öyle kötüniyetli, sinsi bir kurnazdeğil ama. Doğru bildiğini savunmak ve hakkını korumak için aklını kullanabilen biri aslında.

Bu Sisifos tam bir deli yürek. Haktı hukuktı derken sürekli bütüntanrılarırakafatut, başkaldır, Zeus'unkaçırdığıkızın babasına kaçırmanın kim olduğunu yetiştir, kapiyacanın almayagelen ölüm tansını tutsak alıp bir süre kimsenin ölmesine vetabi kaçınılmaz bir kaosanedan ol ve sonundayeraltı dünyasınasürül. Peki böylesine zeki bir adam orada zaptedilebilir mi? Bizimki ne yaparederyeraltıtanrı Hades'i bile kandırır, oradan kurtulur. Hades yakalayana kadar uzun yıllar kimse eline geçiremez Sisifos'u. Ama yakalandı mı da öyle bir cezaya mahkum edilir ki... Her gün, çırıncıplak birşekilde,kendisininiki katı büyüklüğünde bir kayayı OlimposDağı'nın eteklerinden tepesine, yokuşuyukan ilerte taşımakzorundadır. Keşkebu kadarla bitse. Bu yuvarık kaya zirveyevardığındadurmaz gersin geri aşağı yuvarlanır, Sisifos da ardından bakakalır ve tekrar baştan...

Bitmez bir döngüdür bu aslında. Sonsuzluğa mahkum edilmiştir. O kayayıister bedenindeki altyüzden fazlakasın altyüzden fazlasını da çalıştırarak büyükbir kuvvetleve hızla itsin, -fayda yok- isterse sırtını yaslasın, kayayı 'aman' desin, gerigeri ve ağır ağır gitsin, sonuçaynı.Son değişmez.

Durumun anlamsızlığıve sağmalığı kimseyi felsefesini bu iki kavrametransında geliştirmişfilozof veyazar,AlbertCamus kadar derinden ilgilendirmemiş tabi; Camus,1942 yılında 2. Dünya Savaşı'nın ortasında "Sisifos Yüzeri" adlı denemesini yayınlamış, hatta bu deneme ile Nobel ödülü kazanmış. Efsaneye deleyişşyle, yazarın bilehâla okuyucuyabir ilkte üzerine kafa yormaya devam eden hâliyle ve türettiği düşünceleriyle herhangi bir mitolojik hikâye olmaktan çıkartıyorSisifos'u. Bu tekrarlanan sürecinsanıningündelik hayatınaparalelliğinedikkatçekerek yaşamınıyaşamaya değerliğini sorguluyor, sorgulatıyor da. Hele debireyin, ulusun, evrenin huzuru günbegün kaçıyorken. Ve iyi bir şeyler olabileceğine inancı korumakgerektiği fikrini içe sindiren sembolik birgelişmebile olmaizken isteristemaz soruyor insankendikendine "Gerçekten tüm bu sıkıntıya değer mi?".

Bir artı on eksiylı götlürmez de, görmezden geldirir mi ? Ne için?Kaldırımdan kafasını inatla uzatan cılızbırsan papatyaya kadar bileğölölöl olamaz mı insanoğlu sürekli kendini tekrarlayangünlülerde? Ne uğruna? Veyayaşamınacı verici gerçekleriyle yüzleşirkenbir bebeğindöğüşü üzerine düşünüp içindeuyanana o hissesiğınarak boğuşmaya devam etmeye gerek var mı? Sonuç değişecek mi? Camus'ye göre Sisifos acıçindeldittiğitaşıabazıgünlermutlulukkiçinde de taşıyabilir yukarıya. Değıştirmeyeceği koşullanakınlatakıpacı çekerek ve umutsuzca geçirmektense günlerini, mecbur olduğu kısır döngünün farkında olarak, bilincinevararak, karşıçıkarak riayet eder bu cezaya. Karşı çıktığışey cezanın kendisi değildir, tanrılarınona yaşatmak istediğicaretsizliktir başkaldırıldığı. Bu bir deneyimse, onu deneyimleme şekli kendisi seçebileceğini bilir. Acı çekmeye devam etmeyi seçseydi tanrıları yenilmiş olacaktı ama hayır, o acı çekmeye karşı kıktivezaferonunoldu. Sisifosefsanesinin insan hayatına paralelliği işteburdardır. Yaşam tüm seçenekleriyle kocaman bir pastadilimiseSisifos kazanmakiçin kendine sunulan dilim tanımlamalı, anlamalı, ve uyum sağlamalıdır. Kayabelki de birmilıyonbeşbininci kez aşağıya yuvarlanırken durumunbüttünüyle farkındadır, gülmüyerek bakararkasından. "Sisifos'umutlu tasarlamak gerek." der Camus. Vardığı sonuç da budur yaşamın yaşamaya değerliğı ileilgili,ona göreyaşananlara biranlam vermeye çabalamakyerine boğulu ve anlamsızlığı kabul etmeli, bunlardan güç almalive başkaldırmalıdır ırısın, yoksa zatenhayatla başedemediğini kabullenmişolur ki bu da ona göre en kötüsüdür.Her birey kendi hayatında pratiğedökebilir bu yaklaşımlı. Hepimizinidaha büyük, daha küçük, daha hafif, dahaağır, köşeli, yuvarık, taşımakzorundaolduğu birbirinden farklışı var. İtiyoruz da itiyoruz. Fırtınalar geliyor, güclümüzü kesiyor, gözümüze toz kaçıyor, nefesimizi tıkiyor, soğuktan üşüyoruz, elimiz, ayaklarımızkan içindekalıyor,tam diyoruz "bitti", her şeyyeniden başlıyor. Hayat bu,eksikolana, korktuğuna, yok olana, üzene, gidene, her şeyeyarğınen değil, hepsine inat yaşamak lazım. Hayatı, ölümü, anlamı sorgulamak güzel, ama cevapsız kalınan noktalarda acıya, gözyaşına, yüksek sese, içsel ya da karşılıklı kavgaya, isyana karşı çıkmak gerek. "Tepelere doğrutekbaşınadindimekbile birinsanın yüreğini doldurmayayeter." derCamuskendi "yaşam, yaşamaya değer mi?" sorusuna cevaben. Susturun dış sesleri, birdinleyingöğsünüzü... Bakın,dopdolu yüreklerimiz

YUSUFÇOPUR

Aşka Düşmek, 4 Mayıs 1994

Hayatın rengi değişti. İnanmadığım her şeyin önünde saygıyla eğildim, inandığım her şeyi bir anda siliverdim. İnanmak ve inkâr etmek arasında birdenbire oldu her şey. Hiçbir huzursuzluk hissetmiyorum. Sanki on dokuz yıl inandıklarım hafızamdan silinmiş, ömrümce uzak durduklarım önce beynime sonra kalbime indirilmiş. Evet, kutsal bir değişimdi benimkisi. Ve büyüdü. Bir insan başka bir insanın hayatını yeniden doğurabilmiş. Ve aşk, evet, yeniden doğmakmış. Ölümlü ve acılı bir hayatta ikinci ve huzurlu, mutlu bir yaşam hangimizin reddedebileceği bir teklif olabilir? Reddetmedim.

Esmerkız. Çalıştığım kitapçıya geldiği ilkgün, çarpılmışım. İlk karşılaşmada sanki yıllara dayanan bir tanışıklığım varmış gibi hissetmişim. Sıkışan bir fotokopi kâğıdı bizi birbirimize bağlamıştı. Hayatımla kendim aramda sıkışmışken o geldi, nefes aldım. Tam da ışıkları söndürüyordum. Hayatımın çoktan sönmüş ışıklarına bir yenisini daha ekliyordum. Sınavların olduğu haftalar fotokopi işleri çok fazla olurdu. Yorulmuştum. Şiir dinletisine gidecektim. Avuntularımı herkesi avutmaya. Tedirgindi. Kabulünü ısrar eden bir ricaya geldi. Sınava girecekmiş ve elindeki notları çok acil fotokopi etmeliymiş. "Tamam," demiştim. "Siz biraz bekleyin, birazdan hazır olur." O arada kitaplara bakıyordu. Ve sıkışan bir kâğıt. Beni tüm daralıcılığımdan kurtaran o kâğıda minnettım.

Ellerin Aşkı, 6 Mayıs 1994

Ellerinden tutmayı çok seviyorum. Hele yağmur yağarsa. O güzel uzunsaçlarından süzülen damlalar ellerimizde buluşursa. "Yağmur kadar çok seviyorum seni," dedi bana. Üniversiteden aşağıya, şehrin tek ve mecburiyet caddesi olan Çereşe Meydanı'na doğru yürüdük. Derslerini, arkadaşlarını anlattı.

Onunla ilgili ne varsa hepsini seviyorum. Sırlısklam sevmek dedikleri bu olsa gerek. "Sen," dedi bana, "nehoş bir insan-sın. İlk gördüğümde huysuz görünen bu adam şimdi ruhumla hissettiğim güzel bir insananasıldönüşüyor, anlayamıyorum." Büyüğü laf etme sırası bana gelmişti: "Aşk, hissedilendir." dedim hemen ardından "Ben sana mecburum" u okudum.

"Belediye binasının orayakadar yürüyelim, oranın manzarası güzeldir," dedi. "Gece gece ne manzarası?" dediğimde "gözleminin," dedi ve sustum. Öyle anlarda öyle cümleler kuruyor ki sadece susabiliyorum. Adına Demirci denilen bu şehri ömrümce unutmayacağım. Hoş, kimse unutmuyor. Her sokağında, her adımında nice yaşanmışlıklar var otuz bin nüfusluk

dağlarla, uzaklıklarla korunmuş bu şehrin. Heryere uzakolan bu yer insanların yüreklerini yakınlaştırıyor demek ki. "Her uzaklıkta bir hayır vardır. Sen benim uzağımsın." dedimona. Evet, uzağımdı. Yakınında olan her şeyden nefret eden benim gibibir insanın uzağa olansevdasıda esmerkızla başladı.

Gelmıştik Belediye binasının yanına. Az ilerde banklar vardı. Şehri ikiye bölen derinlikten güney kısmını gören yüksekçe bir yerd. Yağmur şiddetlendi. Pek kimseler yoktu. Olmasındı. Her yerde herkesin olduğu yerleri hiç sevmemişim. Şimdi. Her yerde sevdiğim vardı. "Hadî beni bana anlat." dedi. En sevdiğiyi oynudu. "Ne kadar bencilsin, hep kendinden bahsedildin istiyorsun." dediğimde "Kendimi senden dinlemek kendime getiriyor beni." dedi. Hemen de hazırıcevabı.

Başladık. "Mavi mi yeşil mi desem," dedim, "yeşilsin." "Neden?" dedi. "Yeşil hayat demek," dedim. "Sen hayat-sın. Sen hayat dolusun. Sen," dedim, "gönül iklimime düşen ve orayı kendinle bütünleştiren aşk ağacının ilk tohumusun." "Şiir gibi konuşuyorsun," dedi. Eh, edebiyatla okuyordum. "Ama," dedim, "seni hiçbir şiire benzetemem. Sen şu an yazılan bir şiirsin hem de iki kişilik. Bu şiir biziz." dedim. "Devam, edelim, bayım," dedi. Hemen de öyle dardı. Var mı ki içimden gelen delidolu hislerimi uzun uzadıya anlatsam, hemen konuyu değiştirdi. "Utaniyorum," demişti bir seferinde. "Ve korkuyorum. Bu büyüklü cümlelerin verdiği huzura nazar değmesinden." "Gece mi gündüz mü desem, gecesin," demiştim. "Saklayansın. Bürüyensin. Örtensin. Bağınna alansın. Bütünleyensin. An mısın gelecek mi desem, ansın," dedim. An. Hissettiğimiz, yaşadığımız an. Tüm öncesizliği ve sonrası-zlığıyla. "Sen. Şimdisin. Tıpkı hayat gibi. Yağmur mu kar mı desem, yağmursun" dedim. "Gözlerin. Sen benim yağmur gözülümsün," diye ekledim. "Kar, beyazdır. Kar, eşitleyicidir. Kar, sakindir. Kar, sükkütr. Oysa sen, deli dolusun. Önce kendini sonra hayatı sevdirdirsin. Hem üşütr hem ısıtır-sın. Sen hayat verensin," dedim. "Vakit geldi, yurda gitmem lazım," dedi. Vay arkadaş, dedim içimden, on dokuz yıl on dokuz yüzyıl gibi geçti. Şimdi, günler, geceler, anlar... Birdenbire... Eriyip gidiyor. Aşk eritenmiş. "Tamam, son bir şey," dedim... "Gül müsün, lale mi desem, lalesin... Nazenin ruhun, zarif bir duruşun var. Evet, dikenin yok belki ama kırılganlığın var. Sevilensin. Soğanından aşkın rengi doğar. Budanmazsın. Dışa dönükdüğü, içe dönüksün. Kızmazsın ama küfersin. Suskun-luklar senin için söylenmişlerin hepsidir," dedim. Sarıldık. Kalktık. Yurt pansiyonuna giriş saatini son anna kadardışarı-da geçiren aşklardandı. Sevgiliertırafiğiyoğundun pansiyon yollarında. Hatallı sollama yapmadan, kimseye çarpmadan çı-

kıp gitmek pek mümkün değildi! Yollar ne çabuk bitti! Onlarca çift o güne ait son sözlerini söyleme derdinde, kızlar bir ayaklan yurt kapısından bir ayaklan dışanda onları tutan ellerden ayrılmak istemeyen bakışlarla zebani kıkılı gâvâzlik gö-revîsinin çatıkkaşları arasında dönüyorlardı pansiyonlarına.

Şimdi de sevgilisini yurda bırakmış erkekler trafiği vardı. Pansiyonun içeriçikan merdivenlerinin olduğu kısımların dışa bakan yönünde trafik oldukça sıkıştı. Son bakış, sonsöz, son tebessüm için erkeklerin başları yukarda, kızların bakışları aşağıdaydı. Pergen sürüsünden farkımız yoktu. Neyse ki ya-nın haftasonuydu

AşkınKorkusu, 7 Mayıs 1994

Sevgi yolundaydık. Etrafı gür ağaçlarla çevrili patika bir yolun insanıyeşilin en koyusuna, havanın en temizine, yalnızlıkların en değerlisine götürdüğü bir yerdî burası. Hafta içinde ders-lerinden bunalan öğrencilerin, en çok sevgîlilerin ve sanırım yalnızlarınterich ettiği buyol kimisini hayatının en derin anına kimisiniye en koyu yalnızlığına sürüklüyordu. Esmer kız, bu-lut gözüm benim, yine beni bekletmişti. Beklemekle geçen hayatımın yüreğimdeki burkuntusunun yanında bu bekleyişle- rin elbette sözü olmazdı. Hem, beklenendi, bekleyiş anlamı kılın

Sınavlardan, derslerden bahsettik biraz. Alinesini özlediğini söyledi. Dahabir sarıldısına. Aile.Benim, içinde öldüğüm bir kuyuydu. Onu anlamasam da anıyormuş gibi yapıyordum. Bende karşılığı olmayan bir duyguydu hissettikleri. Belçika'ya taşınmışlar geçen yıl. Babası eski madencilerdenmiş. Biriciğim orada doğmuş. Okul çağı gelince buraya göçmüşler. Doktor babasına temiz havalı bir yerde yaşamasını önermiş Onlar da Belçika'da yaşamaya karar vermiş. "Sen benim ailemsin," dedi. İrkildim. Sevgilimin her şeyi olmaya çoktan razıyım da bu aile kelimesi beni tedirgin etmişti. "Elbette," diyebildim. "Seninkiler," diye soracaktı ki, yüzündeki değişimi fark etmiş olacak, vazgeçti. Daha önce de aynı sahneleri yaşamıştık. Elimi bıraktı bir anda. Ne olduğunu anlayamadım. Yoksa, yokuşluyla hayatımı mahveden ailem şimdi de varlığında hayat bulduğum sevgilimi mi alacaktı benden. Bekledim. Birkaç adım attık. Arkasına baktı. Korktum. Yüzünde tuhaf ve anlamlandırmadığım bir ifade vardı. Esmer çiçeğim olmuştu adeta. Anlar içimde büyüdü. Zamanı unutan ruhum eski yaralı günlerini hatırladı. Her saniyenin içimidelip geçtiği o günleri. Hayır, geridekalmıştı. Hayır, hayat şimdilydi. Gidin benden pis hatıralar. Sevdğim elimi bırakır bırakmaz nasıl da üşüşünüz yaralı ruhumun üstüne. Alçak akbabalarınız hepiniz. "Ne oldu, iyi misin?" dediğimde yeniden tuttu elimi. Akbabalar gömüldü geçişimde. "Az ilerde, bir kız ağlıyordu, duydu mu?" dedi. Hiçbir şey duyduğum yoktu. O hayatıma girdi gireli herkes ve her şeyi

dışarı kovalı çok olmuştu. "Kim bilir," dedi, "neden öyle haykırı haykırı ağlıyordu. Bizi böyle el ele görsün istemedim Kendimi kötü hissettim. Belki de ayrılmıştır sevdiğinden." Esmer kıza ne diyeceğimi şaşırdım. Mutsuz insanların gözüne ve gönlüne nasıl battığını iyi bildirdim mutlulukların. Suçüstü yakalanmış bir çocuk masumluğuna büründüm. Konuyu de-ğıştirdim hemen. "Biraz oturalım," dedi. Küçük bir derenin kenarına oturduk. Omzuma süzülen saçlarını koklayan her za-man soğuk olan küçücük ellerini öptüm defalarca. "Hayal ku-rar mısın hiç?" dedi. "Hayır," dedim. "Hayal gelecek demektir. Ben ne gelecek ne de geçmişle ilgilenirim. Ben anımdır. Ne geçmişin keşkesi ne geleceğin acabası, şimdinin içindeyim," dedim. İlk cümlem için o an yalan söylemişim. Henüz geç-mişin tüm keşke'lerini içinden atamamışım. "Bu," dedi "anın ötesi yok mu hiç? Yani, okul bittikten sonra, nasıl bir hayat düşünüyorsun, nerede ve...". "Sakin," dedim, "kiminle diye tamamlama bu sorunu. Yoksa gücenirim. Ve üzülürüm." Kaygılıydı. Her âşik gibi. An güzeldi de ya gelecek ne olacaktı. Haklıydı kendince. "Ben," dedim" anı en iyi şekilde yaşar ve onun hakkını veririmse zaten o an beni düşlediğim geleceğe taşır. Durup dururken sürekli geleceği düşünmek ya da geç-mişe ağıt yakmak ana yapılan en büyük saygısızlık değil mi sence," dedim. "Bilmiyorum," dedi. "Anı ölümlen insanların geleceği olmaz," dedim. Yinebüyük konuşun şairbey," dedi "Yürekten," dedi.Güldü.Güldüm.

Kalktık. Acıkmıştık. Her hafta sonu yaptığımız gibi kahvaltımızı simitçide yapacaktık. Sevgi yolunu inmek güzeldi de çıkmak zorucuydu. "Ne çabukacıyorsun sen," dedi. İçimden büyük bir söz söylemek geldiyse de vazgeçtim. Evet, çabuk acı-ıyordum. Yemeğe karşı bir zaafım vardı. "Kendimi," dedim "kontrol edemediğim tek an acıktığım zamandır.". "Bakiyorum da," dedi, "beyimiz anı yaşıyor ama mesajları geleceğe veremeyi de ihmal etmiyor." Sandım ve susturdu onu. "Hep böyle yapıyorsun," dedi. "Haksız olduğunda hemen sarılıyor-sun ve konuşmama izin bile vermeden boğarcasına sıkıyor-sun beni. İyiliymiş valla," diye de ekledi. "Cezalısın," dedi, "hadi benianlat."Güldüm. "Sen de az fırsatçı değilsin, esmer güzeli," dedim. "Göküzü mü yeryüzü mü desem, gökyüzü-sün. Sakinsin. Kimi zaman rengârenk. Kimi zaman yâkıcı. Ama asla sıkıcı değil. Hem yeryüzünde hep insanlar var. Sen benimmeleğimsin," dedim. "Göküzü, aydınlıktır, geceleri bi-le," dedim. "Aman," dedi, "ne lügatler, ne lügatler." Bekliyor-dum bu sözünü. Lügatler derken bayılıyordum ona. "Göz müsün söz müsün desem, gözsün derim, her gözün bir öylü-sü vardır ve göz sözden önce gelir." dedim. Çeşe'ye'gel-miştik. Hemen sağda bir simitçi vardı. Daha doğrusu şehrin tek simitçisi. Burası tekler şehriydi. Tek bir otobüs firması, tek büyük bir caddesi, tek yerel bir gazetesi, tek bilmem neysi... "Benim," deniştim, "benim de tek sevdiğimsensin." Nasıl da oradan orayabağladın, sözcambazım," dedi

S. NUR ERGÜN

Onu ilk kez gördüğümde henüz 7-8 yaşlarındaydım. Bir araba yolculuğundayken derinleşmiştim ona. Direksiyonda babam, annemin muavinliğinde dedemin Tekir'deki yayla evine giderken görmüştüm onu. Çocuktum ya arka koltuktaydım hâliyle ve annemin tüm ısrarlarına rağmen uykuya kafa tutmuştum. Yolculuklarda uyur muydu hiç? Anneler de ne kadar ısrarcı oluyordu bazen.

Uyku sırasında yenik düşen annem, bu seferde meyve soyup vererek başlamıştı ısrarlarına. Tekir'evranına kadar yanılmıyorsa 1 kilo elma ile 2 kilo kadar can eriğini mideye indirmiştim. Arada bök ve kurabiye giriyişe olmuştutabi mideme. Annemiğin misafirağırlamak gibiydi yolculuğa çıkmak. Bir gün öncesinden pastalar, börekler hazırlar, yaprakları sarılır, ertesi gün de midelerimizi bayram ettirirdi annem. Hoş, babam da ben de memnunduk bu durumdan. Bir taraftan yiyor bir taraftan da dışarıyı izliyordum.

Çocuktum ya, böyle şekerfabrikaları, beldeye yaklaştıkça çoğalan butikotel reklamları değildi dikkatimi çeken. Büyük büyük ağaçlar, kuşsürülerive gördüğüm çocuklardı elbet heyecanlandıran beni. Onu da böyle güzel bir manzaranın içinde görmüştüm ilk kez. Tam anneme küçük bir kuş sürüsünü gösterirken görmüşüve şaşırmışım. Öylece hareketsiz şekilde duruyordu. İki elini yanlarına doğru açmış, birini bekliyor gibiydi. El sallayıp gülümserbelki umuduyla hızlı hızlı el salladım. Babam, dedik aynasından görüp sordu kime el salladığımı. "Kuşlara" dedim. "Gittikleri yere benden de selamsöylesinler diye." Gülümseyip gaza bastı babam ve o, yavaş yavaş uzaklaştı bizden saatte 100 km hızla giderken biz. Bu durumda biz mi ondan uzaklaşmıştık, o mu bizden tam kestiremedim o an. Bir önemi de yoktu zaten. Uzun süre yolculuğun etkisiyle olacak, bir ara içim geçmiş, uykuya dalmışım. Yanındaki koltuktayla evine götürülmek için yerleştirilmiş eşyaları oluşturduğu sıkışıklığa rağmen o rezillikte mişil mişil uyumuşum. Büyüyünce tecrübe edeceğim o en güzel uykunun zaten tamda böyle rezil uykularla mümkün olduğunu anladığım zamanların temellerini iştiböyle yolculuklarda atmış oluyordum.

Çocuktum ya, rüyamda müdürün geç kaldım diye bağırmasını, kredi kartını ödeyemeyip ay sonunu nasıl getiririm gibi düşünceler yoktu elbet. Onu görmüştüm rüyamda, az önceki gördüğüm hâligibiydi aynı. Gülümseyerek yanına çağırırdı beni. Hiç düşünmeden gittim. Hasır pakasını çıkardı ve sol koluyalaındaki terisilip kana kana su içti yanındaki şişeden. "Neden az önce el sallamadın bana yanından geçerken?" dedim. "Görevdeydim." dedi. "Ne görevi bu?" dedim. "Gizli bir görev, hem benim de işim bu işte." dedi. Pek

anlayamadım ama "Sıkılmıyor musun tek başına beklemekten?" diye sordum. "Zaten en büyük derdim de bu, yoksa işimi sevirim ben." dedi. Oysa en büyük derdi parasızlık gibi görünmüştü gözümde. Elbiseleri oldukça eskiye yer yer yamalıydı. Üstelik bu sıcakta buncater dökerek beklemek zorunda olduğuna göre, parayagerçekten ihtiyacı olmalıydı.

O sırada annemin banaseslendiğin duydum ve vedalaştım onunla. Ama orada söz verdim hem ona hem kendime. Derdine bir derman bulacaktım. "Umut, Umutçum hadi uyan oğlum geldik, koş deden seni bekliyor." dedi annem. Daha gördüğüm rüyanın etkisinden kurtulmadan, rüya mı gerçek mi ayırt edemedim koşup kendimi dedemin kollarına bıraktım Çocuktum ya, hasret giderirken de unutuvermişim az önce gördüklerimi

Nice zaman geçti aradan, annem yine Tekir'e gideceğimizi söyleyince başladım kendimce hazırlıklarıma. İçimdeki heyecanın tarifi, sanırım o gün anneme gösterdiğim o küçük kuşsürüsünden duyulan pır pır sesleri gibiydi. Bu sefer hiç uyumayacaktım ama, uyumamalıydım Çocuktum ya, verdiğim sözü tutardım, tutmalıydım. Sabırla izledim etrafı. Ağaçlar, arabalar, kuşlar, fabrikalar, trafik ışıkları, üzüm bağları, ağaçlar, arabalar, kuşlar, fabrikalar, bağlar... Ve işte uzaktan gördüm onu. Daha mı solgundu yüzü ne? "Dur" dedim babama, "Durdur arabayı." Ne olduğunı anlayamadım. Onlar arabaya binmeden önce yere boyluboyunca yerleştirdiğim, üstelik üzerine basıp zarar vermeyim diye neredeyse yolculuk boyunca ayaklarını havada geldiğim, bayan korkuluğu aldım ve koşarak onun yanına gittim

Beni hatırlayıp hatırlamadığını sordum. Bayan korkuluğu hemen yanı başına, elleri birbirine değecek konumda yerleştirdim. Onun eskiyen kıyafetlerini yerleriyle değiştirdim. E artık bir sevgilisivardı ve kendine dikkatemesi şarttı. Onları tanıştırp birbirlerine emanet ettim. Bir isim bulmalıydım şimdi de. Ama bu görevi de uzunca düşünüp bir sonraki yolculuğa bırakacaktım. Yanlarına iki şişe de su bıraktım. Belki benim gibi bir çocuğun rüyasına girdiklerinden yane susuzluklarını gidermek isteyebilirlerdi, üstelik şimdi iki kişilirdi. Gözlerine baktım onun.

Çocuktum ya, gülümsemediğine inanmak istemedim, inandım.

Yalnız bıraktım onları.

Korkuluk da olsa yalnız kalmamalıydı hayatta.

Çocuktum ya, kendimce yalnızlıklarını çoğalttım

GÖKHAN COŞKUN

Sonra gıyorsaın dıan, bakıyorsaın güneş hââ tepede. Bir sigara yakıyorsaın ve yıllerdı kurdığın ümleı bılteme kaçını kez kuruyorsaın: "Wapolım, kismet değılmsı..."

Fılın en dramatik sahnesını böyleacemice harcadığı için onuhiç affetmeyeceğim. Sonuçtaınsan hayatındakaç kere buranı yaşamaıfırsatbuluyor ki. Ben olsamhangi masaya oturacağıma,masanınne tarafınaoturacağıma, konsantrasyonumu toplamak için ne kadersüre vakurbir edaylauzaklara dalıpıgıdeceğıme, konuyanasıl gıreceğımeve en önemlisi nesöyleyeceğıme önden şöyle bir çıalışırdım

O ise dağınık. Ve hep birkararsızlık hââı...

Aradı. "Canım sikkın" dedi. "Canınıyedığım, geleyim mı?" dedim. "Senbılrsın" dedi. Atladıım beyaz torosuma gıttım. Ben, sıkıntılı mevlulara hep beyaz toros ile gıderım

Apartmanın önünde benı bekliyordu. İngiliz aksanıyla "Irish Pub'a mı gıtekek?" dedi. Ankaraaaksanıyla "Olur"dedim. İki caddeparaleldeki yeşıl-siyah tabelalı mekâna doğruyürüdük Elımı tutmadı. Yaz günü, tüm konuk omşu pencerelerde, utanıyır herhaldedıye düşündüm. Açıldığıgındenbergı burun yanı kadar bile dolmamış olan mekânda, üstelık günün buerken saatindetek birboşmasayoktu. Ben "Başka bırıyeregeçelımmı?" demesını beklerkendüzlenıve eskı müşterler olmamızın ayrıncalığını kullandı tüm üşengeçlığıye. Alt kattan çıkanıp kapı ağzınalıştırılın eskıbir masanın hazırlanmasını bekledık bir süre. Bu sırada kalabalıktan gelen ortak aksana kulak kesıldım. Nerede olsa tanıırım. Buram buramDublin. İcımızdeki İrlandalıların hepsı toplanmış,ellerindeArjantin bardakları, dıllerinde halk türkülerı millı maç ızlıyor.

Oturduk. Mönüye baktı. Bana baktı. Bırara uzunuzunmaça bilebaktı.Şarıs oyunlarını pek aram yokturalı ama bırı keresinde ona iddaa oynayan kadınlara olan zaafımdan bahsetmıştıım "Voksa..." dedım içımden. Heyecanlandıım. Bellı etmemek için hemen bır patatesli lahana çorbası söyledım.Çünkü İrlanda'nın yöresel tatlılarını severım. Sonra dayanamadım "Kupon mu yaptın?" dedım. Boş gözlerle baktı. Usanmış gözlerlebaktı. Bırara acıyangözlerılede bakacak oldu kı vazgeçtı. "Tüketтік galba." dedi. Bırı şeylersöylememı bekledi. Hazırkıszdı. Hiç çalışmamıştı. Sorunun kımde olduğunu bile söylemedi. Canı yanmış bırı güçşle "zaman" dediğini ve ekledım: "Zamanı tüketтік." Gıttı.

Dört seneevvel bu zamanlar. Tam da böyleбір günde. Açıldığı

günden berı muhtemelen ikinci kez böylesine kalabalık bır akşamüstü yaşıyan bır İrlanda barından arkasına bile bakmadın gıttı. Sankı o kadar fılmı başkasıyla izlemışım gibi, hiç romantik değıldı.

Ayıpolmasındıye siparış ettiğım çorbanıngelmesini bekledım. Saydımkırıkıksı erkek yırmi dokuzu kadıntam yetmiş bırı yüksek promillı İrlandalı. Yansı, maçtanalakasıız şekılde marşlar, tezahüratıarsöylerken ve bır tanesı ilk dakıkadan itibarensevımlı aksanıylahata yapan oyunculara aralıksızkûfür ederken, o benı bırakıp gıttı.Yıneyayıp olmasın dıye efendi efendi içtımçorbamı ekmeksız.Çünküsadece kahvaltıda ekmek yerım ve çayı şekersiz içerım. Ama çay söylemedım. Hiçbırışeyşöylemedım. Sonra dışarıçıkıtım. Baktım güneş hââ tepede. Bırı sigarayaktım. Sonra, sonrasını bılıyorsunız işte...

Çok zaman geçtı. Ama zaman hiçbir şeyı geçılemedi. Zıra "zaman" beraber tüketilecek bırışeydı. Beraber yemek, beraber uyumak, beraberolumak gibi. O, tüketti. Naise yetmedi. Hergün musluktan akan suyun sesını duyanınsan derızı vedalgaların sahılevuruşunu unutabılırmıydı?

Zaman unutturmaz. Düşündürür. Düşündükçe daha çok şey hayal ederınsan. İlk hangıparmağııyladokunduğunu, perdedekı yüzlerı, radyodaçalan şarkıyı... Hatırlamaması gereken ne varshatırlar. Hatırladığı için canı yanar. Hatırladığı için kendıne kızar. Avunmak ister. Tutunmak. Elde bır şeyyoksa, olmayana. İnandığınâ.

İnanmak güzel şey. İnanmak sakinleştırır. İnanmak kabullendirır ve yola devamettırır. "İnanda kara taşalınan" demışler. Düşünme. İnan. Söyle sürekli aynı şeylerı kendıne Susma sakinızının bulanı. "Kaderım" de. "Hayırısı" de. Taa kı kelimeler tükenene kadar.

Özledım. Ama az önce bıldığım tüm kelimelerı aşın doz bır inanç seansında tükettım. O seviyor dıye aksanlı Fransızcam ileAlain Delon havasında cümleler fısdıdayayım istedım. Olmadı. Beceremedım. Tümsuç Fransız Dıl Kurumunun "Özlemek" kelimesını koymamışlar koca dıle. "Eksık bırakmak" demışler. Dünyanın en şırsel dılı bile anlatmaya yetmıyırhisselerımı. Bende susuyorum tümaksanımla.Eksık hissettıkçe özlüyor, özedıkçe de susuyorum

Oysa çok zaman geçtı

Ama unutmadım. Akımda...

"Ah, keşke ölümün eşğinde olanların hepsi, bu benim gördüklerimi görselerdi! Bazen bunu da düşündüm. İzdirap, korku, dehşet ve yaşama arzusu, hepsi bitmişti bende. Bana telkin ettikleri dini inançlardan kurtulmuş, huzura ermiştim. Tek tesellim, ölümden sonra hiçbir ümidiydi; orada tekrar yaşamak düşüncesi içime korku salıyor, beni hasta ediyordu. Ben ki henüz yaşadığım dünyaya bile alışamamışım, bir başka dünya neyime yarardı benim? Bana göre değildi bu dünya; bir avuç yüzsüz, dilenci, bilgiç, kabadayı, viedansız, ağızlı içindi; onlar için kurulmuştu bu dünya. Yeryüzünün, gökyüzünün güçlülerine avuç açanlar, yaltaklanmasını bilenler için. Kasap dükkânı önünde bir sinir parçası için kuyruk sallayan aç köpek gibiydi onlar. Evet, ikinci bir hayat düşüncesi korkutuyor, hasta ediyordu beni. Hayır, bütün bu öğürtü veren dünyaları, bütün bu iğrenç yüzleri görmeye ihtiyacım yoktu benim. Tanrı bir sonradan görme miydi ki dünyalarını ille de göstermek istesin bana?"

Sadık Hidayet, Kör Baykuş

A woman with long blonde hair, wearing a brown jacket and blue jeans, sits cross-legged on a dark, textured rock. She holds a book up to her face, partially obscuring it. Behind her, a vibrant coastal town with colorful buildings and a harbor is visible under a bright blue sky with scattered white clouds. The sea is a deep blue, meeting the shore in the distance.

A photograph of a person standing in front of a building with a tiled roof and a large wooden door. The person is wearing a dark shirt and jeans, and is holding a book or a small sign. The building has a sign above the door that reads "MUSEO DELLA CITTÀ DI VARESE". The person is standing on a paved area, and the building is made of light-colored stone or concrete.

Instagram @kafkaokur #kafkaokur #kafkaokurdergisi #kafkaokurfikir #kafkaokursanat#kafkaokuredebiyat

Son Şeyler

Kafka Okur Fikir Sanat ve Edebiyat Dergisi

Yazı Gönder

Yazılarınızı, çizimlerinizi, öneri ve görüşlerinizi editor@kafkaokur.com adresinden bize ulaştırabilirsiniz.

GunnaWendt:
LouAndreasSalomeundRilke-eineamoufou
(InselVerlag, Berlin 2011) Rainer Maria
Elinde kamçısıyla LouSalome, Paul Ree,
Fiederich Nietzsche 1882
Salome ve Nietzsche
Rilke ve Salome

Sözler s. 28

Yanıbelime kadar karanlığa sarkıyorum,
gürültüyle düşüp parçalanmaya
başlıyorum.

Sevim BURAK - Yanık Saraylar, YKY, s.27

Denizinyüzünü buruşturan rüzgarın, derin
sularahükmü geçmez."

SamihAAYVERDİ, Batmayan Gün,
Kubbealtı, s.37

Bunca felâket, bunca zulüm, bunca
haksızlıkladolu bir dünyada köpekler gibi
mutsuzolmanın kolaylığını bildiğim için,
mutsuzluklarıyla övünenlere fena halde
bozulurum. Mutsuz olmak bir marifet
değildir. Çektiğin acılan gözlerönüne
sermemek, büyük kişisel mutlulukların
peşinden koşmakayıbından vazgeçip,
küçük mutluluklara sığınmak,onlarla
yetinmektir asıl marifet,
MinaURGAN, Bir Dinozorun Gezileri, YKY,
s.9

"İnsanınançsızşıyaşayamaz."

Benyılardır kimsese inanmadan
yaşamışım.

Peride CELAL, Deli Aşk, Can Yayınları,
s.216

Düşler Çemberinde Kırbaç Bir Kadın:

LouAndreas Salome s. 30

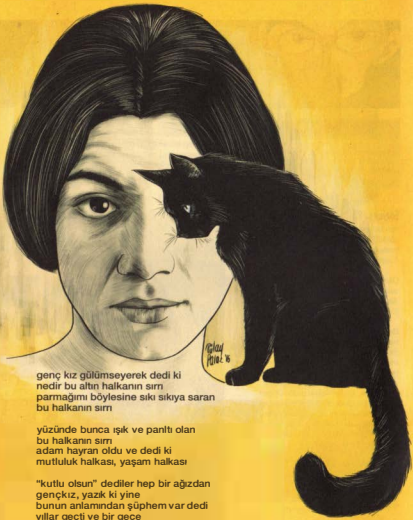
Salomé Yaşamı ve Yapılan, Angela
LIVINGSTONE, Çev: Semra KUNT,Ayrıntı
Yayınları

LouÖzgürBirKadınınÖyküsü, Françoise
GIRAUD, Çev:Saime BİRCAN, İmge
Kitabevi

www.kulturstiftung.de

"Benim edebi ilgi alanlarım yok,
ben edebiyattan ibaretim, başka
hiçbir şey değilim, olamam."
Franz Kafka

genç kız gülümseyerek dedi ki
nedir bu altın halkanın sım
parmağımı böylesine sıkı sıkıya saran
bu halkanın sım

yüzünde bunca ışık ve parlıtı olan
bu halkanın sım
adam hayran oldu ve dedi ki
mutluluk halkası, yaşam halkası

"kutlu olsun" dediler hep bir ağızdan
gençkız, yazık ki yine
bunun anlamından şüphem var dedi
yıllar geçti ve bir gece

solgun kadın o altın halkaya baktı
parlak işlemlerinde gördü ki
kocasından vefa görmek umuduyla nice günler
heder olup gitmiştir, heder olup gitmiştir

kadın perişan oldu
ve yüzünde yine de ışık ve parlıtı olan bu halka
kölelik ve kulluk halkasıdır diyerek
için için ağladı

Füruğ Feri, Halka, Şiirler, s. 13

ISSN 2148-6824

